

PIĄTEK-NIEDZIELA
|16-18|09|2022|

DZIENNIK ELBLĄSKI

WEEKEND

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

PROGRAM TELEWIZYJNY
W ŚRODKU GAZETY
SPONSORUJE DLA PAŃSTWA

FALKON
CENTRUM BUDOWLANE
ELBLĄG, UL. MALBORSKA 52

23322see1-C-K

17 WRZEŚNIA TO WAŻNA DATA DLA ELBLĄGA

W SOBOTĘ ODBĘDZIE SIĘ OFICJALNE OTWARCIE KANAŁU ŻEGLUGOWEGO PRZEZ MIERZĘJĘ WISLANĄ. NIE TYLKO Z TEJ OKAZJI, BO RÓWNIEŻ W ZWIĄZKU Z 83. ROCZNICĄ NAPAŚCI ZWIĄZKU SOWIECKIEGO NA POLSKĘ ZAPLANOWANO W ELBLĄGU SZEREG WAŻNYCH WYDARZEŃ. UROCZYSTOŚCI ROZPOCZNĄ SIĘ MSZĄ ŚWIĘTĄ I UPAMIĘTNINIEM OFIAR SOWIECKIEJ AGRESJI, A ICH ZWIĘCZENIEM BĘDZIE KONCERT „WIERZĘ W LEPSZY ŚWIAT” — NA SCENIE M.IN. MARYLA RODOWICZ, MAREK PIEKARCZYK I RYSZARD RYNKOWSKI. \3

W NIEDZIELĘ BIEGNIEMY
DLA PIOTRUSIA \2

MINISTER HENRYK KOWALCZYK
O POLSKICH ROLNIKACH \8-9

CZY ELBLĄSKIE MOSTY
SĄ PECHOWE? \17

SPORT W ELBLĄGU

BĘDZIE PIERWSZE
ZWYCIĘSTWO
CONCORDII? \22

OLIMPIA ZAGRA Z SIARKĄ
TARNOBRZEG \23

CAŁKIEM DOBRY START
STARTU \24

MIERZEJA WISLANA

JUŻ DZIŚ SPECJALNY
OKOLICZNOŚCIOWY DODATEK
DO DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO
I GAZETY OLSZTYŃSKIEJ

ISSN 0137-9127

9 770137 912156

3 7

39220tp-G-P

W NIEDZIELĘ BIEGNIEMY DLA PIOTRUSIA

POMYSŁ ZORGANIZOWANIA MISTRZOSTW, BĘDĄCYCH POŁĄCZENIEM ZAWODÓW BIEGOWYCH Z IMPREZĄ CHARYTATYWNĄ, ZRODZIŁ SIĘ W UBIEGŁYM ROKU. W 2021 UDAŁO SIĘ ZEBRAĆ KILKANAŚCIE TYSIĘCY ZŁOTYCH – PIENIĄDZE POMOGŁY NIEWIDOMEJ MAI. TYM RAZEM ORGANIZATORZY I UCZESTNICY POMOGĄ PIOTRUSIOWI.

KAMILA KORNACKA
k.kornacka@dziennikelblaski.pl

Pomysł był nasz i Wojtko Bartnickiego z Team Karaś Elbląg — jemu marzyły się mistrzostwa biegowe, nam — duża impreza charytatywna. I tak połączyliśmy siły — mówi Dorota Brzozowska ze Stowarzyszenia „Wystarczy Jeden Uśmiech”.

FOT. RYSZARD BIEL

Piotrusz Luttera z mamą Anną

— Dołączył do nas Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Elblągu i w tym roku — a dokładniej już w najbliższą niedzielę — odbędzie się druga edycja Mistrzostw Elbląga w biegach przełajowych — zapowiada pani Dorota. Wracając jednak do roku 2021, udało się wówczas zebrać niemal 13,5 tysiąca złotych na pomoc kilkuletniej niewidomej Mai.

— Maja jest mieszkanką Elbląga. Przyszła na świat w 2015 roku, o cztery miesiące wcześniej. Lekarze walczyli o jej życie. Udało się, jednak nie udało się

uratować wzroku — Maja jest niewidoma. Skutkiem wcześniactwa są też zaburzenia psychoruchowe. Od początku przyścia na świat dziewczynka wymaga wielu konsultacji specjalistycznych i terapii. Przed Mają i jej rodzicami jeszcze wiele lat rehabilitacji, by jak najbardziej usamodzielnąć do dalszego życia. Nie jest to łatwe zadanie, wymaga ogromnych nakładów finansowych. Z tego też powodu podjęliśmy decyzję o wspieraniu ich w tej niełatwej drodze — wyjaśniała w ubiegłym roku Dorota Brzozowska.

W tym roku uczestnicy mistrzostw pobiegą dla małego Piotrusia — elblążanina, który jest prawdopodobnie jedynym w Polsce dzieckiem z mutacją genu BMP4.

— Piotrusz nie mówi, ma trudności z komunikacją, emocjami, z chodzeniem. Rodzice z całych sił walczą o względną samodzielność synka. To nieustanne wizyty u specjalistów, kolejne badania, rehabilitacje, orteza kilkukrotnie operowanej już stopy. Marzeniem jest turnus rehabilitacyjny, na który starają się zebrać pieniądze — informują

organizatorzy niedzielnych zawodów.

A pani Dorota przyznaje: — Mam wrażenie, że los sam stawia na naszej drodze te dzieci, dowiadujemy się o nich przypadkiem, a zależy nam na tym, by w Elblągu o nich usłyszano, by pomoc trafiła do rodzin, którym jest bardzo potrzebna. Sama jestem mamą niepełnosprawnego dziecka, więc ten temat jest mi bliski. Na co dzień działalność Stowarzyszenia „Wystarczy Jeden Uśmiech” nie skupia się jednak wyłącznie wokół najmłodszych mieszkańców Elbląga.

— Codziennie gotujemy i rozвозimy obiady schorowanym seniorom, którzy nie są w stanie wyjść z domu. A jeżeli chodzi o pomoc dzieciom, dwa razy w roku — przed Wielkanocą i Bożym Narodzeniem — organizujemy też akcję pod nazwą „Paczka dla dzieciaczka” — paczki trafiają wówczas do rodzin uboższych, wykluczonych społecznie czy dzieci będących podopiecznymi miejskich placówek — informuje pani Dorota.

Na niedzielny bieg zorganizowanym z myślą o Piotrusiu, zapisało się ponad 300 osób. Zawody odbędą się w Bażantarni. Impreza składa się z trzech biegów: biegu głównego — 10 km, biegu dodatkowego — 5 km, oraz biegu dla dzieci i młodzieży. Start biegu dzieci i młodzieży — godz. 10:00, start biegu dodatkowego — godz. 11:00, start biegu głównego — godz. 12:00.

POGODA NA WEEKEND

PIĄTEK

Zachmurzenie
umiarkowane, możliwe przelotne opady deszczu.
W ciągu dnia:
Temperatura maks.: 16°C
Temperatura min.: 12°C

SOBOTA

Zachmurzenie
duże, możliwe przelotne opady deszczu.
W ciągu dnia:
Temperatura maks.: 16°C
Temperatura min.: 11°C

NIEDZIELA

Zachmurzenie
duże, możliwe przelotne opady deszczu.
W ciągu dnia:
Temperatura maks.: 15°C
Temperatura min.: 10°C

W TYM WYDANIU MIĘDZY INNYMI:

- Reparacje nie tylko od Niemców \4
- 25 lat Straży Miejskiej w Elblągu \6-7
- To oni gwarantują nam bezpieczeństwo żywnościowe \8-9
- Erwina Ryś-Ferens upamiętniona w Elblągu? \10
- Zdjęcie do kapsuły czasu. Będzie druga próba \10
- Program TV \11-14
- Umowa z duńskim portem podpisana! \15
- Ksiądz Mieczysław Józefczyk: Zastużony duchowny \16
- Festiwal Kół Gospodyń Wiejskich za nami \17
- Czy elbląskie mosty są pechowe? \17
- Przegląd nadchodzących imprez \18-20
- Ogłoszenia \20
- Krzyżówka \21
- Będzie pierwsze zwycięstwo Concordii? \22
- Olimpia zagra z Siarką Tarnobrzeg \23
- Udany start Startu Elbląg \24

XXVII JESIENNE TARGI OGRODNICZE W LICZBACH:

Za nami kolejne targi, które odbyły się w Starym Polu w dniach 10-11 września. Targi odwiedziło ok. 15 tys. osób. Swoją ofertę zgłosiło w sumie 288 wystawców, a wśród nich reprezentanci branż takich jak:

- ogrodnictwo: 57 stanowisk,
- przetwórstwo: 41 stanowisk,
- motoryzacja: 3 stanowiska,
- ekologia: 8 stanowisk,
- budownictwo: 4 stanowiska,

FOT. PUDR

• rękodzieło: 38 stanowisk. Stare Pole odwiedziło:

- 8 kół gospodyń wiejskich,
- 20 hodowców gołębi, ptaków ozdobnych i królików,
- 2 hodowców kucyków.

W ramach 25. Jubileuszowego Staropolskiego Przeglądu Piosenki Biesiadnej „Śpiewaj razem z nami” wystąpili: Zielona Ferajna, Kocięwski Zespół Regionalny Burczybas,

Cyganeczki, Mottawianki, Fale, Fisolki, Gronowiaczy, Kapela Podwórkowa „Sztama z Jelonek”, Wesola Gromadka i Powiślanki. Łącznie w przeglądzie uczestniczyło około 100 wykonawców. Podczas Targów komisja konkursowa przyznała 3 wyróżnienia targowe:

- w kategorii „Walory marketingowe stoiska” wyróżniona została firma Kombinat

Konopny z Gronowa Górnego,

- w kategorii „Innowacyjny produkt sprzyjający ochronie środowiska” wyróżniona została firma EKO-TEC z Baldarm koło Kwidzyna,
- w kategorii „Spożywczy produkt regionalny lub tradycyjny” wyróżniono firmę Agroturystyka, Stefan Muchla z miejscowości Suchowola za tradycyjne potrawy tatarskie.

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Kamila Kornacka
k.kornacka@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Kamila Kornacka
Ewelina Gulińska
Agata Tupaj
Jerzy Kuczyński
k.kornacka@dziennikelblaski.pl
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
a.tupaj@dziennikelblaski.pl
j.kuczynski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 236 18 02
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 236 18 02
reklama@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

TA SOBOTA PRZEJDZIE DO HISTORII

PRZED NAMI
WYJĄTKOWE
WYDARZENIE.
17 WRZEŚNIA
OFICJALNIE
ZAKOŃCZY SIĘ
I ETAP BUDOWY
NOWEJ DROGI
WODNEJ
ŁĄCZĄCEJ
ZALEW WIŚLANY
Z ZATOKĄ
GDAŃSKĄ.
Z TEJ OKAZJI
ŚWIĘTOWAĆ
BĘDIEMY NIE
TYLKO NA MIERZEI
WIŚLANEJ,
ALE RÓWNIEŻ
W ELBLĄGU.

W sobotę 17 września I etap budowy nowej drogi wodnej łączącej Zalew Wiślan z Zatoką Gdańską zostanie oficjalnie zakończony

Wubiegłym tygodniu informowaliśmy, że na terenie budowy trwają już ostatnie prace i porządki.

— Przekop Mierzei Wiślanej to ogromne wyzwanie hydrotechniczne. Projekt zakładał budowę portu osłonowego od strony Zatoki Gdańskiej i kanału żeglugowego ze służą i konstrukcją zamknąć wraz ze stanowiskami oczekiwania od strony Zatoki Gdańskiej i Zalewu Wiślanego. To również nowy układ drogowy z ruchomymi stalowymi mostami o pionowej osi obrotu, a także budowa tzw. sztucznej wyspy na Zalewie Wiślanym — przypomina rzeczniczka Urzędu Morskiego w Gdyni — Magdalena Kierzkowska.

Dla elbląskiej publiczności wystąpią takie gwiazdy jak: Marek Piekarczyk, Ryszard Rynkowski i Maryla Rodowicz

Wiemy już, że oficjalne zakończenie pierwszego etapu inwestycji odbędzie się zgodnie z planem — w sobotę 17 września. W części oficjalne udział weźmie między innymi prezydent Andrzej Duda, a od godziny 16 organizatorzy wydarzenia

zapraszają wszystkich tych, którzy mają ochotę przylączyć się do świętowania na terenie Mierzei Wiślanej.

Na godzinę 18:00 zaplanowano koncert szantowy w wykonaniu zespołu Cztery Refy, o 19:00 wystąpi DJ Brave, o 20 zespół Sound'n'Grace, a gwiazda wieczoru — Cleo — pojawi się na scenie o godzinie 21. Zwieńczeniem imprezy będzie pokaz dronów.

W dniu uroczystości otwarcia kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną zapewniony będzie bezpłatny transport autobusowy z częstotliwością co 10 minut w godzinach: od 10:00 (wyjazd pierwszych autobusów z dworców w Stegnie i Krynicy Morskiej), do 23:59 (wyjazd ostatnich autobusów z Portu Nowy Świat do dworców w Krynicy

Morskiej i Stegnie). Kursy odbywać się będą niezależnie na dwóch trasach (pętle): Stegna (dworzec autobusowy) — Sztutowo — Port Nowy Świat i Krynica Morska (dworzec autobusowy) — Port Nowy Świat. Szczegóły znajdziecie w dołączonym do Dziennika Elbląskiego specjalnym dodatku „Mierzeja Wiślana: Nowe okno na świat”.

GWIAZDY DLA ELBLĄSKIEJ PUBLICZNOŚCI

Otwarcie kanału żeglugowego będziemy świętować również w Elblągu. Uczymy też ważną rocznicę. 17 września — w 83. rocznicę sowieckiej agresji na Polskę i z okazji oficjalnego zakończenia I etapu epokowej inwestycji, jaką jest przekop Mierzei Wiślanej — w naszym mieście odbędzie się koncert organizowany przez Telewizję Polską.

— Gramy koncert w Elblągu. Dla wolności i nadziei na lepsze jutro. W 83. rocznicę sowieckiej agresji na Polskę i z okazji oficjalnego otwarcia przekopu Mierzei Wiślanej usłyszycie znane polskie przeboje w nowoczesnym brzmieniu — informuje TVP.

Kto wystąpi na elbląskiej Starówce? Znani i cenieni artyści polskiej sceny muzycznej. Będą to między innymi: Maryla Rodowicz, Piotr Cugowski, Kasia Moś, Katarzyna Cerekwicka, Marek Piekarczyk, Ryszard Rynkowski, Janusz Radek, Krzysztof Kiljański, Tadeusz Seibert i Natalia Sikora.

Koncert rozpocznie się o godz. 18.00 i będzie transmitowany na żywo na antenie TVP1.

WOJSKOWE ŚWIĘTO

17 września w Elblągu to również uroczystości z okazji utworzenia 16 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej. Uroczysty apel z okazji Święta 16 Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej odbędzie się w sobotę o godz. 10.00 w 16 pułku logistycznym w Elblągu. Po uroczystości na Wyspie Spichrzów odbędzie się piknik wojskowy — będą występy, pokaz sprzętu i oczywiście tradycyjna wojskowa grochówka.

REDAKCJA

Kolumny piechoty sowieckiej wkraczające do Polski 17 września 1939 roku

17 WRZEŚNIA: WAŻNA DATA

17 września 1939 roku około godziny 4 nad ranem, zgodnie z tajnym protokołem paktu Ribbentrop-Mołotow, Armia Czerwona przekroczyła granice naszego kraju, a ZSRR złamał pakt o nie-

agresji z Polską. Okupacja sowiecka uznawana jest za symboliczny początek pozbawienia Rzeczypospolitej niepodległości na kilkadziesiąt kolejnych lat. Uroczystości związane z 83. rocznicą napaści Związku Radzieckiego na

Polskę rozpoczną się w sobotę 17 września o godzinie 9:00 mszą świętą w kościele pod wezwaniem Wszystkich Świętych (Agrykola 7). Następnie uczestnicy uroczystości przejdą na cmentarz pod Krzyż Katyński, gdzie odegrany zo-

stanie hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej i Hymn Sybiraków. Na miejscu odczytane zostaną również przemówienia okolicznościowe, rozbrzmi Apel Pamięci i salwa honorowa, a uroczystość zwieńczy składanie kwiatów.

REPARACJE NIE TYLKO OD NIEMCÓW

SEJMOWA KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH PRZYJĘŁA W ŚRODĘ PROJEKT UCHWAŁY WS. REPARACJI WOJENNYCH OD NIEMIEC; JAKO PROJEKT WIODĄCY PRZYJĘTO PROJEKT PiS. DO PROJEKTU PiS WPROWADZIŁ POPRAWKĘ, MÓWIĄCĄ, ŻE POLSKA NIE OTRZYMAŁA NIGDY ŻADNEGO ZADOŚCUCZYNIENIA ZA STRATY W WYNIKU AGRESJI I OKUPACJI ROSYJSKIEJ.

Komisja Spraw Zagranicznych, która przyjęła projekt uchwały ws. reparacji wojennych od Niemiec, procedowała trzy projekty zgłoszone przez PiS, PO i PSL. Finalnie jako wiodący przyjęto projekt PiS. Złożony przez PiS projekt uchwały o konieczności zapłaty reparacji wojennych przez Niemcy nawiązuje do uchwały Sejmu z 10 września 2004 roku, która wskazywała, że Polska „nie otrzymała dotychczas należytej rekompensaty finansowej i reparacji wojennych za olbrzymie zniszczenia oraz

Ruiny Zamku królewskiego

straty materialne i niematerialne wywołane przez niemiecką agresję, okupację, ludobójstwo i utratę niepodległości przez Polskę”.

„Agresja niemiecka, zorganizowana przez Niemcy okupacja oraz systemowe ludobójstwo spowodowały ogrom krzywd, cierpień, a także strat materialnych i niematerialnych” – brzmi projekt uchwały.

HISTORYCZNY DZIEŃ

Przypominamy, że 1 września 2022 roku, w 83. rocznicę wybuchu II wojny światowej, przedstawiciele władz centralnych oraz PiS przedstawili raport o szkodach poniesionych przez Polskę w wyniku napaści i okupacji nazistowskich Niemiec od września 1939 roku do maja 1945 roku. Zgodnie z tym dokumentem suma polskich strat wynosi ponad 6 bln 200 mld zł.

– To historyczny dzień z punktu widzenia państwa

Ruiny Pałacu Saskiego

polskiego, bo ta uchwała przywraca naturalny porządek, jaki powinien funkcjonować w relacjach międzynarodowych, ponieważ uchwała wzywa rząd

Niemiec do tego, by przyjął odpowiedzialność prawną, polityczną, moralną, etyczną, a także ekonomiczną za skutki II wojny światowej – powiedział wczoraj w sejmie

Arkadiusz Mularczyk, poseł PiS, który podkreślił, że od zakończenia II wojny światowej ta sprawa nie została uregulowana w relacjach polsko-niemieckich.

– Nie zawarto żadnej umowy, która regulowałaby kwestie rozliczenia się z II wojny światowej – wyjaśnił poseł, wyrażając nadzieję, że uchwała zostanie przyjęta jednogłośnie z sejmem.

SOWIECKA OKUPACJA MA SWOJĄ CENĘ

– Uzналиśmy, że istnieje także konieczność zasygnalizowania w tej uchwale, że również Rzeczpospolita Polska nie otrzymała nigdy żadnego zadośćuczynienia za straty w wyniku agresji i okupacji rosyjskiej – przekazał poseł PiS, który jednocześnie podkreślił, że straty te wymagają oszacowania i obliczenia przez zespół ekspertów.

– Jeśli ta uchwała zostanie przyjęta, niewątpliwie takie prace się rozpoczną i być może w pewnej perspektywie taki raport zostanie przygotowany – powiedział Mularczyk.

„Polska nie otrzymała stosownej rekompensaty finansowej i reparacji wojennych za straty poniesione podczas II wojny światowej w wyniku agresji ZSRR” – tak brzmi poprawka do projektu uchwały zgłoszona przez posłów PiS, w której możemy przeczytać, że „okupacja przez ZSRR terenów II Rzeczypospolitej skutkowałą nie tylko cierpieniem spowodowanym represjami oraz wielotysięcznymi wywózkami na Sybir, lecz także masowymi morderstwami obywateli Polski – ludobójstwem, w tym zbrodnią katyńską”.

W głosowaniu większość członków komisji – 13 – poparła propozycję poprawki. Jeden poseł był przeciw, a 11 posłów opozycji się wstrzymało. **ŹRÓDŁO: PAP**

Obiektywnie rzecz biorąc, rola Polski na arenie międzynarodowej w roku 2022 wzrosła.

ŚWIAT I OKOLICE: KONIUNKTURA DLA POLSKI

Zwłaszcza po napaści Rosji na naszego wschodniego sąsiada. O ile rok 2021 był okresem dekonunktury dla naszego kraju, gdy chodzi o politykę zagraniczną – o tyle teraz mamy, mówiąc językiem giełdowym, szczególną „hosę”. W ubiegłym roku mieliśmy natomiast „besę”, bo nowy prezydent USA, Joseph Robinette Biden, najbardziej proniemiecki lokator Białego Domu od czasów Georga

Walkera Busha (juniora) poszedł w kierunku sojuszu z Berlinem. Jednocześnie – co w kontekście trwającej obecnie wojny w Europie Wschodniej brzmi jak wielki paradoks – inwestował w relacje z Rosją, spotykając się w Genewie z Putinem na szczycie USA-Rosja, a także przeprowadzając z rezydentem Kremla szereg wielogodzinnych rozmów telefonicznych. To wszystko zmieniło

się po 24 lutego 2022 roku i agresji Rosji. Waszyngton znowu, jak za czasów prezydenta Donalda Johna Trumpa, chciał znaleźć i znaleźć sojusznika USA „numer 1” w Unii Europejskiej w postaci Polski i zrezygnował ze stawiania na prorosyjskie – przez dziesięciolecia – Niemcy. Polska stała się miejscem schronienia dla przeszło 4 milionów uchodźców z Ukrainy – to skądinąd

rekord w skali współczesnego świata, bo żadne państwo nigdy wcześniej w tak krótkim czasie nie przyjęło tylu uchodźców. Staliśmy się też nie tylko hubem humanitarnym, żywnościowym, medycznym i – nie ukrywajmy – militarnym, ale też w wymiarze polityki międzynarodowej punktem odniesienia dla wielu krajów – nie tylko bałtyckich i skandynawskich – które obawiają się Rosji

albo przynajmniej nie chcą jej wzmocnienia, ale są też zawiedzione konsekwentnie prorosyjską postawą Republiki Federalnej Niemiec. Niektórzy eksperci, także zagraniczni, uśmiechają się, mówiąc, że „Pan Bóg jest Polakiem”. Tego nie wiemy – ale my, jako państwo polskie, potrafimy po prostu wykorzystać koniunkturę międzynarodową.

RYSZARD CZARNECKI, EUROPOSEŁ

LikePOS – terminal płatniczy w smartfonie dla klientów firmowych PKO Banku Polskiego

PKO Bank Polski udostępnił swoim klientom firmowym aplikację mobilną LikePOS, która umożliwia przyjmowanie płatności zbliżeniowych na urządzeniach z systemem operacyjnym Android. Aplikację można zainstalować na smartfonie lub tablecie z systemem Android 8.1 lub wyższym, który obsługuje komunikację NFC. Aplikacja LikePOS gwarantuje najwyższy poziom bezpieczeństwa – otrzymała certyfikat PCI CPoC. Dostawcą rozwiązania dla klientów PKO Banku Polskiego jest największy polski agent rozliczeniowy – spółka eService, której współwłaścicielem jest PKO Bank Polski.

– Stawiamy na pierwszym miejscu klienta, a oferowanie nowoczesnych i przyjaznych w codziennym użytkowaniu rozwiązań jest dla nas priorytetem. Dlatego jestem przekonany, że wielu przedsiębiorców będzie chętnie korzystało z aplikacji LikePOS, która zapewnia wygodę i bezpieczeństwo, a także pozwala przyjmować płatności bezgotówkowe w dowolnym miejscu i czasie, na atrakcyjnych dla firmy warunkach finansowych. To praktyczne i użyteczne rozwiązanie, które z pewnością świetnie sprawdzi się w każdym biznesie – mówi Maciej Brzozowski, Wiceprezes Zarządu PKO Banku Polskiego, nadzorujący Obszar Analiz, Bankowości Firm i Przedsiębiorstw oraz Klienta Zamożnego.

LikePOS obsługuje transakcje realizowane za pomocą wszystkich popularnych metod płatności: zbliżeniowych kart płatniczych Visa oraz Mastercard, ich wirtualnych nośników, czyli płatności przy użyciu smartfonów i zegarków za pomocą Google Pay, Apple Pay, Garmin Pay, Xiaomi Pay, SwatchPAY! oraz BLIKA zbliżeniowego. Dodatkowo umożliwia wysłanie potwierdzenia transakcji na adres e-mail użytkownika karty.

Aplikacja pozwala na bezpieczne przyjmowanie za pomocą smartfona lub tabletu płatności na dowolną kwotę, także taką, która

ze względu na wartość transakcji wymaga autoryzacji przy użyciu PIN. Jest to możliwe dzięki zastosowaniu technologii Visa – Tap to Phone (TTP), gwarantującej najwyższe standardy bezpieczeństwa, niezbędne dla procesowania transakcji z użyciem autoryzacji za pomocą PIN.

– eService od ponad 20 lat dostarcza klientom PKO Banku Polskiego różnego rodzaju rozwiązania płatnicze, które na co dzień ułatwiają im prowadzenie biznesu oraz wspierają rozwój firmy. Dziś do tej stale rozwijanej i unowocześnianej oferty dodajemy innowacyjny produkt, będący odpowiedzią na oczekiwania rynku oraz wszystkich, którzy robiąc zakupy płacą kartą bądź jej odpowiednikiem. LikePOS dzięki swojej wszechstronności, przyjazności oraz niskim kosztom użytkowania jest w stanie zapewnić każdemu przedsiębiorcy możliwość sprostanienia oczekiwaniom klientów i ułatwia codzienne prowadzenie biznesu – powiedziała Joanna Seklecka, prezes zarządu eService.

Aplikacja LikePOS przeszła gruntowny wielomiesięczny sprawdzian w postaci pilotażu przeprowadzonego m.in. na rynku czeskim. Uzyskane dzięki temu doświadczenia wskazują, że możliwość przyjmowania nielimitowanych kwotowo płatności autoryzowanych za pomocą kodu PIN, znacznie zwiększa użyteczność tej

aplikacji w porównaniu do innych, podobnych rozwiązań dostępnych na polskim rynku.

Uniwersalność i prostota korzystania z aplikacji LikePOS sprawiają, że jest przydatnym narzędziem nie tylko w sprzedaży mobilnej czy sezonowej, ale również wszędzie tam, gdzie potrzebne jest łatwe w obsłudze i tanie w użytkowaniu urządzenie umożliwiające płać kartą za dostarczone do odbiorcy towary lub usługi. Jego zalety mogą być szczególnie przydatne m.in. dla dostawców, kurierów czy taksów-

karzy, a także dla przedsiębiorców obsługujących od kilku do kilkunastu klientów dziennie.

Miesięczny koszt utrzymania aplikacji LikePOS dla firmy to 4,99 zł, a prowizja od transakcji pobierana jest podobnie jak w przypadku standardowych terminali. Z oferty aplikacji LikePOS można skorzystać z dofinansowaniem w ramach programu Polska Bezgotówkowa. To oznacza, że firma nie płaci przez pierwszych 5 miesięcy za korzystanie z aplikacji do łącznej kwoty obrotu 42 000 zł. Po zawarciu umowy aplikację należy pobrać ze sklepu Google Play.

25 LAT STRAŻY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU

PRACA W STRAŻY MIEJSKIEJ W ELBLĄGU TO PRACA Z LUDŹMI I DLA LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI. OD 25 LAT JESTEŚMY Z MIESZKAŃCAMI I DLA MIESZKAŃCÓW – MÓWI ARKADIUSZ MATEUSIAK, KTÓRY W ELBLĄSKIEJ STRAŻY MIEJSKIEJ PRACUJE JUŻ OD 14 LAT.

Już w 1995 roku elbląscy radni często podnosili kwestię związaną z utworzeniem straży miejskiej w naszym mieście. Większość była zgodna, że znacznie poprawi to bezpieczeństwo, ład i porządek na ulicach Elbląga. I tak na mocy uchwały rady miejskiej z 24

października 1996 roku w Elblągu utworzono Straż Miejską. 17 lutego 1997 roku pierwszych 18 strażników wyjechało na szkolenie podstawowe, aby już 24 marca 1997 roku pierwsze patrole mogły pojawić się na ulicach Elbląga.

Jak podkreśla sama elbląska formacja, nie byłoby straży, gdyby nie Jan Korzeniewski – współtwórca i pierwszy komendant Straży Miejskiej w Elblągu.

— To dzięki niemu wielu z nas rozpoczęło swoją pracę dla poprawy porządku w naszym mieście – mówi Arkadiusz Mateusiak.

Jan Korzeniewski funkcję komendanta pełnił do lipca 2019 roku. W lipcu stanowisko komendanta Straży Miejskiej w Elblągu objął Arkadiusz Kulik. Pierwszą siedzibą straży miejskiej były pomieszczenia w Urzędzie Miejskim w Elblągu. Po kilku latach siedziba została przeniesiona do nieistniejącego już dzisiaj budynku przy ul. Kosynierów Gdyńskich 26. 1 stycznia 2003

Jestem przekonany, że obecnie większość społeczeństwa jest świadoma potrzeby istnienia tej służby – mówi Arkadiusz Kulik

roku SM w Elblągu stała się samodzielną jednostką budżetową gminy i otrzymała siedzibę na IV piętrze w budynku przy ul. Winnej 9. Mieści się tutaj stanowisko dyżurnego straży miejskiej, wydział wykroczeń, sekretariat, gabinet komendanta głównego,

gabinet zastępcy komendanta i dział księgowości.

Strażnicy miejscy czuwają też nad ładem i porządkiem za pomocą kamer miejskiego monitoringu. Już od 2017 roku w budynku przy ul. Elizy Orzeszkowej w pomieszczeniach departamentu bezpieczeństwa

i zarządzania kryzysowego Urzędu Miejskiego w Elblągu – przez 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę – pełniona jest służba na stanowisku operatora miejskiego monitoringu. Teren miasta obserwowany jest z 200 kamer. Każde ujawnione wykroczenie zgłaszane jest do patrolu. Kamery pomagają też w wielu przypadkach ustalić przebieg zdarzenia.

TO JUŻ CZWIERĆ WIEKU

Przez 25 lat w szeregach Straży Miejskiej w Elblągu pracowało prawie 90 strażników – wielu z nich znalazło pracę w innych służbach mundurowych, takich jak policja czy służba więzienna. Największa liczba jednorazowo zatrudnionych strażników miejskich przypadła na drugi rok działalności straży miejskiej i było to 34 strażników. Obecnie w Straży Miejskiej w Elblągu zatrudnionych jest 27 osób, z czego 15 pracuje w wydziale patrolowo-interwencyjnym. Z pierwszego naboru do dzisiaj pracuje

nadal 4 strażników. W codziennej służbie spotykają się z wieloma problemami zgłaszanymi przez mieszkańców Elbląga, sami też reagują na napotkane nieprawidłowości.

Do dyspozycji strażników są 3 samochody i 2 rowery. Każdy strażnik ma możliwość w trakcie pełnienia służby na korzystanie z takich narzędzi jak gaz łzawiący, tonfa (palka wielofunkcyjna – przypis red.), kajdanki. Jednostka posiada też drona pomagającego w lokalizacji źródła zadymienia, boostery – czyli urządzenia pomagające w uruchomieniu pojazdów, alcoblowy – urządzenia służące do pierwszego sprawdzenia, czy osoba badana spożywała alkohol i blokady na koła.

— Krytyczne uwagi co do pracy straży miejskiej pomagają dostrzec potrzebę zmian, które wprowadzamy w życie. Codziennie podczas służby staramy się sprostać oczekiwaniom mieszkańców Elbląga – mówią strażnicy.

Strażnicy powołani do służby w pierwszym naborze w 1997 roku

Straż Miejska w Elblągu już od 25 lat w ramach swoich kompetencji dba o ład i porządek na terenie całego miasta

Wyrazy najgłębszego współczucia

Rodzinie i Bliskim

z powodu śmierci

ś. † p.

**Krzysztofa
Liszewskiego**

składają
Dyrektor i pracownicy
spółki Tramwaje Elbląskie

Koledze

**Leszkowi
Liszewskiemu**

pracownikowi
spółki Tramwaje Elbląskie

wyrazy najgłębszego współczucia
z powodu śmierci

Brata

składają
Dyrektor i pracownicy
spółki Tramwaje Elbląskie

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci bardzo szanowanej i lubianej osoby,

naszego Kolegi

**Tadeusza
Mikulskiego**

Cześć Jego pamięci!

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy współczucia.

Członkowie Nowej Lewicy
miasta Elbląg

Na numer alarmowy straży miejskiej 986 rocznie przyjmowanych jest około 12 tys. zgłoszeń, a 8 tys. interwencji strażnicy realizują na ulicach miasta.

STRAŻNICY PORZĄDKU SĄ POTRZEBNI

Uroczystość podsumowująca ćwierć wieku działalności elbląskich strażników miejskich odbyła się w ubiegły piątek w Ratuszu Staromiejskim.

Jestem przekonany, że obecnie większość społeczeństwa jest świadoma potrzeby istnienia tej służby na terenie miasta, choć w historii Elbląga był taki czas, kiedy próbowano zlikwidować straż miejską — mówił podczas uroczystości Arkadiusz Kulik, komendant elbląskiej straży miejskiej.

I dodał: — Służba na rzecz lokalnej społeczności jest trudna, odpowiedzialna, wymagająca dużego zaangażowania i empatii. Osobom czującym potrzebę pomagania daje dużo sa-

Dziś w Straży Miejskiej w Elblągu zatrudnionych jest 27 osób

tysfakcji. Z drugiej strony jest służbą niewdzięczną — realizując te same i podobne zadania jak policja czy straż pożarna, nie posiadamy uprawnień, profitów przysługujących innym służbom mundurowym. Ostatnie lata pokazały jednak, że gdy pojawia się problem, to w pierwszej kolejności wykorzystywana jest straż miejska. Tak było po pojawieniu się COVID-19. Gdy większość zakładów pracy w celu ograniczenia liczby zachorowań przechodziła na system pracy zdalnej

— my nie mogliśmy tego uczynić — byliśmy i jesteśmy na pierwszej linii w kontakcie z mieszkańcami.

Komendant zauważył też, że straż miejska, jak jednostka samorządowa, nie posiada przedstawicieli w organach centralnych, którzy to mogliby dbać o jednostki w terenie.

— Na szczęście władze, radni i większość mieszkańców naszego miasta rozumie i widzi potrzebę istnienia Straży Miejskiej w Elblągu, co pozwala nam na odpowiednią realizację

zadań na rzecz naszej społeczności — oznajmił Kulik.

NOWE WYZWANIA I KIERUNKI ROZWOJU

Komendant elbląskiej straży miejskiej poinformował o podjętych w ostatnich latach wyzwaniach: zwiększeniu liczby etatów, poprawie warunków pracy, uzupełnieniu sprzętu, taboru i zakupie systemów operacyjnych oraz dokonywaniu zmian organizacyjnych.

— Udało nam się uregulować i wprowadzić rozwiązania dotyczące zasad wynag-

radzania i ścieżki kariery. Głównym wyzwaniem na najbliższy czas jest znalezienie nowej siedziby, która pozwoli na prawidłową organizację pracy, jak również bezproblemowy i przyjazny kontakt z mieszkańcami. Drugim kierunkiem jest dalsza praca nad podniesieniem atrakcyjności zawodu strażnika. Jestem przekonany, że w przypadku zrealizowania tych założeń możemy myśleć o rozwoju straży miejskiej dla dobra naszego miasta i elblążan — podsumował Kulik.

Głos zabrał również Witold Wróblewski, prezydent Elbląga: — Zawsze uważałem i nadal uważam, że straż miejska to niezbędna służba w Elblągu. Próba jej likwidacji okazała się na szczęście nieudana. Uważam, że byłaby to duża szkoda dla samorządu i dla mieszkańców.

Strażnicy miejscy oraz pracownicy administracji straży miejskiej w dniu swojego święta otrzymali wyróżnienia, awanse i podziękowania.

EWELINA GULIŃSKA

e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REKLAMA

WAŻNA INFORMACJA DLA WIDZÓW ELBLĄGA I OKOLIC

14 WRZEŚNIA

TVP 1

TVP INFO

TVP 2

TVP SPORT

TVP 3

TVP
HISTORIA

Przełączenie częstotliwości nadawania multipleksu trzeciego telewizji naziemnej
Więcej informacji na telewizjanaziemna.pl

DZIĘKI POLSKIM ROLNIKOM MAMY ZAGWARANTOWANE BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCIOWE

– OBSERWACJA PRZYRODY, ŚRODOWISKA, ANALIZA DOŚWIADCZEŃ WIELU POKOLEŃ ROLNIKÓW ORAZ NAJNOWSZA WIEDZA SĄ ELEMENTAMI NIEZBĘDNYMI DO ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO ROLNICTWA, ROLNICTWA PRZYJAZNEGO ŚRODOWISKU I BĘDĄCEGO ZARAZEM ZNACZĄCYM ELEMENTEM TEGO ŚRODOWISKA – MÓWI WICEPREMIER RZĄDU RP, MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI HENRYK KOWALCZYK.

PROBLEM DROŻEJĄCEJ ŻYWNOŚCI

- Panie Premierze, drożęca żywność daje się we znaki Polakom. Obok rosnących cen energii, to jeden z najbardziej dokuczliwych aspektów inflacji. Czy żywność dalej będzie drożeć?

- Analiza sytuacji nie pozwala na optymizm. Przeciagająca się wojna w Ukrainie i związane z nią działania Rosji na rynku surowców energetycznych mogą być czynnikami wpływającymi na dalszy wzrost cen żywności. Z pewnością tempo tego wzrostu będzie mniejsze. Nie mniej jednak ceny żywności nie powrócą do poziomu z przed rosyjskiej agresji na Ukrainę. Sytuacja jest dynamiczna. W skali globalnej widać nieznaczny obniżkę indeksów cen żywności.

- Jakie są główne przyczyny wyższych cen, choć pewnie te nie są jednakowe dla wszystkich produktów?

- Rynki światowe są powiązane. Ani Unia Europejska, ani my sami nie jesteśmy odizolowanymi wyspami. To, co dzieje się na świecie odczuwamy również my wszyscy. Oczywiście wzrost cen na poszczególne produkty jest

zróżnicowany. W sferze rolnictwa mamy do czynienia również z sezonowością, a to dotyczy m.in. np. produkcji mleka. Niezależnie od czynników naturalnych mamy dziś sytuację wynikającą i z samej wojny w Ukrainie, jak i z wcześniejszych działań Rosji na rynku surowcowym.

- Bez wątpienia kryzys związany z wojną w Ukrainie podbija m.in. ceny zbóż, olejów, a także gazu niezbędnego do produkcji, np. nawozów, co znowu przekłada się na wyższe koszty upraw. To musi się przełożyć na ceny w sklepach. Jak bardzo? O jakim wzroście ceny możemy tu mówić, choćby w przypadku mięsa czy drobiu?

- Podniesienie cen gazu przez Rosję, już na jesieni ubiegłego roku spowodowało gwałtowny wzrost cen nawozów. Dlatego, jako jedyni w Unii Europejskiej zdecydowaliśmy się na wprowadzenie mechanizmu dopłat do nawozów. Z budżetu krajowego przeznaczyliśmy na ten cel blisko 4 mld zł. To ogromna kwota, ale i tak musieliśmy długo czekać na decyzję Komisji Europejskiej, aby ta forma pomocy nie była pomocą w formule de minimis.

Jak już wspomniałem wzrost cen był nieunikniony, bo bardzo podrożały środki do produkcji rolnej. Reagując szybko na sytuację wprowadziliśmy czasowe zmniejszenie wysokości podatku VAT na żywność do zerowego poziomu. Decyzje dotyczące czasowego obniżenia podatku VAT na szereg produktów osłabiło wzrost cen na żywność. Niestety światowa inflacja nie mogła nas ominąć i podobnie, jak inne kraje unijne borykamy się z jej skutkami i podejmujemy działania, aby je minimalizować.

- Ostatnio uspokajał Pan Premier w mediach, że chleb nie będzie kosztował 10 złotych. Jednak rolnicy prognozują, że tegoroczne zbiory będą dużo niższe, a jak czegoś jest mało to zwykle drożeje, choć ostatnia „panika cukrowa” jakby zaprzecza tej tezie.

- Wspomniana „panika cukrowa” to dobry przykład na szerzenie się fake newsów i następujących po nich skutkach. Duża promocja cukru w jednej sieci, sezon robienia przez Polaków przetworów spowodowały braki w zaopatrzeniu. Powielane przez media obrazy pustych

pólek w sieciówce dokonały dzieła. Zła logistyka, brak wyobraźni i panika na rynku pogłębiły braki w zaopatrzeniu. Dziś sytuacja wraca do normy. Polska to drugi producent cukru w Europie. Produkujemy ponad 2,1 – 2,2 mln ton cukru rocznie, a spożycie krajowe wynosi około 1,7 mln ton. Oznacza to, że co roku mamy 300-500 tys. ton nadwyżki. Cukru nam nie brakuje.

Również zboża nam nie będzie brakować – szacowane zbiory to około 32 mln ton. Równie dobre plony mamy w odniesieniu do rzepaku. Dzięki polskim rolnikom mamy zagwarantowane bezpieczeństwo żywnościowe i nikomu żywności nie brakuje. Jednak nie działamy w próżni i ceny odzwierciedlają ceny światowe.

ZIELONY ŁĄD SZANSĄ CZY ZAGROŻENIEM DLA POLSKIEGO ROLNICTWA?

- Panie Premierze, jak Pan oceni stan polskiego rolnictwa; rolnicy są pełni obaw, bo Unia Europejska zmienia swoją politykę rolną. Europejski Zielony Łądek zakłada, że ma być więcej gospodarstw ekologicznych, mniej pestycydów

i nawozów. Co to oznacza dla polskiego rolnika?

- Europejski Zielony Łądek powinien być od nowa zdefiniowany. Dziś mamy zupełnie inną sytuację wywołaną przez agresję Rosji na Ukrainę. Przestrzegaliśmy przed Nord Stream II. Przestrzegaliśmy przed zbyt dużym uzależnieniem od rosyjskich surowców energetycznych. Dziś mamy tego skutki.

Dlatego mamy pełne prawo domagać się zmian. Na nasz wniosek, który poparły inne państwa, Komisja Europejska wprowadziła derogację od ugorowania części użytków rolnych. W skali UE to 4 mln ha. W czasie sytuacji wojennej nie możemy sobie pozwolić na spadek produkcji rolnej. Czekamy też na zmianę postawy unijnych urzędników w kwestii ograniczenia stosowania nawozów i środków ochrony roślin. Nie sprzeciwiamy się co do zasady, ale okoliczności sprawiają, że dotychczasowe założenia powinny być szybko zrewidowane i odłożone w czasie.

- Czy Europejski Zielony Łądek jest szansą dla polskich rolników, czy - jak to widzi wielu rolników - zagrożeniem?

- Jak wspomniałem Europejski Zielony Łądek powinien być zrewidowany. Ogólne jego założenia, co do zasady są słuszne. Problem jak zwykle tkwi w szczegółach. Choćby kwestia ograniczenia zużycia nawozów. My stosujemy ich mniej, ale czy taki sam procent redukcji powinniśmy stosować? Niektórzy, redukując i tak będą ich stosowali więcej niż my. A chodzi przecież o jakość gleb.

Przy rozsądnych założeniach, przy właściwym podejściu to Europejski Zielony Łądek powinien być szansą dla polskich rolników. Już niektóre elementy stosujemy. Mam tutaj na myśli dobrostan zwierząt. Ten mechanizm działa. W nowej perspektywie finansowej UE lat 2023-2027 ekoschematy, a w tym dobrostan zwierząt, będą stanowiły podstawę dodatkowych płatności dla rolników. Przypomnę, że ekoschematy będą dobrowolne. Tutaj nie ma przymusu, ale zachęty do ich stosowania.

- Polska jest znaczącym producentem mięsa. Coraz więcej producentów wędlin produkuje też produkty wegetariańskie, bo rośnie na

nie zapotrzebowanie. Czy ten trend światowy może być szansą dla naszego rolnictwa?

- Ani na świecie, ani u nas substytut mięsa nie będą stanowić głównego pożywienia. Trend jest zauważalny, ale nigdy nie będzie trendem głównym. Zrównoważone rolnictwo to produkcja roślinna i produkcja zwierzęca, które rozwijają się harmonijnie, we wzajemnej zależności od siebie. Nie ma zgody na działania ekoterrorystów, którzy chcieliby zakazać całkowicie hodowli zwierząt. Natomiast naszą szansę upatruję w szerokim stosowaniu dobrostanu zwierząt.

- Co Pan radzi rolnikom, czy mają trzymać zboże z tegorocznych zbiorów, licząc na wyższe ceny, czy odstawiać do skupu?

- Rolnicy na szczęście nie są tak podatni na fake newsy. Radziłem im, ale i oni sami to rozumieją, że w aktualnej sytuacji nie należy zbyt szybko pozbywać się zboża. Wiadomo, że tuż po żniwach zboże jest najtańsze. Coraz większa liczba rolników dysponuje własnymi silosami do przechowywania ziarna w odpowiednich warunkach. I nic dziwnego, że chcą otrzymać w przyszłości lepsze ceny. Musimy pamiętać, że bardzo podrożały środki do produkcji rolnej, choć dzięki zastosowaniu różnych mechanizmów ochronnych wzrost tych cen został złagodzony.

Rolnicy mają różne możliwości sprzedaży zboża zebranego w tegorocznych żniwach. W sumie około 7 mln ton mogą skupić firmy prywatne. Skup prowadzi także Krajowa Grupa Spożywcza za pośrednictwem spółki Elewarr. Ta spółka i młyny skupione w Krajowej Grupie Spożywczej są w stanie zmagazynować łącznie około 360 tys. ton zboża.

Rolnik może też dostarczyć do magazynów Elewarru 30 proc. ziarna, a pozostałe 70 proc. będzie przechowywał u siebie w gospodarstwie i dostarczy je w ciągu kilku miesięcy.

W nowy sezon weszliśmy z ok. 5 mln ton zapasów zbóż z poprzedniego sezonu, które mogą się przydać w drugiej połowie roku.

Zapotrzebowanie na zboże w Polsce wynosi ok. 20 mln ton, a szacowana

FOT. MERIV

HENRYK KOWALCZYK, MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI: PRZY ROZSĄDNYCH ZAŁOŻENIACH, PRZY WŁAŚCIWYM PODEJŚCIU TO EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD POWINIEN BYĆ SZANSĄ DLA POLSKICH ROLNIKÓW. JUŻ NIEKTÓRE ELEMENTY STOSUJEMY. MAM TUTAJ NA MYŚLI DOBROSTAN ZWIERZĄT. TEN MECHANIZM DZIAŁA. W NOWEJ PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ UE LAT 2023-2027 EKOSCHEMATY, A W TYM DOBROSTAN ZWIERZĄT, BĘDĄ STANOWIŁY PODSTAWĘ DODATKOWYCH PŁATNOŚCI DLA ROLNIKÓW.

w tym roku wielkość zbiorów to ok. 32 mln ton zbóż. Zboża nam nie zabraknie. Nasze zdolności eksportowe kształtują się na poziomie ok. 7 mln ton zbóż.

Przy okazji informuję, że Rząd na bieżąco analizuje sytuację na rynku zbóż pod kątem importu i tranzytu zboża z Ukrainy.

Należy także pamiętać, że zniesienie ceł na ukraińskie produkty jest czasowe i zgodnie z obowiązującymi przepisami Komisja Europejska zobowiązuje się do ścisłego monitorowania wpływu tej regulacji z uwzględnieniem wielkości eksportu i importu unijnego, jak i unijnej produkcji.

W przypadku, gdyby import powodował lub groził spowodowaniem szkody dla unijnych, w tym pol-

skich, producentów, istnieją prawne możliwości wprowadzenia przez UE środków ochronnych wimportie z Ukrainy.

Nasze obecne zdolności przeładunkowe nie pozwalają na duży przepływ zboża z Ukrainy do polskich portów. Jak na razie w sprawie deklaracji pozostają zapowiedzi UE dotyczące korytarzy solidarnościowych czy prezydenta USA w sprawie budowy silosów zbożowych przy granicy z Ukrainą.

Nie ma obawy, że zboże z Ukrainy generalnie zostaje w Polsce. Po pierwsze, niewielkie zakłócenia mogą pojawiać się sporadycznie w regionach przygranicznych, ale ich skala jest rzeczywiście niewielka ze względu na możliwości przeładunkowe. Ponadto

ponad 80 procent zboża z Ukrainy to ziarno kukurydzy.

- Czy nie zabraknie gazu do produkcji nawozów na kolejny sezon wegetacyjny? Czy może obawy rolników o to, że zabraknie gazu są bezpodstawne? Może są już jakieś gwarancje i podpisane umowy na konkretne ilości, które popłyną do nas z Norwegii?

- To nie jest kwestia dotycząca resortu rolnictwa, za który odpowiadam. Jednak jako wicepremier polskiego rządu mogę odpowiedzialnie powiedzieć, że od lat rząd Prawa i Sprawiedliwości realizuje dywersyfikację dostaw surowców energetycznych. Dokończyliśmy budowę Baltic Pipe i sukcesywnie zapełniamy magazyny gazowe. Gazu nam nie zabraknie.

Nawozy to szerszy temat. Mówiliśmy o planach Komisji Europejskiej, aby w ramach Europejskiego Zielonego Ładu ograniczyć ich stosowanie. Zwróciłem uwagę na proporcje ich stosowania w różnych krajach. Mówiłem także o specyfice obecnej sytuacji w związku z wojną w Ukrainie. Te okoliczności kiedyś przeminą.

Warto zatem zastanowić się nad przyszłościowymi rozwiązaniami. Ochrona klimatu i środowiska naturalnego pozostanie jednym z najważniejszych wyzwań dla nas wszystkich. Dlatego musimy rozważać alternatywne możliwości rozwoju rolnictwa. I tu istotny jest powrót do korzeni. Stara zasada trójpolówki, nasadzenia śródpolne, oczka wodne – jedne z tych elementów. Kolejne

to rozwój upraw roślin bobowatych. Są one źródłem białka dla zwierząt i mogą zdecydowanie przyczynić się do ograniczenia importu śrutu sojowej. Bobowate to także źródło azotu dla gleby, a to ma znaczenie przy dbaniu o jakość gleb i stosowaniu płodozmianu.

Obserwacja przyrody, środowiska, analiza doświadczeń wielu pokoleń rolników oraz najnowsza wiedza są elementami niezbędnymi do rozwoju zrównoważonego rolnictwa, rolnictwa przyjaznego środowisku i będącego zarazem znaczącym elementem tego środowiska.

PLANOWANE DZIAŁANIA RZĄDU W OBSZARZE ROLNICTWA

- Panie Premierze jakie są planowane działania Rządu w obszarze rolnictwa w najbliższych latach?

- Najważniejszą kwestią na przyszły rok będzie wdrożenie w życie Krajowego Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Plan już został zaakceptowany przez Komisję Europejską i będzie obowiązywał od przyszłego roku. Jesień to czas na szeroką jego popularyzację. Ta nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej przyniosła zupełnie nowe rozwiązania. Z naszego punktu widzenia to także nowa jakość dla polskich rolników. Od 2023 roku większość z nich – prawie wszyscy – bo ponad 97 proc. otrzyma płatności bezpośrednio co najmniej na poziomie średniej unijnej.

Kolejnym wyzwaniem jest doprowadzenie do sytuacji, w której obowiązkowe ubezpieczenie upraw i zwierząt gospodarskich będzie rzeczywiście obejmowało zdecydowaną większość rolników, a tym samym stanie się powszechne. Ta powszechność jest jedynym gwarantem radykalnego obniżenia stawek ubezpieczeniowych, co przy 65 procentowej dopłacie do nich z budżetu państwa sprawia, że po stronie rolnika koszty ubezpieczenia – 35 procent stawki, będą realnie niskie.

Panie Premierze dziękuję za rozmowę.

- Ja również dziękuję bardzo za rozmowę i pozdrawiam wszystkich Rolników i Czytelników „Dziennika Elbląskiego”.

ERWINA RYŚ-FERENS UPAMIĘTNIONA W ELBLĄGU?

O MOŻLIWOŚĆ UPAMIĘTNIEŃ ZMARŁEJ W KWIETNIU 2022 ROKU ŁYŻWIARKI ERWINY RYŚ-FERENS ZAPYTAŁA WŁADZE MIASTA RADNA ELŻBIETA BANASIEWICZ. NA ZŁOŻONĄ PRZEZ NIĄ INTERPELACJĘ ODPOWIEDZIAŁ PREZYDENT ELBLĄGA WITOLD WRÓBLEWSKI. A CO O POMYSŁE SĄDZA MIESZKAŃCY?

20 kwietnia 2022 roku zmarła Erwina Ryś-Ferens — elblązanka, wybitny sportowiec, panczenista, medalistka mistrzostw Europy i świata, olimpijka. Erwina Ryś-Ferens przez długie lata trenowała w klubie Olimpia Elbląg — zaczyna Elżbieta Banasiewicz.

I pyta: — Czy istnieje możliwość nadania jej imienia obiektu sportowego w Elblągu?

W odpowiedzi na zapytanie radnej prezydent miasta przypomina, że w Elblągu funkcjonuje komisja do spraw nadawania nazw, której zadaniem jest opiniowanie wniosków w sprawach nadawania nazw ulic i placów publicznych, wznoszenia pomników oraz nadania imienia patrona miejskim jednostkom organizacyjnym.

— Należy zauważyć, że w Elblągu znajdują się dwa obiekty sportowo-rekreacyjne, których patronami są osoby zasłużone dla rozwoju łyżwiarstwa szybkiego w naszym mieście — wskazuje prezydent Witold Wróblewski.

— Patronem hali lodowiska przy ul. Karowej 1 jest Helena Pilejczyk, brązowa medalistka Igrzysk Olimpijskich w Squaw Valley

w 1960 w łyżwiarstwie szybkim, Honorowa Obywatelka Elbląga. Oddany do użytku w grudniu 2017 został Tor Wrotkarsko-Łyżwiarski „Kalbar” przy ul. Agrykola 8 nosi imię Kazimierza Kalbarczyka, wybitnego trenera, który w latach 1946-1987 był współtwórcą i organizatorem łyżwiarstwa szybkiego w Elblągu — przypomina Wróblewski.

I kończy: — To najlepszy dowód na to, że mieszkańcy Elbląga doceniają zasługi środowiska łyżwiarstwa szybkiego dla rozwoju sportu w naszym mieście.

A co o pomysły sądzą mieszkańcy? Wyniki sondy, którą przeprowadziliśmy na naszej stronie internetowej www.dziennikelblaski.pl wskazują, że większość — bo ponad 70 proc. ankietowanych elblązan uważa, że Erwina Ryś-Ferens powinna zostać upamiętniona w Elblągu.

Erwina Ryś-Ferens była osiemdziesięciokrotną mistrzynią Polski

Niespełna 15 proc. odpowiadających na zadane przez nas pytanie elblązan nie popiera pomysłu radnej Elżbiety Banasiewicz. Pozostali nie mają zdania.

Przypomnijmy — Erwina Ryś-Ferens dzięki swoim sportowym osiągnięciom stała się chlubą nie tylko swojego rodzinnego miasta, ale i kraju — to ponad

osiemdziesięciokrotna mistrzyni Polski, zdobywczyni 21 medali mistrzostw świata i Europy i czterokrotna olimpijka w łyżwiarstwie szybkim (Innsbruck 1976, Lake Placid 1980, Sarajevo 1984, Calgary 1988), która kilkakrotnie zajęła miejsce w czołowej dziesiątce. Erwina Ryś-Ferens ustanowiła 50 rekordów kraju w łyżwiarstwie szybkim, wpisując się tym samym na stałe do historii tej dyscypliny.

Legendarnej panczenistce przyszło w ostatnich latach stoczyć pojedynek z trudnym przeciwnikiem. — Nasza mama wielokrotnie udawadniała na torze, jaką wielką ma wolę walki, tak samo teraz nie poddaje się i walczy z rakiem — przekazywał w 2020 roku Jan Ferens.

Niestety, sportowa chlubą Elbląga odeszła po kilkuletniej walce z chorobą.

KAMILA KORNACKA

REKLAMA

Bezpłatne badania słuchu

20 września 2022 w KIND Słuchobusie

Czekamy na Ciebie na parking przy Kauflandzie w Elblągu.

Nie przegap okazji. Przebadaj się i ciesz się dobrym słuchem przez całe życie.

Parking przy
Kauflandzie
ul. Teatralna 5
Elbląg
20 września 2022
10⁰⁰ - 18⁰⁰

Zapraszamy również
do naszego oddziału:

KIND Aparaty Słuchowe
Elbląg, ul. Brzozowa 20
tel: 55 235 39 08

www.kind.com

KIND
CAŁE ŻYCIE SŁYSZEĆ

ZDJĘCIE DO KAPSUŁY CZASU. BĘDZIE DRUGA PRÓBA

Z przykrością informujemy, że z przyczyn od nas niezależnych, wykonanie wspólnego zdjęcia mieszkańców Elbląga i osób związanych z naszą Instytucją wykonane dnia 28 sierpnia 2022 roku niestety nie powiodło się — informuje Centrum Sztuki Galeria EL. Galeria zaprezentowała jednak kolaż, będący pamiątką

tę, jak wielu mieszkańców i mieszanek Elbląga uczestniczyło w tym wyjątkowym wydarzeniu i zaprasza na kolejną próbę, która już niebawem. — Nie poddajemy się i dajemy sobie drugą szansę! Serdecznie zapraszamy na ponowne wykonanie wspólnego zdjęcia w dniu 29 września, na godzinę 18.00 do nawy

główniej podczas obchodów Jubileuszu 60-lecia Galerii EL. Do kapsuły czasu, która zostanie tego dnia umieszczona na terenie Galerii EL, trafi zarówno zdjęcie wykonane 29 września, jak i widoczny kolaż. Niech będzie nas jak najwięcej. Zapraszamy wszystkich serdecznie! — przekazuje Galeria EL.

KK

fol. OEL

879220tbr-a-M

tv

dodatek

WYDZIAŁ DO TWOJEJ GAZETY

Barwy szczęścia

wtorek

TVP 220:10

16 – 22 września 2022

Poniedziałek

22:40

TVN

Sztuka zrywania

komedja romantyczna, USA, 2006

Gary poznał Brooke na meczu bejsbolowym. Od razu wiedział, że to właśnie ta. Odważny podryw zaowocował poważnym związkiem. Zakochani mają za sobą wiele wspomnień i od jakiegoś czasu dzielą mieszkanie. Trudno jednak o bardziej niedobraną parę. On - przewodnik wycieczek - to leniwy bałaganiarz, duży chłopiec, który przedkłada zabawę nad obowiązki. Ona zaś jest perfekcjonistką. Elegancka i poukładana idealnie wpisuje się w wizerunek profesjonalnej znawczyny dzieł sztuki.

Piątek

23:55

TVP2

Ilu miałaś facetów?

komedja romantyczna, USA, 2011

Ally wydaje się ucieleśnieniem nowoczesnej kobiety. Jest niezależna, pewna siebie, inteligentna, atrakcyjna, zabawna i romantyczna, ale... wciąż samotna. Kiedy uświadamia sobie, ile ma za sobą przelotnych znajomości, zaczyna obawiać się, że już nigdy nie wyjdzie za mąż. Postanawia przyjrzeć się swoim byłym chłopakom i znaleźć pośród nich tego jedynego. Skłania ją do tego artykuł, z którego wynika, że osoby będące w więcej niż dwudziestu związkach prawdopodobnie przegapiły miłość swego życia.

Wtorek

02:05

POLSAT

Czas zbrodni

thriller, USA, 2011

Dziennikarz kryminalny Lewis Hicks (Cuba Gooding Jr.), specjalizujący się w artykułach na temat brutalnych zbrodni, przyjeżdża do mieszkania swojej dziewczyny, Felici (Veronica Berry). W środku znajduje ciało ukochanej i spozstrzega mordercę (Neal McDonough). Rozpoczyna pościg za zbrodniarzem. Nie udaje mu się schwycić zabójcy, lecz mężczyzna upuszcza książkę. Okazuje się, że jest to dziennik, w którym morderca opisał wszystkie swoje zbrodnie oraz wymienił nazwiska przyszłych ofiar.

Sobota

21:30

TVP1

Katyń

dramat historyczny, Polska, 2007

17 września 1939 r. Do zaatakowanej przez hitlerowców Polski ze wschodu wkraczają Sowiet. Na jednym z mostów spotyka się ludność z jednej strony uciekająca przed Niemcami, z drugiej - przed Rosjanami. Jadąca do Małopolski generałowa Róża (Danuta Stenka) spozstrzega w tłumie Annę (Maja Ostaszewska), żonę rotmistrza Andrzeja (Artur Żmijewski). Kobieta wraz z córką chce przedostać się do miejsca, do którego prędkość przetrzymują polskich oficerów i namówić swego męża do ucieczki.

Środa

00:05

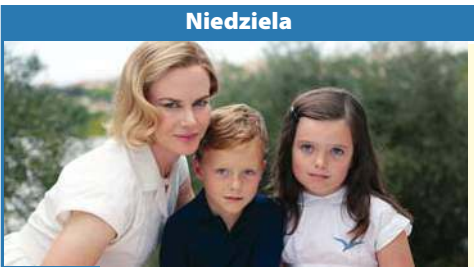
TVP2

Znów cię Kocham

komedja romantyczna, USA, 2015

Zbliża się ślub gwiazdora muzyki country, Bradleya (Jesse Metcalfe). Tuż przed ceremonią mężczyzna powraca do rodzinnego miasteczka, by sprzedać dom z czasów dzieciństwa. Na miejscu odnawia on swoją znajomość z byłą dziewczyną, Sarah (Autumn Reeser), którą poprosił o rękę, gdy miał osiem lat. Pod nieobecność przyszłej panny młodej, kobieta pomaga muzykowi w przygotowaniach do wesela. Między przyjaciółmi budzą się dawne uczucia.

Niedziela

22:15

TVP1

Grace księżna Monako

film biograficzny, Belgia, Francja, USA, 2014

27-letnia Grace Kelly (Nicole Kidman), zdobywczyni Oscara za rolę w filmie „Dziewczyna z prowincji”, w 1956 roku zostaje żoną księcia Rainiera III (Tim Roth). Tym samym na zawsze porzuca Hollywood i amerykański styl życia, by stać się europejską księżną. Sześć lat później wybucha kryzys polityczny i pojawia się realne zagrożenie inwazji ze strony Francji. W tym czasie Grace znajduje się na emocjonalnym rozdrożu. Odpowiedzą ją Alfred Hitchcock, który proponuje powrót do świata filmu.

Czwartek

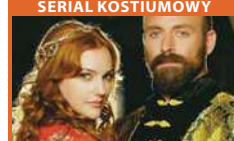
22:45

TVN

Lejdis

komedja, Polska, 2008

Cztery przebojowe, pewne siebie i atrakcyjne kobiety znają się od dzieciństwa. Wspólnie radzą sobie z problemami w życiu osobistym, a zwłaszcza w relacjach z płcią przeciwną. Nauczycielka biologii w katolickim gimnazjum, Łucja (Edyta Olszówka), samotnie wychowuje syna i romansuje z kochliwym kuratorem oświaty, Markiem (Robert Więckiewicz). Monia (Magdalena Rózczyńska) jest żoną bogatego Tomka (Rafał Królikowski). Odkrywa, że ich wizje przyszłości są skrajnie różne.

piątek		16 września	
TVP 1		TVP 2	
04:40 Klan - telenowela		05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany	
05:10 Przysięga - serial obyczajowy		05:30 M jak miłość - serial	
06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy		06:20 Anna Dymna - spotkajmy się	
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze		06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy	
07:30 Agape - magazyn		07:30 Pytanie na śniadanie	
08:00 Wiadomości		10:30 Panorama	
08:10 Pogoda poranna		10:40 Pytanie na śniadanie	
08:15 Kwadrans polityczny		11:20 Polska od kuchni - widowisko	
08:35 Ranczo - serial		11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy	
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny		12:30 Koło fortuny - teleturniej	
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny		13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy	
11:25 Kasta - serial paradokumentalny		14:05 Va Banque - teleturniej	
12:00 Wiadomości		14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany	
12:10 Agrobiznes		15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial	
12:30 Agropogoda - magazyn		15:50 Przepis dnia	
12:35 Magazyn Rolniczy		16:00 Koło fortuny - teleturniej	
12:50 Natura w Jedynce - Zwierzęta - Rekiny			
SERIAL KOSTIUMOWY		TELETURNIEJ	
			
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy		16:35 Familiada - teleturniej	
15:00 Wiadomości		17:15 Zakazany owoc	
15:15 Alarm! - magazynn		18:00 Panorama	
15:35 Gra słów. Krzyżówka		18:20 Va Banque - teleturniej	
16:05 Przysięga - serial		18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy	
17:00 Telexpress		19:30 Barwy szczęścia - serial	
17:15 Jaka to melodia?		20:00 Przepis dnia	
17:55 Klan - telenowela		20:10 Barwy szczęścia - serial	
18:20 Kasta - serial		20:40 Tak to leciało!	
18:55 Jeden z dziesięciu		21:40 Kabaret. Super Show Dwójki - program kabaretowy	
19:30 Wiadomości		22:45 Hity wczes czasów facetów? - komedia	
20:10 Alarm! - magazynn		23:55 Kino relaks - Ilu miałaś	
20:35 Ojciec Mateusz - serial		01:50 Dziewczyna w sieci pajaków - dramat	
21:25 Kulisy serialu Na sygnale - felieton		03:55 Mamuski mają wychodne	
21:40 Na sygnale - serial			
22:15 Zabójczy widok - film sensacyjny			
00:35 Zły generał - film akcji, prod. USA, 1999			
TVP 2		TVN	
05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany		05:55 Uwaga! - magazyn	
05:30 M jak miłość - serial		06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy	
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się		07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy		08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn	
07:30 Pytanie na śniadanie		11:40 Doradca smaku	
10:30 Panorama		11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy	
10:40 Pytanie na śniadanie		12:55 Tajemnice miłości	
11:20 Polska od kuchni - widowisko		14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy	
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy		16:10 Ten moment	
12:30 Koło fortuny - teleturniej		16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy		17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	
14:05 Va Banque - teleturniej		19:00 Fakty	
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany		19:30 Sport	
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial		19:40 Pogoda	
15:50 Przepis dnia		19:50 Uwaga! - magazyn	
16:00 Koło fortuny - teleturniej			
TELETURNIEJ		FILM PRZYGODOWY	
			
16:35 Familiada - teleturniej		20:00 Aquaman - film przygodowy, USA, Australia, 2018, reż. James Wan, wyk. Jason Momoa, Amber Heard, Willem Dafoe, Patrick Wilson, Nicole Kidman, Dolph Lundgren	
17:15 Zakazany owoc		23:05 365 dni - film erotyczny, Polska, 2020, reż. Barbara Białowąs, Tomasz Mandes, wyk. Anna-Maria Sieklucka, Michele Morrone, Bronisław Wrocławski, Otar Saralidze, Magdalena Lamparska	
18:00 Panorama		01:25 Kuba Wojewódzki	
18:20 Va Banque - teleturniej		02:30 Uwaga! - magazyn	
18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy		02:50 Noc magii - program ezoteryczny	
19:30 Barwy szczęścia - serial			
20:00 Przepis dnia			
20:10 Barwy szczęścia - serial			
20:40 Tak to leciało!			
21:40 Kabaret. Super Show Dwójki - program kabaretowy			
22:45 Hity wczes czasów facetów? - komedia			
23:55 Kino relaks - Ilu miałaś			
01:50 Dziewczyna w sieci pajaków - dramat			
03:55 Mamuski mają wychodne			
FILM PRZYGODOWY		POLSAT	
		06:00 Nowy dzień z Polsat News	
20:00 Aquaman - film przygodowy, USA, Australia, 2018, reż. James Wan, wyk. Jason Momoa, Amber Heard, Willem Dafoe, Patrick Wilson, Nicole Kidman, Dolph Lundgren		08:40 Małanowski i Partnerzy	
23:05 365 dni - film erotyczny, Polska, 2020, reż. Barbara Białowąs, Tomasz Mandes, wyk. Anna-Maria Sieklucka, Michele Morrone, Bronisław Wrocławski, Otar Saralidze, Magdalena Lamparska		09:40 Sekrety rodziny	
01:25 Kuba Wojewódzki		10:40 Dlaczego ja?	
02:30 Uwaga! - magazyn		11:40 Gliniarze	
02:50 Noc magii - program ezoteryczny		12:50 Wydarzenia	
		13:20 Interwencja	
		13:40 Trudne sprawy	
		14:40 Dlaczego ja?	
		15:50 Wydarzenia	
		16:10 Pogoda	
		16:15 Interwencja - magazyn prod. Polska	
		16:30 Na ratunek 112	
		17:00 Gliniarze	
		18:00 Pierwsza miłość	
		18:50 Wydarzenia	
		19:25 Gość wydarzeń	
		19:45 Sport	
		19:55 Pogoda	
		20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo	
		22:10 Love Island. Wyspa miłości	
		15:25 Wydarzenie aktualne	
FILM PRZYGODOWY		TVP Kultura	
		07:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny	
23:10 Prometeusz - W 2089 archeologowie Elizabeth Shaw i Charlie Holloway odkrywają w Szkocji piktogramy wykonane ponad 35000 lat wcześniej. Podobne znaki pojawiały się w kulturach niemal wszystkich starożytnych cywilizacji. Według naukowców ludzkość mogła być stworzona przez pozaziemską inteligencję, którą nazywają Inżynierami.		08:00 Co dalej? - program publicystyczny	
01:55 Kłopotliwa żałoba		08:35 Kronos - Gwiazdy - magazyn kulturalno-społeczny	
04:05 Świat według Kiepskich		09:20 Lotna - dramat, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Pichelski, Adam Pawlikowski, Jerzy Moes, Mieczysław Łoza, Bożena Kurowska, Bronisław Dardziński, Adam Dziężyński, Wiesław Gołas, Henryk Hunko, Tadeusz Kosudarski	
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy		11:00 Rodzina Durrellów	
05:25 Telezakupy TV Okazje		12:00 Beatlesi w Indiach - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania	
		13:50 Lalka - serial TVP, reż. Ryszard Ber, wyk. Alina Janowska, Anna Milewska, Zofia Mrozowska	
		15:25 Wydarzenie aktualne	
POLSAT		TVP Kultura	
06:00 Nowy dzień z Polsat News		07:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny	
08:40 Małanowski i Partnerzy		08:00 Co dalej? - program publicystyczny	
09:40 Sekrety rodziny		08:35 Kronos - Gwiazdy - magazyn kulturalno-społeczny	
10:40 Dlaczego ja?		09:20 Lotna - dramat, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Pichelski, Adam Pawlikowski, Jerzy Moes, Mieczysław Łoza, Bożena Kurowska, Bronisław Dardziński, Adam Dziężyński, Wiesław Gołas, Henryk Hunko, Tadeusz Kosudarski	
11:40 Gliniarze		11:00 Rodzina Durrellów	
12:50 Wydarzenia		12:00 Beatlesi w Indiach - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania	
13:20 Interwencja		13:50 Lalka - serial TVP, reż. Ryszard Ber, wyk. Alina Janowska, Anna Milewska, Zofia Mrozowska	
13:40 Trudne sprawy		15:25 Wydarzenie aktualne	
14:40 Dlaczego ja?			
15:50 Wydarzenia			
16:10 Pogoda			
16:15 Interwencja - magazyn prod. Polska			
16:30 Na ratunek 112			
17:00 Gliniarze			
18:00 Pierwsza miłość			
18:50 Wydarzenia			
19:25 Gość wydarzeń			
19:45 Sport			
19:55 Pogoda			
20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo			
22:10 Love Island. Wyspa miłości			
15:25 Wydarzenie aktualne			
TVP Kultura		TV Puls	
07:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny		06:00 Kobra - oddział specjalny	
08:00 Co dalej? - program publicystyczny		Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość.	
08:35 Kronos - Gwiazdy - magazyn kulturalno-społeczny		08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial kryminalny	
09:20 Lotna - dramat, reż. Andrzej Wajda, wyk. Jerzy Pichelski, Adam Pawlikowski, Jerzy Moes, Mieczysław Łoza, Bożena Kurowska, Bronisław Dardziński, Adam Dziężyński, Wiesław Gołas, Henryk Hunko, Tadeusz Kosudarski		11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny	
11:00 Rodzina Durrellów		12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy	
12:00 Beatlesi w Indiach - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania		13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	
13:50 Lalka - serial TVP, reż. Ryszard Ber, wyk. Alina Janowska, Anna Milewska, Zofia Mrozowska		14:00 Reportażerzy. Z życia wzięte	
15:25 Wydarzenie aktualne		15:00 Rodzinny interes	
TV Puls		TVN 7	
06:00 Kobra - oddział specjalny		05:15 Szkoła	
Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość.		06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska	
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial kryminalny		06:45 Hotel Paradise	
11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny		07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy	
12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy		10:50 Opowieści małżeńskie	
13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy		11:55 Zagadki losu	
14:00 Reportażerzy. Z życia wzięte		12:55 Szpital - program obyczajowy	
15:00 Rodzinny interes		13:55 Sąd rodzinny - program sądowy	
		14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska	
		15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	
		17:00 Opowieści małżeńskie	
		18:00 Tajemnice miłości	
		19:00 Zagadki losu	
		20:00 Papiery na szczęście - serial, Polska	
		20:35 Hotel Paradise	
TVN 7		TV 4	
05:15 Szkoła		06:00 Strażnik Teksasu Cordell Walker (Chuck Norris) jest jednym z najlepszych	
06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska		Strażników Teksasu. Ma dosyć „ostre” metody zwalczania przestępców. Pomagają mu w tym inni Strażnicy Teksasu oraz C.D. Parker - emerytowany policjant, obecnie prowadzący bar, były piłkarz - intelektualista James Trivette i Alex Cahill - prokurator. 08:00 Nasz Nowy Dom	
06:45 Hotel Paradise		09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 14:55 Galileo	
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy		16:00 Policjantki i Policjanci	
10:50 Opowieści małżeńskie		17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:05 Godziny strachu	
11:55 Zagadki losu			
12:55 Szpital - program obyczajowy			
13:55 Sąd rodzinny - program sądowy			
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska			
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy			
17:00 Opowieści małżeńskie			
18:00 Tajemnice miłości			
19:00 Zagadki losu			
20:00 Papiery na szczęście - serial, Polska			
20:35 Hotel Paradise			
TV 4		TV Trwam	
06:00 Strażnik Teksasu Cordell Walker (Chuck Norris) jest jednym z najlepszych		12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:10 20 lat dla świata 13:15 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta	
Strażników Teksasu. Ma dosyć „ostre” metody zwalczania przestępców. Pomagają mu w tym inni Strażnicy Teksasu oraz C.D. Parker - emerytowany policjant, obecnie prowadzący bar, były piłkarz - intelektualista James Trivette i Alex Cahill - prokurator. 08:00 Nasz Nowy Dom		14:20 100 cudownych miejsc	
09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 14:55 Galileo		14:30 Zrozumieć Antycywilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w godzinie Miłosierdzia Koronka do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Życie z Pasją 17:25 Święty na każdy dzień	
16:00 Policjantki i Policjanci		17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Opowieści Theo 19:45 Modlitwa	
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:05 Godziny strachu		20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel	

TVP 1
05:05 Mister Twister - serial fabularny zwanym
06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Wojsko - polskie.pl - reportaż
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:20 Fascynujący świat - Kopalnie w kosmosie - film dokumentalny reż. Guillaume Leneel
10:25 Sprawa dla reportera
11:25 Noce i dnie - serial
12:40 Gwiazdy w południe - Taggart - western
14:10 Z pamięci - felieton
14:25 Okrasa łamie przepisy

SERIAL KRYMINALNY
14:55 Komisarz Alex - serial kryminalny
15:55 Rolnik szuka żony
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Ojciec Mateusz - serial kryminalny prod. TVP
19:30 Wiadomości
20:10 Alarm! - magazyn
20:35 Komisarz Alex - serial kryminalny
21:30 Katyn - dramat, reż. Andrzej Wajda, wyk. Andrzej Chyry, Maja Ostaszewska, Artur Żmijewski
23:40 Capone - dramat
01:35 Motyłem jestem czyli romans 40 - latka - komedia
03:10 Jaka to melodia?

TVP 2
05:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
12:10 Rodzinny ekspres - Im bardziej jesteśmy zabiegani, tym bardziej trzeba dbać o relacje w małżeństwie - magazyn
12:50 Program rozrywkowy
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2022
16:20 Na dobre i na złe - serial
17:20 Smaki świata - magazyn
17:50 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

TELETURNIJ
18:45 Postaw na milion - teleturniej
19:35 Lajki!
20:00 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne, reż. Rinke Rooyens, Magdalena Sibiga
02:30 Kabaret. Super Show Dwójki - program kabaretowy prod. Polska
03:35 Ilu miałaś facetów? - komedia, prod. USA, 2011, reż. Mark Mylod, wyk. Chris Evans, Anna Faris, Matthew Bomer
05:25 Zakończenie

TVN
05:55 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Na Wspólnej - serial, Polska
13:30 MasterChef
15:10 Top Model
16:45 Ślub od pierwszego wejrzenia
17:45 MądrzeGotujemy z Katarzyną Bosacką
17:55 Kuchenne rewolucje - magazyn
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:30 Raport Speedway Grand Prix - sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 Mam talent

FILM SENSACYJNY
21:45 Ocean's 8 - film sensacyjny, USA, 2018, reż. Gary Ross, wyk. Sandra Bullock, Cate Blanchett, Anne Hathaway, Mindy Kaling, Sarah Paulson, Awkwafina, Rihanna, Richard Armitage
23:55 Aquaman - film przygodowy, USA, Australia, 2018, reż. James Wan, wyk. Jason Momoa, Amber Heard, Willem Dafoe, Patrick Wilson, Nicole Kidman, Dolph Lundgren
03:05 Uwaga! - magazyn prod. Polska
03:25 Noc magii
04:45 Kto was tak urządził

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Wakacje rodziny Johnsonów
10:10 Ewa gotuje
10:40 Nasz Nowy Dom
11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom
12:45 Górale
13:45 Drwale i inne opowieści Bieszczadu
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:45 Więzienie
17:45 Chłopaki do wzięcia
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i Premierzy
20:00 Doda. 12 kroków do miłości
21:05 Shrek Trzeci Shrek wiedzie szczęśliwe życie u boku Fiony. Tymczasem król Zasiadmiogórogru, Harold, przezuwając zbliżającą się śmierć, zamierza przekazać mu obowiązki.

FILM PRZYGODOWY
23:00 Kolekcjoner kości Wśród mieszkańców Nowego Jorku wybucha panika, kiedy dowiadują się, że w mieście grasuje psychopatyczny morderca. Zdesperowana policja prosi o pomoc w schwytaniu szaleńca, genialnego detektywa Lincolna Rhyma.
01:40 Człowiek widmo II Slater wciela się w postać Michaela Griffina, który na skutek eksperymentalnego serum przeobraził się w opętanego żądzą mordu, niewidzialnego zabójcę.
03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy prod. Polska

TVP Kultura
07:00 Pani Irena - Docentowa Praszczakowa i inne - cykl dokumentalny, reż. Anna Minkiewicz
08:00 Tamte lata, tamte dni - Halina Kunicka - magazyn, reż. Joanna Makowska
08:40 Hitler kontra Picasso - film dokumentalny, prod. Włochy, 2018
10:25 Serialowa nostalgia - Czarne chmury - serial TVP, reż. Andrzej Konik, wyk. Leonard Pietraszak, Stanisław Niwiński, Ryszard Pietruski, Maciej Rayzacher, Janusz Zakrzewski, Edmund Fetting
11:25 Do dzieła - magazyn
11:55 Rozmowy kontrolowane - komedia
13:40 Dzika Muzyka - Tańce, hulanki, swawole
14:20 Szczawno - Źdrój

KOMEDIA
15:25 Retro kino - Skąpiec - komedia, prod. Francja, 1980, reż. Jean Girault
17:40 Co dalej? - program publicystyczny
18:10 Legendy Rocka - Smokey Robinson - cykl dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2018, reż. Lyndy Saville
18:40 Legendy Rocka - ZZ Top - cykl dokumentalny
19:15 Informacje kulturalne
19:45 Gala wręczenia nagród 47. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - widowisko
22:15 Kabaret Jeszcze Starszych Panów
23:25 Seans kultowy

TV Puls
06:00 Napisła: Morderstwo Jessica Fletcher, była nauczycielka angielskiego i pisarka kryminałów, jest wdową mieszkającą w starym wiktoriańskim domu we wsi Cabot Cove. Prowadzi spokojne życie jako nie odkryta pisarka wielu kryminałów. Jej życie jednak ulega zmianie, kiedy jej krewny przesyła firmie Coventry House Publishers jeden z jej wielu manuskryptów.
07:00 Taki jest świat - program informacyjny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 Mocne sobotnie kino: Rambo: Pierwsza krew
22:00 Zabójcza portierka

KOMEDIA
00:00 Niedobrani - komedia romantyczna Dziennikarz polityczny próbuje umówić się ze swoją byłą opiekunką, która zajmuje ważną pozycję w rządzie.
02:20 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku - program obyczajowy prod. Polska
02:55 Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
03:50 Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska
05:00 Dyzur - serial dokumentalny prod. Polska

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
08:00 Pożyczalcy - film rodzinny, Wielka Brytania, USA, 1997, reż. Peter Hewitt, wyk. John Goodman, Mark Williams, Jim Broadbent, Celia Imrie, Flora Newbigin, Tom Felton
09:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:45 Sknerus - film komedia, USA, 1994, reż. Jonathan Lynn, wyk. Michael J. Fox, Kirk Douglas, Nancy Travis, Olivia D'Abo, Bob Balaban, Ed Begley Jr.
15:05 Jak ukraść księżyc - film komedia, USA, Francja, 2010, reż. Pierre Coffin, Chris Renaud, wyk. Steve Carell, Jason Segel

FILM PRZYGODOWY
17:10 Robin Hood - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2010, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Cate Blanchett, Max Von Sydow
20:00 Szybcy i wściekli VI - film sensacyjny, USA, 2013, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Dwayne Johnson
22:40 Warcraft: Początek - film przygodowy, Chiny, Kanada, Japonia, USA, 2016, reż. Duncan Jones, wyk. Travis Fimmel, Paula Patton, Ben Foster
01:15 Krwawa układanka
02:20 Druga strona medalu - talk show
02:55 Noc magii

TV 4
06:20 Galileo 10:30 Wyspa piratów Piekna i nieustraszone Morgan Adams staje na czele pirackiej bandy i rusza na poszukiwania skarbu ukrytego gdzieś na Karaibach. Droga wskazuje jej mapę, którą odziedziczyła po ojcu - słynnym korsarzu. 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne
15:00 STOP Drogowka 17:00 Policjantki i Policjanci 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny Pełna intrygujących zagadek, zwrotów akcji i suspensu produkcja stała się prawdziwym hitem i jednym z najchętniej oglądanych polskich seriali kryminalnych. Atutem serialu jest także galeria ciekawych postaci. 00:05 Pod kluczem 02:20 Jaś Fasola radzi 02:25 Disco Polo Life 03:25 TOP 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:35 Natura Obiektywnie 14:55 Święty na każdy dzień 15:00 Rega! 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Muzyczne chwile 16:00 Informacje dnia 16:10 Ks. Henryk Mosing 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Wolność Słowa 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Historia 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

TVP 1
05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski - talk - show
06:25 Wojsko - polskie.pl
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia
08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce
09:05 Czas w las - magazyn
09:35 Okrasa łamie przepisy
10:10 Klasyczne smaki
10:45 Remigiusza Rączki
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Misja Zambia
13:15 BBC w Jedyne - Chiny: starodawne królestwo
14:10 Z pamięci - felieton
14:25 Weterynarz z sercem

KOMEDIA
15:15 Motyłem jestem czyli romans 40 - latka - komedia
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Wojenne dziewczyny
19:30 Wiadomości
20:15 Wojenne dziewczyny
21:15 Rolnik szuka żony
22:15 Zakochana Jedynka - Grace księżna Monako - film obyczajowy
00:10 Czwarta władza - dramat, prod. USA
02:05 Czysty jak łza - dramat, prod. Kanada
03:40 Jaka to melodia?
04:25 Z pamięci - felieton
04:30 Zakończenie

TVP 2
05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:10 Polska od kuchni - widowisko
11:45 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne, reż. Rinke Rooyens, Magdalena Sibiga
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2022
16:15 Tak to leciało!
17:05 Lajki!
17:30 Rodzinka.pl - serial komediowy
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:55 Na sygnale - serial
20:00 Postaw na milion

DRAMAT
21:00 Michael Clayton - dramat, prod. USA, 2007, reż. Tony Gilroy, wyk. George Clooney, Tom Wilkinson, Tilda Swinton, Sydney Pollack, Michael O'Keefe
23:10 Kino bez granic - Mclmperium - film obyczajowy, prod. USA, 2016, reż. John Lee Hancock, wyk. Michael Keaton, Laura Dern, Patrick Wilson, Nick Offerman
01:15 Moja krew - dramat, reż. Marcin Wrona, wyk. Eryk Lubos, Luu De Luy, Wojciech Zieliński
03:05 Joanna - dramat
04:50 Zakończenie

TVN
05:20 Uwaga! - magazyn
05:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie
07:55 Akademik ogrodnika
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Co za tydzień
12:10 Herkules - serial, Polska
13:15 Kubańska klasyka
13:50 Patryka Mikiciuka
13:50 Mam talent
15:35 Harry Potter i komnata tajemnic - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2002, reż. Chris Columbus, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson
19:00 Fakty
19:30 Kronika Speedway Grand Prix

MAGAZYN
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 MasterChef
21:35 Tajemnica zawodowa - serial, Polska
22:45 Wodny świat - film przygodowy, USA, 1995, reż. Kevin Reynolds, wyk. Kevin Costner, Jeanne Tripplehorn, Dennis Hopper, Tina Majorino, Michael Jeter, Gerard Murphy
01:25 Kuchenne rewolucje
02:30 Uwaga! - magazyn
02:50 Noc magii - program ezoteryczny
04:15 Kto was tak urządził

POLSAT
07:35 Piotruś Pan
09:50 Samoloty 2 Dusty musi zrezygnować ze startów w podniebnych wyścigach. Jednak, znany z wielkiej odwagi i ogromnego ducha walki samolot nie poddaje się i postanawia zasilić siły lotniczej straży pożarnej.
11:40 Shrek Trzeci Shrek wiedzie spokojne i szczęśliwe życie u boku Fiony. Tymczasem król Zasiadmiogórogru, Harold, przezuwając zbliżającą się śmierć, zamierza przekazać mu królewskie obowiązki.
13:40 Ninja Warrior Polska
15:40 Twoja Twarz Brzmi Znajomo
17:40 Ślubne pogotowie
18:50 Wydarzenia
19:30 Państwo w Państwie

PROGRAM ROZRYWKOWY
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni
22:10 Love Island. Wyspa miłości
23:15 Bank Agent Interpolu Louis Salingier oraz asystentka prokuratora generalnego Eleanor Whitman za wszelką cenę pragną doprowadzić przed oblicze sprawiedliwości władzę jednego z najpotężniejszych banków świata.
01:55 Kolekcjoner kości
04:25 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:55 Młodym być - koncert jubileuszowy Jerzego Polomskiego - koncert, reż. Paweł Karpiniński
08:00 Liturgia prawosławna z Dąbrowy Białostockiej
09:05 Od ucha do ucha - Wschodzące gwiazdy baletu - Postępy - serial dokumentalny, prod. Francja, 2012, reż. Francoise Marie
09:45 Wschodzące gwiazdy baletu - Odrebrny świat - serial dokumentalny, prod. Francja, 2012, reż. Francoise Marie
10:20 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood - serial, prod. Wielka Brytania, 1983, reż. Richard Carpenter, Paul Knight, wyk. Clive Mantle, Mark Ryan, Michael Praed, Phil Rose, Ray Winstone
11:45 Trzeci punkt widzenia

KOMEDIA
12:25 Złoto dezertierów - komedia
14:40 Wędrowiec Polski
15:15 Martha Argerich, Herbert Blomstedt
16:50 Zaginione - odnalezione - magazyn
17:15 Niedziela z... rolami
18:10 Niedziela z... rolami
19:30 Informacje kulturalne
20:00 Niezwygodny
22:05 Scena muzyczna
23:15 Trzeci punkt widzenia
23:55 Przepraszam, czy tu biją? - film sensacyjny
01:35 Teraz animacje! - To niezwykłe ciasto!
02:30 Kino nocne - Ziarno prawdy - film

TV Puls
06:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny Kryminalny serial parodokumentalny opowiada o skomplikowanych relacjach między ludzkich - rodzinnych, przyjacielskich i partnerskich, w których targani emocjami bohaterowie dopuszczają się różnych przestępstw. W każdym odcinku serii policjanci zmierzają z jedną sprawą kryminalną, w której motywem sprawy były uczucia
10:00 Klub wóczykiów
12:15 Blond ambicja
13:55 Wycieczka na studia
15:35 Czarny rycerz
17:35 Piąty element
20:00 Niedziela z gwiazdami: Top Gun

FILM PRZYGODOWY
22:10 Spartan Dwaj agenci służb specjalnych otrzymują zadanie odnalezienia córki prezydenta USA.
00:20 Nagi instykt Znany muzyk rockowy zostaje zamordowany. Policjant prowadzący śledztwo wdaje się w romans z główną podejrzaną.
03:00 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
04:00 Napisła: Morderstwo
05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Wiza na miłość
07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA
08:00 Jak ukraść księżyc - film komedia, USA, Francja, 2010, reż. Pierre

poniedziałek

19 września

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:40 Klan - telenowela 05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedyńce - Chiny	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Program katolicki 06:55 Rodzinka.pl - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Złotopolscy - telenowela 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny - serial kryminalny 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej	05:20 Uwaga! - magazyn 05:35 Nowa Maja w ogrodzie 06:00 Akademia ogrodnika 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 MądrzeGotujemy z Katarzyną Bosacką 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości - program obyczajowy 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarny 17:55 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dłaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport, Pogoda 20:05 Dancing with the Stars. Tańiec z Gwiazdami 22:10 Love Island. Wyspa miłości 23:10 Rysa	07:00 Muzyczne poranki 07:30 Informacje kulturalne 08:00 Co dalej? - program publicystyczny 08:35 Wydarzenie aktualne 09:05 Salto - dramat 11:00 Reżyserzy - cykl dokumentalny 11:55 Pan Tadeusz - Księga I - film animowany, prod. Polska, 1980, reż. Julian Józef Antonisz 12:10 Pozytywka - film animowany, prod. Polska, 1960, reż. Jerzy Kotowski 12:30 Niedziela z... rolami Ireny Kwiatkowskiej 13:30 Lalka - serial 15:00 Monidło - film TVP, prod. Polska, 1969 15:50 Moja noc u Maud - film obyczajowy 17:50 Trzeci punkt widzenia 18:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny 18:55 Rodzina Durrellów	06:00 Kobra - oddział specjalny Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość. 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Rodzinny interes	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 Opowieści małżeńskie 18:00 Tajemnice miłości 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial 20:35 Hotel Paradise	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Krwawe igrzyska Jane jest piękną młodą kobietą i typem niespokojnego ducha. 23:05 Atlas chmur Porywająca adaptacja filmowa światowego bestsellera w gwiazdorskiej obsadzie i reżyserii rodzeństwa Wachowskich i Toma Tykwer. W tej niezwykłej opowieści losy postaci z różnych stron świata i epok splatają się ze sobą. 02:50 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport
SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Teatr Telewizji - Sztuka konwersacji 22:40 Świat bez fikcji 23:40 Regulamin zabijania - serial 01:50 Grace księżna Monako - film obyczajowy	SERIAL OBYCZAJOWY 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Z bicie serca - serial 23:05 Gloria - serial 00:10 Joanna - dramat, prod. Polska, 2010, reż. Feliks Falk, wyk. Urszula Grabowska, Sara Knothe 02:10 O mnie się nie martw - serial komediowy 03:05 Michael Clayton 05:00 Zakończenie	SERIAL OBYCZAJOWY 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy 21:35 Herkules - serial, Polska 22:40 Sztuka zrywania - film komedia, USA, 2006, reż. Peyton Reed, wyk. Jennifer Aniston, Vince Vaughn, Joey Lauren Adams, Cole Hauser, Jon Favreau, Jason Bateman, Judy Davis, Justin Long, Ann-Margret 00:50 Co za tydzień - magazyn 01:30 Wewnętrzny wróg - serial, USA 02:30 Uwaga! - magazyn 02:50 Noc magii 04:15 Kto was tak urządził	FILM SENSACYJNY 01:15 12 rund Detektyw Danny Fisher przez przypadek przyczynia się do śmierci dziewczyny złodzieja. Żądny zemsty kryminalista po ucieczce z więzienia wciąga Danny'ego w okrutną grę złożoną z 12 rund - skomplikowanych zadań, które policjant ma rozwiązać, jeśli chce ocalić ukochaną Molly. Irlandczyk Miles Jackson jest bezwzględny zabójcą. 03:45 Świat według Kiepskich - serial komediowy prod. Polska 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	FILM FABULARNY 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Ucieczka z Pretorii - film fabularny, prod. Wielka Brytania, 2020, reż. Francis Annan, wyk. Daniel Radcliffe, Daniel Webber, Ian Hart, Mark Leonard Winter 21:55 Kronos - Wróby 22:40 Panorama kina polskiego - Fuga - film obyczajowy, prod. Polska, 2018, reż. Agnieszka Smoczyńska 00:35 Scena muzyczna - Kroke - koncert 01:45 Niezwyciężony 03:55 Informacje kulturalne 04:25 Kino nocne - Dekalog - Pięć - film TVP 05:35 Afisz kulturalny ekstra	SERIAL KRYMINALNY 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Niedzielnikowy Hit: Kod 211 21:35 Ostatnie zlecenie 23:45 Biegnij! 01:40 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska 02:30 Menu na miarę - program kulinarny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 04:00 Menu na miarę - program kulinarny	KOMEDIA 21:35 Tylko mnie kochaj - film komedia, Polska, 2006, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Maciej Zakościelny, Agnieszka Grochowska, Julia Wróblewska, Grażyna Szapołowska, Jan Frycz, Marcin Bosak, Dominika Kluźniak, Tomasz Karolak 23:40 Ouija: Narodziny zła - film horror, USA, Chiny, Japonia, 2016, reż. Mike Flanagan, wyk. Annalise Basso, Elizabeth Reaser, Lulu Wilson, Parker Mack 01:50 Druga strona medalu - talk show 03:00 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	TV Trwam 08:15 Wieś - to też Polska 09:15 Sursm Corda 09:30 Moja katolicka rodzina 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Mładifest 11:55 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:10 20 lat dla świata 13:20 Muzyczne chwile 13:25 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Akita 101 Łez 15:00 Siła modlitwy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium Polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Spotkania z lasem 17:05 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąg Historia 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

20 września

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:40 Klan - telenowela 05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedyńce - O miodzie i ludziach	05:05 Na sygnale - serial 05:35 M jak miłość - serial 06:25 ReFresh. Pokaż swoją wiarę - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Złotopolscy - telenowela 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama	06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości - program obyczajowy 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Johnny - relacja z premiery 19:40 Sport 19:50 Pogoda 19:55 Johnny - relacja z premiery 20:00 Uwaga! - magazyn 20:15 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dłaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dłaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn prod. Polska 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska 22:10 Love Island. Wyspa miłości	07:00 Co się dzieje 07:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny 08:00 Wędrowiec Polski - cykl reportaży 08:40 Którędy po sztukę - magazyn 09:00 Moja noc u Maud - film obyczajowy, prod. Francja, 1969, reż. Eric Rohmer, wyk. Jean-Louis Trintignant, Françoise Fabian, Marie-Christine Barrault, Antoine Vitez 11:00 Rodzina Durrellów 12:00 Paul Gauguin - Daleka droga do rajy - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, Francja 13:10 Wydarzenie aktualne 13:30 Rodzina Połanieckie - serial 15:00 Czarodziejskie dary - film animowany, reż. Zenon Wasilewski	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes Serial w ciepły, zabawny sposób będzie wprowadzać widza w świat głównych bohaterów, jednocześnie przedstawiając w każdym odcinku inną historię klientów warsztatu i salonu. Wątki z warsztatu samochodowego będą bardziej sensacyjne, z kolei w salonie kosmetycznym widzowie zobaczą więcej wzruszających, przeplatanych humorem, historii.	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 Opowieści małżeńskie 18:00 Tajemnice miłości 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial, Polska 20:35 Hotel Paradise	06:00 Strażnik Teksasu 08:05 Nasz Nowy Dom 09:05 Pierwsza miłość 09:55 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Gniazdo os 23:00 Teren prywatny Małżeńskie Franka i Susan Morrisónów rozpadło się. Ich 11-letni syn Danny nie może się z tym pogodzić - sprawia rodzicom same kłopoty, a na dodatek nieustannie kłamie. Sytuacja pogarsza się jeszcze, gdy Susan wychodzi za mąż za młodego i zamożnego Ricca. Pewnego dnia chłopiec, zwiernia się ojcu że widział jak Rick popełnia morderstwo. 00:55 Anatomia głupoty
SERIAL KOSTIUMOWY 14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:15 Alarm! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 18:55 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:10 Alarm! - magazyn 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Pełny obraz - cykl 21:40 Magazyn Ekspresu Reporterów Ocaleni - reality show 23:50 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 00:25 Wrota Bohaterów	TELETURNIJ 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Z bicie serca - serial 23:05 Gloria - serial 00:05 Ludzkie historie - Tęsknota za Wschodem - film dokumentalny 01:15 300 mil do nieba - dramat 03:00 McImperium - film obyczajowy, prod. USA	SERIAL OBYCZAJOWY 20:20 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 21:00 Milionerzy - program rozrywkowy prod. Polska 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - program rozrywkowy prod. Polska 22:40 Kuba Wojewódzki 23:45 Superwizjer - magazyn reporterów prod. Polska 00:20 Herkules - serial, Polska 01:25 Zabójcza broń - serial, USA 02:30 Uwaga! - magazyn 02:50 Noc magii 04:15 Kto was tak urządził	FILM AKCJI 23:10 Bez litości W filmie Denzel Washington gra McCalla, człowieka, który odciął się od tajemniczej przeszłości, by rozpocząć nowe, spokojne życie. Ale kiedy spotyka Teri, młodą dziewczynę, zmuszoną do współpracy przez niebezpiecznych rosyjskich gangsterów, nie może pozostać bezczynny - musi jej pomóc. 02:05 Czas zbrodni 04:15 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy prod. Polska 05:25 Telezakupy TV Okazje	FILM PRZYGODOWY 15:35 Janosik - film przygodowo-historyczny, prod. Polska, 1974 17:55 Co dalej? - program publicystyczny 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Rodzina Durrellów 20:00 Komediani, czyli Konrad nie żyje - spektakl mojego sekretu 21:45 Lekkie obyczaje - Kwiat 23:40 Co dalej? 00:15 Młoda Polska - Szereg szyjący - film krótkometrażowy, prod. Polska 00:55 Panorama kina polskiego - Fuga - film obyczajowy 02:45 Informacje kulturalne 03:15 Kino nocne - Boisko bezdomnych - film	PROGRAM DOKUMENTALNY 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Dwunasto odważnych 22:25 Ocalony 00:55 Nagi instynkt 03:25 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 04:20 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny	FILM SENSACYJNY 21:35 Mroczna dzielnica - film sensacyjny, USA, 2001, reż. Andrzej Bartkowiak, wyk. Steven Seagal, DMX, Isaiah Washington, Anthony Anderson, Michael Jai White, Bill Duke 23:45 Szybcy i wściekli VI - film sensacyjny, USA, 2013, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Dwayne Johnson, Jordana Brewster, Michelle Rodriguez, Tyrese Gibson 02:25 Druga strona medalu - talk show 03:00 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska	TV Trwam 11:50 Słowo życia 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz 13:10 Śladami s. Heleny Majewskiej 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Brat Kalikst z Poczekajki 15:20 Filmowe zyciorysy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą Washington, Anthony Anderson, Michael Jai White, Bill Duke 23:45 Szybcy i wściekli VI - film sensacyjny, USA, 2013, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Dwayne Johnson, Jordana Brewster, Michelle Rodriguez, Tyrese Gibson 02:25 Druga strona medalu - talk show 03:00 Noc magii - program ezoteryczny prod. Polska

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:10 Przysięga - serial 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Rodzinny ekspres - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:40 Rok w ogrodzie Extra 12:55 Greckokatolickie uroczystości odpustowe w cerkwi SERIAL KOSTIUMOWY 	05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Tańczący 1944 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Złotopolscy - telenowela 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki SERIAL OBYCZAJOWY 	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Hell's Kitchen 21:35 Świat według Kiepskich 22:10 Love Island. Wyspa miłości FILM SENSACYJNY 	07:00 Muzyczne poranki 07:40 Informacje kulturalne - informator kulturalny 08:10 Co dalej? - program publicystyczny 08:40 Do dzieła - magazyn 09:10 Doktor Murek - dramat, prod. Polska, 1939, reż. Juliusz Gardan, wyk. Franciszek Brodniewicz, Janina Wilczówna, Ina Benita, Jadwiga Andrzejewska 11:00 Rodzina Durrellów 12:00 Ostatni swing - film dokumentalny 13:15 Rodzina 14:45 Słodkie życie - film fabularny 17:50 Którędy po sztukę - Cranach - magazyn 18:00 Przestrzeń pamięci - Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku 18:30 Informacje kulturalne 18:50 Rodzina Durrellów FILM FABULARNY 	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy Serial opowiadający o dwóch przyjaciół z dzieciństwa Wojtku i Ryszardzie (Marek Krupski i Ireneusz Dydiński), którzy wychowali się w domu dziecka, a po latach postanowili otworzyć warsztat samochodowy. 16:00 Prawdziwe motywy SERIAL OBYCZAJOWY 	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 Opowieści małżeńskie 18:00 Tajemnice miłości 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial 20:35 Hotel Paradise FILM SENSACYJNY 	06:00 Strażnik Teksasu 08:05 Nasz Nowy Dom 09:05 Pierwsza miłość 09:55 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Dzień Bastylli Paryż, agent CIA, kieszonkowiec i 24 godziny na znalezienie sprawców zamachów. Francja. Dzień Bastylli. W paryskim metrze wybuchają bomby. W miescie rośnie panika. 23:00 Pod kluczem Avery złł pełnią życia: miał piękną dziewczynę Kristę, wspaniałego synka i świetne perspektywy. W mgieniu oka stracił jednak wszystko. 01:20 Anatomia głupoty TV Trwam 11:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Możesz - 10 przykazań 13:10 20 lat dla świata 13:20 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Prymas Stefan Wyszyński 15:10 Pragnienie Boga 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Wyszynski - historia 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

22 września

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:40 Klan - telenowela 05:10 Przysięga - serial obyczajowy 06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Agropogoda - magazyn 12:55 To się opłaca - magazyn 12:55 Natura w Jedynce SERIAL KOSTIUMOWY 	05:00 Na sygnale - serial 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Smaki świata 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:25 Panorama 10:35 Pytanie na śniadanie 11:05 Nabożeństwo Kościoła Ewangelicko 12:00 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:35 Koło fortuny 13:15 Zranione ptaki - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny 15:55 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial SERIAL OBYCZAJOWY 	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku SERIAL OBYCZAJOWY 	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - magazyn prod. Polska 21:05 Przyjaciółki 22:10 Love Island. Wyspa miłości FILM OBYCZAJOWY 	07:00 Muzyczne poranki 07:35 Informacje kulturalne 08:00 Zaginione - odnalezione 08:25 Dzika Muzyka 09:05 Syzyfowe prace - film obyczajowy, prod. Polska, 2000, reż. Paweł Komorowski, Waldemar Prokopowicz, wyk. Bartek Kasprzykowski, Franciszek Pieczka, Andrzej Wichrowski, Alicja Bachle-da Curs, Zofia Kucówna, Ewa Wichrowska 11:00 Rodzina Durrellów 12:00 Don Gilliam i olbrzymy - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2019, reż. Keith Fulton, Lou Pepe 13:40 Rodzina Połanieckich 15:15 Zawodowcy - film obyczajowy, prod. Polska, 1975, reż. Feridun Erol, wyk. Bolesław Płotnicki DRAMAT 	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 11:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 12:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 13:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 14:00 Reporterzy. Z życia wzięte 15:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy FILM AKCJI 	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial, Polska 06:45 Hotel Paradise 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:55 Zagadki losu 12:55 Szpital - program obyczajowy 13:55 Sąd rodzinny - program sądowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:00 Opowieści małżeńskie 18:00 Tajemnice miłości 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial 20:35 Hotel Paradise KOMEDIA 	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Pierścionek z rubinem 10:55 Kochane Pieniądze 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Ja, szpieg Handlarz bronią wykrada supernowoczesny, eksperymentalny samolot szpiegowski, który ma zamiar przekazać w ręce międzynarodowego terrorysty. 23:15 Dobry, zły i martwy Barnes nieoczekiwanie budzi się pośrodku pustyni w vanie wypelnionym po brzegi kokainą, forszaj ciałami. Nie pamięta kim jest. Nie ma pojęcia jak się tu znalazł. TV Trwam 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:15 Muzyczne chwile 13:30 Msza święta 14:20 100 cudownych miejsc 14:30 Podczy werbiści 14:45 Sanktuarium Betharram 15:40 Muzyczne chwile 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Żew natury 17:05 Akademia 17:15 Warkocz królewny Wisły 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Odpowiedzialni... 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacja 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Informacje 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

UMOWA Z DUŃSKIM PORTEM PODPISANA!

ELBLĄSKI PORT SFINALIZOWAŁ POROZUMIENIE Z DUŃSKIM VORDINGBORGEM. UMOWA O WSPÓŁPRACĘ ZOSTAŁA PODPISANA 13 WRZEŚNIA W ELBLĄGU PODCZAS KONFERENCJI DOTYCZĄCEJ ROZWOJU ELBLĄSKIEGO PORTU. PODCZAS PRELEKCJI ROZMAWIANO TEŻ O TYM, JAK WAŻNA JEST KOOPERACJA.

EWELINA GULIŃSKA
e.gulinska@
dziennikelblaski.pl

Za nami dwudniowa konferencja „Obierz kurs na Elbląg”. Podczas prelekcji omówiony został rozwój Elbląga i regionu w kontekście funkcjonowania portu morskiego oraz uruchomienia kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną. W konferencji brali udział przedstawiciele władz miasta, województwa, portu w Elblągu oraz firmy i instytucje zaangażowane w gospodarkę morską. Gośćmi tego wydarzenia są też przedstawiciele duńskiego portu Vordingborg. Podczas pierwszej części konferencji zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy portem w Elblągu i duńskim portem w Vordingborgu. Z ramienia duńskiego portu na uroczystość podpisania umowy stawili się Daniel Irvold – prezes Zarządu Portu Morskiego Verdingborg i Jan-Jaap Cramer – dyrektor Portu Vordingborg. List intencyjny w tej sprawie – przypomnijmy – został podpisany 9 maja w ambasadzie polskiej w Kopenhadze.

Tak wygląda duński port Vordingborg

Jak przekonuje dyrektor Arkadiusz Zgliński, zadaniem elbląskiego portu jest nie tylko obsługa ładunków i turystów, ale także współpraca międzynarodowa. W tym zakresie zarząd portu, zanim jeszcze rozpoczęto budowę kanału przez Mierzę Wiślaną, prowadził daleko idące rozmowy międzynarodowe w zakresie współpracy pomiędzy małymi portami znajdującymi się w rejonie Morza Bałtyckiego.

Pierwszy etap współpracy z odpowiednikiem z Danii – przypomnijmy – rozpoczął się na podstawie projektu unijnego, w którym elbląski port był partnerem. Mowa tu o programie Pętla Południowego Bałtyku. We wspomnianym projekcie brały udział m.in. porty duńskie, szwedzkie i niemieckie. Podczas organizowanych konferencji w ramach programu spotykali się ze sobą różni przedstawiciele portów, agencji shippingowych i operatorów przeładunków. We wrześniu ubiegłego roku odbyła się konferencja kończąca projekt w Kopenhadze, w której brali udział przedstawiciele portu Vordingborg.

— Przedstawiliśmy im nasze perspektywy rozwoju w związku z budową kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną, co skłoniło port Vordingborg do nawiązania współpracy z elbląskim portem — mówił Arkadiusz Zgliński, dyrektor portu.

— Współpraca będzie polegać na wymianie towaro-

Współpraca będzie polegać na wymianie towarowej i będzie dotyczyć między innymi wymiany materiałów budowlanych, zbóż i pasz

wej zarówno w imporcie, jak i w eksporcie, i będzie dotyczyć między innymi wymiany materiałów budowlanych, zbóż, pasz i innych, jeśli będzie taka możliwość — wylicza Zgliński.

I dodaje: — Widzimy ogromny potencjał przede wszystkim weksporcie z Elbląga materiałów budowlanych, głównie cementu, ponieważ rozwijająca się infrastrukturalnie Dania posiada duże potrzeby właśnie w tym zakresie.

WSPÓŁPRACA JEST BARDZO WAŻNA

Podczas konferencji ponownie podniesiono temat spornego 900-metrowego odcinka drogi wodnej, który nie został przewidziany do pogłębienia w ramach trzeciego etapu omawianej inwestycji.

Prezydent Witold Wróblewski nadal stoi na sta-

nowisku, iż to zadanie leży w kompetencjach rządu.

Jak wskazywał prezydent Elbląga, elbląski samorząd od samego początku podejmował działania zmierzające do tego, aby port stał się jednym ze strategicznych punktów na portowej mapie Polski.

— Już od dawna mówiliśmy o wielu działaniach — i to w różnych kierunkach — jeśli chodzi o zabezpieczenie interesów i rozwój portu. Od początku Elbląg kibicował koncepcji budowy kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną — mówił Witold Wróblewski.

I dodał: — Wartość miejskich inwestycji, które podejmowaliśmy na przestrzeni lat, by rozwijać port i jego otoczenie, to ponad 100 mln zł.

Należy tu wymienić trasę Unii Europejskiej, terminal składowo-przeładunkowy,

terminal pasażerski, modernizację i rozbudowę infrastruktury wodnej w obrębie Starego Miasta, Pętlę Żuławską i nowy hangar przy ul. Radomskiej.

Elbląg planuje też kolejne inwestycje w ramach rozwoju portu morskiego. Można tu wymienić m.in. budowę obrotnicy dla statków o średnicy maksymalnie do 180 m, co przyczyni się do wzrostu przepustowości w porcie oraz ułatwi nawigację i obrót większych jednostek, przedłużenie o 150 metrów istniejącego nabrzeża obecnego terminala przy ul. Radomskiej, budowę nowego terminala uniwersalnego o wielkości około 15 ha wraz z infrastrukturą towarzyszącą, tj. z placami składowymi, nabrzeżem o długości ok. 500 metrów, magazynami, bocznica kolejową i ciągami komunikacyjnymi.

Planowana jest też modernizacja nabrzeża przy Energa Kogeneracja. Inwestycja ma polegać na pogłębieniu toru przy nabrzeżach cumowniczych, jak również pracach technicznych przy nabrzeżu i nawierzchni. Przewiduje się także modernizację Wyspy Spichrzów. Elbląg otrzymał promesę inwestycyjną z programu rządowego Fundusz Polski Ład na modernizację nabrzeży, budowę miejsc cumowniczych i adaptację terenu przeznaczonego pod inwestycję programu Fabryka od wejścia do wyjścia fosa staromiejskiej.

Głos podczas konferencji zabrali również zaproszeni goście: Gustaw Marek Brzezina, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego i Piotr Opaczewski, wicewojewoda warmińsko-mazurskiego.

— Tam, gdzie są otwarte drzwi, nie należy ich wywalać, tylko kontynuować dobre wzorce — współpracujmy, aby tę portowość w Elblągu jak najszybciej wprowadzić do realiów. Osobiście nie wierzę, aby nie doszło do porozumienia i do współpracy — ona musi być — to kwestia rządu i samorządu. To porozumienie z pewnością nastąpi, bo inaczej nie mielibyśmy sukcesu — przekazał Brzezina.

— Chciałbym przypomnieć badanie z 2012 roku. 10 lat temu na pytanie, z czym kojarzysz Elbląg, ponad 50 procent Polaków odpowiedziało, że Elbląg nie kojarzy im się z niczym, a około 40 procent kojarzyło to miasto z Kanałem Elbląskim. Myślę, że dziś większość ankietowanych odpowiedziałaby, że kojarzy Elbląg z budową kanału przez Mierzę Wiślaną. I to jest dla nas ogromna szansa — aby mówiono o Elblągu jako mieście, które się niesamowicie rozwija i abyśmy turystycznie i marketingowo mogli tę inwestycję także wygrać. Życzę nam wszystkim dobrej woli, bo nie skorzystamy z tej szansy, jeśli nie będziemy współpracować ze sobą. Gdyby te rozmowy od początku toczyły się w dobrym klimacie, być może dzisiaj tego problemu by nie było — podsumował Opaczewski.

KSIĄDZ MIECZYSŁAW JÓZEFczyk: ZASŁUŻONY DUCHOWNY

DZIAŁANIE
W ARMII
KRAJOWEJ,
UDZIAŁ
W POWSTANIU
WARSZAWSKIM,
OdBUDOWANIE
KATEDRY ŚW.
MIKOŁAJA
W ELBLĄGU
– TO TYLKO
NIELICZNE
Z ZASŁUG,
JAKIE MOŻNA
PRZYPISAĆ
KSIĘDZU
MIECZYSŁAWOWI
JÓZEFczykowi.
JEST TEŻ
AUTOREM WIELU
PUBLIKACJI
O HISTORII
ELBLĄGA.

AGATA
TUPAJ
a.tupaj@
gazetaolsztynska.pl

Nie wiadomo, czy nasza charakterystyczna katedra św. Mikołaja wyglądałaby tak samo, gdyby nie ksiądz Mieczysław Józefczyk. Zasłużył się nie tylko w Elblągu jako duchowny, ale również w kraju jako patriota.

Przyszedł na świat 15 maja 1928 roku w Woli Michowej w Bieszczadach. W latach 1942-1944 był uczniem legalnej Handelsschule (szkoła handlowa) i nielegalnego gimnazjum w Sochaczewie. W 1943 roku został przyjęty wszereg Armii Krajowej. W wieku 16 lat brał udział w Powstaniu Warszawskim, a po zakończeniu II wojny światowej był członkiem niepodległościowego podziemia. Za działalność konspiracyjną przeżył w 1953 próbę zamachu na życie zorganizowaną przez UB. Od 1945 był związany z kultywującą tradycje patriotyczne i chrześcijańskie Warmińsko-Mazurską Chorągwią Harcerstwa Polskiego w Olsztynie. Do marca 1947 roku przebywał w ukryciu, ujawnił się na skutek amnestii. W 1946 roku rozpoczął studia wse-

Ksiądz Mieczysław Józefczyk zmarł po długiej chorobie 25 grudnia 2019 roku w wieku 91 lat

minarium duchownym w Pelplinie, cztery lata później ukończył Wyższe Seminarium Duchowne „Hosianum” w Olsztynie i został wyświęcony na księdza.

Jako duchowny ksiądz Mieczysław Józefczyk był wikariuszem w Morągu, proboszczem kolejno w Dubeninkach, Wielicz-

kach i w Węgorzewie. Jednak to z Elblągiem związał większą część swojego życia. W latach 1968-2005 był proboszczem parafii św. Mikołaja w Elblągu i dziekanem elbląskim. Od początku swojej posługi przyczynił się do odbudowy katedry, zachowując pozostałe z pożogi

wojennej zabytki. Ksiądz Józefczyk wielokrotnie pomagał prześladowanym przez ówczesne władze PRL działaczom opozycji, wielu z nich w stanie wojennym ukrywało się na plebanii, organizował też pomoc materialną dla elbląskich rodzin. Był też diecezjalnym konserwatorem zabytków i wykładowcą historii sztuki i konserwacji zabytków w Wyższym Seminarium Duchownym w Elblągu. Za swoje zasługi otrzymał wiele odznaczeń – m.in. tytuł Honorowego Członka „Solidarności”, Honorowego Obywatela Elbląga czy Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. Był autorem wielu publikacji dotyczących historii chrześcijaństwa, dziejów Elbląga i okolic oraz historii współczesnej. Zmarł po długiej chorobie 25 grudnia 2019 roku w wieku 91 lat.

Oprócz prac o charakterze naukowym ksiądz Mieczysław Józefczyk napisał też dwie książki wspomnień: „W połowie drogi. Wspomnienia z lat 1932-1968” oraz „Elbląskie drogi 1968-1993” – ta druga

została Elbląską Książką Roku 2006. Jest to drugi tom wspomnień, w którym ksiądz Józefczyk opisał m.in. kulisy powstania diecezji elbląskiej, założenia Solidarności, sytuację po wyborze Karola Wojtyły na papieża i wszystko, co się działo, gdy w 1968 roku sam został proboszczem parafii św. Mikołaja i dziekanem elbląskim. Opisywane wydarzenia to schyłek kościelnej polityki ekipy gomulowskiej, pełne lata czasów gierkowskich i jaruzelskich. Relacja kończy się opisem cierpkich owoców zwycięstwa, niezborną wolnością w zakresie politycznym i kalekimi krokami początkującej diecezji. Przy pisaniu tych wspomnień autor posługiwał się nie tylko swoją pamięcią, ale również dostępnymi źródłami pomocniczymi, takimi jak akta parafialne, biuletyny „Solidarności” i nieliczne publikacje prasowe i książkowe. Obie książki stanowią pełne świadectwo dokonań tego elbląskiego duchownego, które na trwałe zapiszą się w pamięci elblązan.

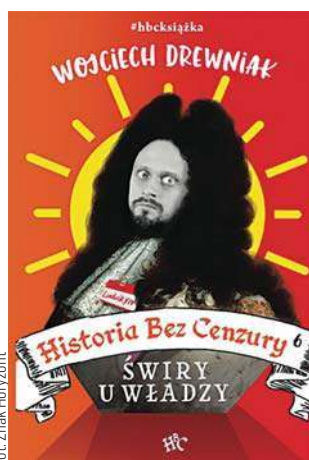
CZYTAM, BO LUBIĘ: „HISTORIA BEZ CENZURY 6. ŚWIRY U WŁADZY”

MYŚLELIŚCIE, ŻE WŁADCĄ, KRÓLEM, PREZYDENTEM CZY TAM CESARZEM MOŻE ZOSTAĆ NAJLEPSZY ZIOMEK? NIC BARDZIEJ MYLNEGO! UDOWADNIA TO WOJCIECH DREWNIĄK W NAJNOWSZYM TOMIE „HISTORII BEZ CENZURY”.

Książka zawiera treści nieodpowiednie dla dzieci oraz kontrowersyjne skróty myślowe. Jeśli jest to dla ciebie poważny problem, zrezygnuj z dalszego czytania... chociaż pewnie będziesz żałować – takie ostrzeżenie można przeczytać na okładce każdej z części książek Wojciecha Drew-

niaka – współtwórcy bardzo popularnego w Polsce kanału na YouTube „Historia Bez Cenzury”. Czy to jednak oznacza, że lepiej po tę książkę nie sięgać? Przekonajcie się sami! Dla tych, którzy jeszcze nie mieli okazji oglądać żadnego odcinka, to warto dodać, że założeniem twórców tego kanału jest propagowanie wiedzy historycznej w ciekawy i zabawny sposób, by wzbudzić zainteresowanie widzów historią. Ponieważ jednak odcinki mają ograniczenie czasowe, to książki „Historia Bez Cenzury” stanowią ich uzupełnienie, choć poruszają też zupełnie nowe tematy.

We wcześniejszych tomach można było przeczytać ciekawostki związane m.in. ze średniowieczem,

Autor książki jest współtwórcą bardzo popularnego w Polsce kanału na YouTube „Historia Bez Cenzury”.

II wojną światową czy czasami PRL. Z kolei najnowsza część serii Wojciecha Drewniaka dotyczy, jak sam tytuł wskazuje, świrów u władzy – od śred-

niowiecznych zdobywców i władców ziem wschodnich, przez fanaberie Króla Słońce, aż do fanatyków komunizmu i faszystów na ogromną skalę wdrażających swoje idee w życie. Jednak te znane ze swoich szaleństw postaci autor stara się pokazać jako ludzi ze swoją historią życia – nie usprawiedliwia przy tym ich czynów, a jedynie przedstawia szerszy obraz.

Każdy zna okrucieństwa, z których zasłynęli Hitler, Stalin, Iwan Groźny czy Wład Palownik. Jednak mniej osób wie, że pierwszy z nich był wegetarianinem, drugi miał zostać duchownym, trzeci rzucił szczeniakiem, a czwarty nigdy nie mieszkał w Transylwanii. Z książki można się również dowiedzieć, że Czyngis-chan był

niebezpieczny tylko dla wrogów, pierwszą ofiarą Che Guevary był kot, Mao Zedong nigdy nie mył zębów, a Ludwik XIV był uwielbiany do tego stopnia, że każdy chciał mieć nawet jego... chorobę! Ciekawym smaczkiem jest zamieszczony na końcu indeks zatytułowany „Spis ważnych (i tych mniej istotnych) postaci występujących w książce” pełen prze zabawnych skojarzeń.

Ciekawostki z życia tych szalonych, ale istotnych dla historii świata bohaterów zostały opisane przez autora w charakterystyczny sposób, dobrze znany wszystkim widzom kanału Wojciecha Drewniaka – pełen czarnego humoru i nawiązań do popkultury oraz współczesnego świata, a przede wszystkim – bez

cenzury. Jest to styl, który nie każdemu musi się spodobać. Narracja jest prowadzona potocznie, bardzo luźnym językiem, przez co książkę daleko od akademickiej rozprawy – nie uświadczycie w niej natłoku dat i opisów przebiegu walk. Taki sposób podania informacji sprawia, że łatwiej się je zapamiętuje.

„Historia bez cenzury 6. Świry u władzy” to kolejna porcja takiej wiedzy, o której nigdy się nie dowiedzieliście w szkole na historii. Myślę, że książka przypadnie do gustu zarówno fanom historii, jak i osobom, które do tej pory się nią nie interesowały, a chcą ją poznać w bardziej przystępny sposób. Zachęcam również do sięgnięcia do poprzednich części serii.

AGATA TUPAJ

CZY ELBLĄSKIE MOSTY SĄ PECHOWE?

INWESTYCJA ZWIĄZANA Z BUDOWĄ MOSTÓW ZWODZONYCH ROZPOCZĘŁA SIĘ BYĆ MOŻE TROCHĘ PECHOWO, BO 13 WRZEŚNIA 2010 ROKU – MÓWIŁA W 2013 ROKU PODCZAS UROCZYSTOŚCI ODDANIA ICH DO UŻYTKOWANIA ELŻBIETA GIEDA Z UM W ELBLĄGU. I BYĆ MOŻE BYŁY TO SŁOWA PROROCZE.

Most Niski i Most Wysoki to jedne z najbardziej charakterystycznych elementów architektonicznych Elbląga. Zostały oddane do użytku w lipcu 2013 roku, po blisko trzyletnim remoncie. Są podnoszone kilka razy dziennie – z obu obiektów korzystają piesi, a z Mostu Dolnego dodatkowo rowerzyści i pojazdy uprzywilejowane. Oddane do użytkowania w 2013 roku mosty były składową wielomilionowej inwestycji. Przedsięwzięcie obejmowało przebudowę nadbrzeża i bulwaru Zygmunda Augusta oraz budowę, w miejsce wcześniej funkcjonujących, dwóch mostów zwodzonych: Mostu Wysokiego między ulicą

W najbliższym czasie ma zostać zlecone opracowanie dokumentacji projektowej w celu wyremontowania Mostu Wysokiego

Nowe mosty zwodzone oddano do użytkowania w 2013 roku. Niestety ich stan techniczny od początku stwarzał problemy

ta Augusta oraz budowę, w miejsce wcześniej funkcjonujących, dwóch mostów zwodzonych: Mostu Wysokiego między ulicą

Mostową i Giełdową oraz Mostu Niskiego łączącego ulicę Studzienną i Orlą. Cała inwestycja kosztowała 38,4 miliona złotych,

z czego prawie 30 milionów pochodziło z funduszy unijnych. Na jej finał jednak przyszło czekać elblążanom wyjątkowo długo.

Wystarczy powiedzieć, że w międzyczasie trzykrotnie zmieniły się władze miasta.

— Rzeczywiście inwestycja ta rozpoczęła się już dosyć dawno, bo w 2007 roku. Roboty budowlane ruszyły, być może trochę pechowo, bo 13 września 2010 roku i trwały do czerwca tego roku — mówiła w 2013 roku podczas uroczystości oddania mostów do użytku Elżbieta Gieda z Departamentu Rozwoju, Inwestycji i Dróg UM w Elblągu.

I być może były to słowa prorocze. Bardzo szybko okazało się, że ta wielomilionowa inwestycja ma niestety swoje mankamenty. Pierwsze wyrzyszenia i pęknięcia zaczęły się pojawiać na Moście Dolnym krótko po oddaniu go do użytkowania. Most remontu doczekał się dopiero w 2020 roku, po 7 latach starań. Wówczas nawierzchnia z klejonej kostki dębowej została zastąpiona inną, bardziej wytrzymałą.

W ostatnim czasie problem z nawierzchnią pojawił się na Moście Wysokim. Zły stan techniczny mostu był znany elblążanom i urzędnikom elbląskiego ratusza już od dawna, jednak dopiero po nagłośnieniu sprawy przez większość lokalnych mediów zadecydowano o postawieniu na nim pacholików, zastosowanych w celu wyłączenia z użytkowania najbardziej zniszczonych części nawierzchni.

Już w ubiegłym roku stan nawierzchni Mostu Wysokiego był na tyle zły, że o plany związane z jego remontem dopytywali elbląscy radni. W odpowiedzi od Witolda Wróblewskiego prezesa Elbląga usłyszeli, że w 2020 roku zostały wykonane niezbędne naprawy częściowe nawierzchni drewnianej Mostu Wysokiego. Wróblewski poinformował również, że polecił pracownikom Departamentu Zarząd Dróg przygotowanie propozycji rozwiązania problemu. Dopiero po tym miała być podjęta decyzja w sprawie remontu mostu. Od tego momentu minął rok, stan techniczny mostu stale się pogarsza, a działaniami związanymi z rozwiązaniem tego problemu nadal brak.

O plany związane z remontem Mostu Wysokiego zapytaliśmy elbląski ratusz.

— Stan nawierzchni na Moście Wysokim jest nam znany. Niestety, sukcesywna wymiana uszkodzonej kostki nie przynosi oczekiwanych rezultatów. W związku z tym będziemy chcieli zastosować, podobnie jak wcześniej na Moście Dolnym, trwałą technologię. W najbliższym czasie zlecone zostanie opracowanie dokumentacji projektowej — poinformował Łukasz Mierzejewski, inspektor ds. kontaktów z mediami z Urzędu Miejskiego w Elblągu.

EWELINA GULIŃSKA

e.gulinska@dziennikelblaski.pl

NA SYGNALE NIE PAMIĘTAŁ, GDZIE ZOSTAWIŁ SPODNIE

W sobotę 10 września elbląska policja otrzymała zgłoszenie o dość nietypowym incydencie. Tego dnia w centrum miasta pijany i nagi mężczyzna dewastował drewniany pawilon handlowy znajdujący się przy skrzyżowaniu ulicy Hetmańskiej i Giermków. O sytuacji policję powiadomili świadkowie tego zdarzenia. Elbląscy policjanci udali się na wskazane miejsce, gdzie zatrzymali 43-letniego mężczyznę, który niszczył cudze mienie. Zgodnie ze zgłoszeniem, elblążanin był pijany i nagi od pasa w dół. Badanie wykazało u niego 2 promile alkoholu w organi-

zmie. Powiedział, że wracał ze spotkania z kolegami i poczuł, że musi dokonać rozbiórki. Nie pamiętał, gdzie zostawił spodnie. Straty, jakich dokonał, to szacunkowo 4 tysiące złotych. Dzisiaj usłyszał zarzut zniszczenia mienia. Grozi mu kara do 5 lat pozbawienia wolności. Nie był wcześniej notowany.

SĄD UKARAŁ GRZYWNĄ AWANTURNIKA

Sąd Rejonowy w Elblągu ukarał 44-letniego mieszkańca Elbląga, który wszczął awanturę z kierowcą autobusu PKS. Mężczyzna musi zapłacić 1 000 zł grzywny. Zdarzenie miało miejsce 12 czerwca 2022 na dworcu

w Elblągu. Nietrzeźwy 44-latek najpierw ostentacyjnie pił alkohol w miejscu publicznym, a chwilę później wszczął awanturę z kierowcą autobusu PKS. Tym samym zakłócił porządek publiczny. Potrzebna była interwencja policji. Funkcjonariusze zatrzymali nietrzeźwego

i sporządzili do sądu wniosek o jego ukaranie. Sąd wydał wyrok nakazowy. Mężczyzna ma zapłacić 1000 zł grzywny.

PIJANY PRZYJECHAŁ NA STACJĘ PALIW

Policjanci z ruchu drogowego zatrzymali 49-latkę, który

przyjechał nietrzeźwy na stację paliw. Funkcjonariusz powiadomił obsługę stacji, która uniemożliwiła mężczyźnie dalszą jazdę. Grozi mu kara do 5 lat pozbawienia wolności. Do incydentu doszło na stacji paliw przy ul. Nowodworskiej w Elblągu. Tam samochodem przyjechał mężczyzna, od którego pracownicy stacji wyczuli alkohol. Zabrali mu kluczyki i powiadomili policję. Patrol ruchu drogowego zbadał 49-letniego elblążanina, który miał 2,5 promila alkoholu w organizmie. Okazało się także, że miał sądowy zakaz prowadzenia pojazdów. Grozi mu kara do 5 lat pozbawienia wolności.

ZATRZYMALI POSZUKIWANEGO 4 LISTAMI GOŃCZYMI

Policjanci z Elbląga zatrzymali 22-latkę, który był poszukiwany przez Sąd Rejonowy w Elblągu 4 listami gończymi między innymi za naruszenie zakazu sądowego oraz kierowanie w stanie nietrzeźwym. Poszukiwany 22-letni mężczyzna został zatrzymany w ubiegłą sobotę na ulicy Diamentowej w Gronowie Górnym. Miał do odbycia karę ponad roku pozbawienia wolności. Policjanci znaleźli przy nim woreczek z marihuaną. Dodatkowo odpowie za posiadanie narkotyków. Grozi mu jeszcze 3 lata więzienia.

16 WRZEŚNIA CZY MÓWIMY TYM SAMYM JĘZYKIEM? SPOTKANIE Z MICHAŁEM RUSINKIEM

W piątek, 16 września, o godz. 18:00 w cyklu spotkań #czytElnia gościem Biblioteki Elbląskiej będzie Michał Rusinek – językoznawca, czujny obserwator i komentator zmieniającego się języka życia codziennego, autor książek dla dzieci i dorosłych. Zapraszamy na spotkanie. Wstęp wolny.

Michał Rusinek – literaturoznawca, tłumacz zj. angielskiego, pisarz, doktor habilitowany nauk humanistycznych, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Rady Języka Polskiego PAN. W latach 1996-2012 był sekretarzem Wisławy Szymborskiej, a po jej śmierci został prezesem fundacji sprawującej opiekę nad literacką spuścizną noblistki. Laureat wielu nagród. Mieszka wraz z rodziną w Krakowie.

Na stronie Michała Rusinka można przeczytać o autorze: „Bywa tłumaczem z języka angielskiego, zdarza mu się pisać książki dla dzieci i dorosłych oraz układać wierszyki czy teksty piosenek. Pisuje felietony o książkach i języku”.

Ten skromny opis oczywiście nie oddaje w pełni wszystkich „dokonań” Pana Rusinka.

Jest autorem książek dla dzieci, m. in.: „Jak przeklinać? Poradnik dla dzieci”, „Mały Chopin”, „Kiedy byłem mała/Kiedy byłem mały”, „Jak robić przekrety. Poradnik dla dzieci”, „Wierszyki domowe. Sześć i pół tuzinka wierszyków Rusinka”, „Wierszyki rodzinne”, „Księga potworów”, „Jak przekrecać i przeklinać”, „Co ty mówisz? Magia słów czyli retoryka dla dzieci”, „Wihajster, czyli przewodnik po słowach pożytecznych”, „Wytrzyśszczka, czyli tajemnice nazw miejscowości”, „Chuligaster, czyli przewodnik po dziecięcych przekrętach”, „Abecadło”, „Podbipięta, czyli co się kryje w nazwiskach”.

Oraz książek dla dorosłych, m. in.: „Między retoryką a retorycznością”, „Retoryka podręczna. Czyli jak wnikliwie słuchać i przekonująco mówić”, „Limeryki”, „Retoryka codzienna. Poradnik nie tylko językowy”, „Limeryki i inne wariacje”, „Nic zwyczajnego. O Wisławie Szymborskiej”, „Pypcie na języku”, „Jak się dogadać czyli retoryka codzienna”, „Niedorajda, czyli co nam radzą poradniki”, „Dobra zmiana, czyli jak się rządzi światem za pomocą słów”, „Zero zahamowań, czyli filolog słucha piosenek”, „Mroczny Eros, czyli pypcie na języku polityki”.

Przełożył ponad osiemdziesiąt książek dla dzieci i dorosłych (m. in. Milne’a, Barriego, Bonda, Snicketa, Donaldson, Schulza, Ungerera i Goreya).

Rozmowę poprowadzi Aleksandra Buła.

Spotkanie odbywa się w cyklu spotkań autorskich #czytElnia, który jest realizowany przy pomocy finansowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

16 WRZEŚNIA DRAPIEŻNE SERCA - WERNISAŻ WYSTAWY W GALERII EL

Centrum Sztuki Galeria EL zaprasza na wernisaż wystawy „Drapieżne serca”, który odbędzie się 16 września, o godz. 18.

Artystki: Angelika Fojtuch, Edyta Hul, Agata Królak, Honorata Martin, Agata Nowosielska, Katarzyna Pastuszek, Anna Reinert, Grażyna Rigall, Anna Steller, Katarzyna Swinarska, Weronika Teplicka, Ania Witkowska, Agata Zbylut, Alina Żemojdzin „Drapieżne serca” to wystawa zbiorowa „artystek-matek” i „artystek-niematek”, bohaterki dwóch części filmu pt.: „Drapieżne serca”, którego pomysłodawczynią i reżyserką jest Katarzyna Swinarska, a operatorką i współtwórczynią drugiej części - Alina Żemojdzin. Oba filmy ujawniają osobiste podejście artystek do macierzyństwa, cielesności, ambicji artystycznych, miłości i wolności. Czy można być jednocześnie prawdziwą artystką i matką? Czy można uwolnić się z pęt macierzyństwa? Czy Sztuka jest boginią zazdrosną? Czy ambicje artystyczne wykluczają życie rodzinne? Na wystawie kuratorowanej przez autorki filmu wraz z Emilią Orzechowską, zostaną zaprezentowane obie części filmu, w tym prapremierowo część druga. Bohaterki obu filmów zaprezentują w przestrzeni galerii swoje prace, które będzie można skonfrontować z podjętymi przez nie tematami, czyli macierzyństwa i nie-macierzyństwa. Obrazy, obiekty, instalacje, per-

formance odnoszą się będą bezpośrednio do filmowych wypowiedzi artystek, generując kolejne znaczenia i tropy do odczytania ich twórczości.

Wystawie towarzyszyć będzie pokaz projektu „Protest Nadziei” zainicjowany przez Goyki 3 Art Inkubator w Sopocie, który jest osobistą wypowiedzią artystek na temat wolności własnej, wolności wspólnej, wreszcie norm, których naruszanie budzi protest i wymaga artystycznej odpowiedzi.

W ramach projektu zostanie zaprezentowanych 7 sztandarów będących formą osobistego manifestu artystek wobec norm polityczno-społecznych czy systemowych rozwiązań dotyczących relacji między kobiecym ciałem a represyjnym prawem.

Autorkami sztandarów są: Gosia Golińska, Alicja Karaska, Diana Lenart, Agata Nowosielska, Emilia Orzechowska, Grażyna Rigall, Ania Witkowska.

– Wystawa prezentowana będzie w Nawie Głównej, Prezbiterium i Galerii Laboratorium

– Wernisaż wystawy połączony z premierą 2 części filmu „Drapieżne serca” + performance Anny Steller „Rozwiedlenie”: 16 września, godz. 18

– Oprowadzanie kuratorskie: 16 września, godz. 19

– Wystawa potrwa do 6 listopada 2022 r.

– Kuratorki: Emilia Orzechowska, Katarzyna Swinarska, Alina Żemojdzin

Partner wydarzenia: Stowarzyszenie Autorów ZAiKS

16 WRZEŚNIA TRAUMA - APOKALIPTYCZNE MISTERIUM W MJAZZDZE

To pierwszy koncert Trauma w 2022 roku i mamy nadzieję, że nie ostatni.

Zagramy w Elblągu po raz pierwszy od 2019 roku, więc nie

możemy się już doczekać spotkania z Wami. 16 września wystąpimy na deskach klubu Mjazzga a naszymi gośćmi będzie olsztyński zespół Thempest z którym nasz szlak koncertowy po latach przecina się ponownie.

Zapraszamy serdecznie. Stay Traumatized!

TRAUMA: To jedna z najbardziej doświadczonych polskich formacji death metalowych. Rozpoczęła swoją działalność w maju 1988 roku jako Thanatos. Z tego okresu pochodzą dwie taśmy demo, dzięki którym ten elbląski zespół zaczął być coraz częściej wymieniany w gronie liderów rodzimej sceny podziemnej. Wiosną 1992 roku zapadła decyzja o zmianie nazwy na Trauma i pod tym szyldem zespół nieprzerwanie funkcjonuje aż do dziś. Na przestrzeni ponad trzech dekad działalności Trauma wydała osiem studyjnych, płyt, jeden album koncertowy, dwa mini albumy, jeden split, oraz płytę o charakterze retrospektywnym, na którym znalazły się dwa wydawnictwa zespołu pochodzące z różnych okresów działalności. Na przestrzeni ponad 30 lat istnienia zespołu, Trauma zagrała mnóstwo koncertów u boku gwiazd metalu z całego świata. Koncertowała z powodzeniem na prestiżowych trasach koncertowych jak i festiwalach zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. Występowała w wielkich halach koncertowych, jak i w małych klubach zbierając całymi latami doświadczenie i obycie scenicznie. Płyty zespołu recenzowane były przez najbardziej prestiżowe i uznane periodyki na świecie poświęcone muzyce metalowej. Videoklip „The Elegy for Doom” emitowany był wielokrotnie przez najbardziej znaną stację muzyczną na świecie MTV 2 w Stanach Zjednoczonych.

Trauma to grupa pasjonatów oddanych bez reszty muzyce i scenie ekstremalnej, którzy mimo tak wielu lat grania wciąż bawią się tym co robią i widzą to bezapelacyjnie na ich koncertach.

THEMPEST: Olsztyńska grupa muzyczna, wykonująca muzykę z pogranicza blackened-death i doom metalu. Powstała w 2005 r. Aktywna na polskiej scenie metalowej od 2006 r.

Metal wysokiej próby, wykuty w mroku lasów i hartowany w jeziorach Warmii.

Istotny wpływ na twórczość grupy wywarły dokonania zespołów ery lat 90. XX w., ze szkoły brytyjskiego doom, norweskiego black i polskiego death metalu (e.g. My Dying Bride, Emperor, Vader).

Członkowie grupy nie trzymają się jednak sztywno wyznaczonych ram gatunkowych i czerpią swoje inspiracje z szerokiego spektrum muzycznego, wykraczającego poza muzykę metalową. Skład: Szakal – gitara, wokół, Bocian – perkusja, Zielu – bas, Matrix – gitara

Termin i godzina: 16 września, godz. 20:00, Miejsce: Klub Mjazzga Elbląg, ul. Kowalska 1-2 C

16-17 WRZEŚNIA EUROPEJSKIE DNI DZIEDZICTWA WE FROMBORKU

Podczas Europejskich Dni Dziedzictwa warto odwiedzić Frombork!

Tegoroczna jubileuszowa 30. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa odbędzie się pod hasłem „Połączeni dziedzictwem”! Z tej okazji Muzeum Mikołaja Kopernika oraz Muzeum Pomnika Historii „Frombork - zespół katedralny” jako obie instytucje funkcjonujące na Wzgórzu Katedralnym przygotowały niecodzienne atrakcje.

17 września 2022 r.

Muzeum Mikołaja Kopernika

Tytuł wydarzenia: Połączeni dziedzictwem Kopernika 12.00 – Otwarcie wystawy poświęconej 110. rocznicy utworzenia na Wzgórzu Katedralnym we Fromborku pierwszej izby pamiątkowej poświęconej Mikołajowi Kopernikowi

Muzeum Pomnika Historii „Frombork - zespół katedralny” Tytuł wydarzenia: Spoiwa, zworniki, ludzie

Wozownia Sztuk

11.00 – Warsztaty kaligraficzne – pisanie piórem ściętym ze Zbigniewem Urbalewiczem - dzień 1 (zapisy: www.wozowniasztuk.pl)

Nowy Pałac Biskupi

11.00, 12.00, 14.00 i 15.00 – Zwiedzanie wystawy „Dawni mieszkańcy i budowniczowie pałacu biskupiego” (rezerwacja wejść: www.bilety.muzeumfrombork.pl)

Bazylika archikatedralna pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja

14.00 – Zwiedzanie poddasza (rezerwacja wejść: www.bilety.muzeumfrombork.pl)

16.00 – Przeboje Wielkiego Ekranu – koncert z okazji 50-lecia pracy twórczej Krzesimira Dębskiego w cyklu Wielcy Polacy w Historii (rezerwacja wejść: www.bilety.muzeumfrombork.pl)

18 września 2022 r.

Wozownia Sztuk

9.00 – Warsztaty kaligraficzne – pisanie piórem ściętym ze Zbigniewem Urbalewiczem - dzień 2

Bazylika archikatedralna pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja

14.00 – Zwiedzanie poddasza (rezerwacja wejść: www.bilety.muzeumfrombork.pl)

Nowy Pałac Biskupi

11.00, 12.00, 14.00 i 15.00 – Zwiedzanie wystawy „Dawni mieszkańcy i budowniczowie pałacu biskupiego” (rezerwacja wejść: www.bilety.muzeumfrombork.pl)

16-18 WRZEŚNIA DARMOWE DNI OTWARTE W SALSA ELBLĄG I START NOWYCH KURSÓW OD PODSTAW

W szkołach nowy rok szkolny, a w szkołach tańca nowy sezon taneczny.

Salsa Elbląg zaprasza na darmowe, pokazowe zajęcia taneczne w naszej szkole.

Przyjdź, spróbuj swoich sił w tańcu i wybierz zajęcia dla Ciebie. Możesz wybrać zajęcia, podczas których tańczysz solo lub w parze. Na zajęcia w parze możesz przyjść również bez osoby towarzyszącej.

Grafik zajęć, z których będzie można skorzystać w ramach Darmowych Dni Otwartych znajduje się w przypiętym poście!

Konieczne wcześniejsze zapisy: Jacek, 660-753-635, SalsaElblag@gmail.com

Termin i miejsce: 16-18 września, ul. 12 Lutego 25

17 WRZEŚNIA DZIEŃ OTWARTY KLUBU KAJAKOWEGO UKS SILVANT KAJAK ELBLĄG

Klub Sportowy UKS SILVANT KAJAK ELBLĄG zaprasza na dzień otwarty, który odbędzie się 17 września 2022 roku na przystani kajakowej przy ulicy Radomskiej 5 o godzinie 14. Podczas dnia otwartego prowadzony będzie nabór dzieci z roczników 2010-2013.

Serdecznie zapraszamy dzieci wraz z rodzicami. Co będzie się działo: Wspólny trening, pokazowy wyścig zawodników klubu, rodzinny wyścig na kajakach turystycznych (rodzic plus dziecko), możliwość zobaczenia profesjonalnego sprzętu i wypróbowania go, grill z trenerami i zawodnikami.

Co oferuje klub nowym zawodnikom: nauka pływania w kajaku, nauka pływania na basenie, zajęcia ogólnorozwojowe na sali oraz siłowni, najlepszą kadrę trenerską, obozy letnie i zimowe, wyjazdy na zawody, super atmosferę. Ale kajakarstwo to przede wszystkim szansa na wspaniałą przygodę, zawarcie przyjaźni na całe życie i realizację swoich marzeń.

Zapisz swoje dziecko i dołącz do naszej kajakowej rodziny.
Numer kontaktowy 793 420 499.

18 WRZEŚNIA

II MISTRZOSTWA ELBLĄGA W BIEGACH PRZEŁAJOWYCH

II Mistrzostwa Elbląga w Biegach Przełajowych to propagowanie zdrowego stylu życia połączone z akcją charytatywną. Tegoroczna edycja ma na celu wsparcie rehabilitacji 5-letniego Piotrusia. Zapisy za pośrednictwem oficjalnej strony internetowej: www.elektronicznezapisy.pl.

Organizator - Stowarzyszenie Wystarczy Jeden Uśmiech, współorganizatorzy - MOSIR Elbląg, Team Karaś Elbląg.

18 WRZEŚNIA

KWARTET - 50-LECIE SPEKTAKLU

Kultowa już historia czterech artystów poszukujących sensu życia, teatru i sztuki jako takiej.

Kwartet Bogusława Schaeffera to inteligentny i dowcipny teatr w wyśmienitej obsadzie, gdzie bohaterowie usiłują odpowiedzieć na pytania fundamentalne. Ambitna próba znalezienia uniwersalnego i niepodważalnego ideału sztuki w miarę rozwoju spektaklu przemienia się w nieprzewidywalną grę z widzem, pełną żartów, przekomarzenia i prowokacji, w trakcie której nikt nie może się czuć bezpieczny – ani aktorzy, ani publiczność odważnie włączana do występu.

Na oczach widzów tekst wybitnego polskiego kompozytora i ledwie zarysowana sytuacja dramatyczna stają się pretekstem dla fascynujących improwizacji znakomitych aktorów, którzy zostawiają sobie duży margines na zabawę z publicznością, dzięki czemu każdy spektakl jest zupełnie inny od pozostałych!

Wybitne aktorstwo, atmosfera „półprywatności”, zmienność konwencji, zaskakujące widza niespodzianki – to wszystko składa się na oryginalne i dowcipne widowisko, które co wieczór zachwyca swoją niepowtarzalnością.

Zapraszamy zarówno miłośników teatru, jak i muzyki!

Autor: Bogusław Schaeffer

Reżyseria: Mikołaj Grabowski

Obsada wymienna: Andrzej Grabowski, Jan Frycz, Jan Peszek, Mikołaj Grabowski, Tomasz Karolak

Start: 17:00

Miejsce: Teatr im. A. Sewruka

ul. Teatralna 11, 82-300, Elbląg

18 WRZEŚNIA

MISTRZOSTWA POLSKI FORMACJI TANECZNYCH WRAZ Z AKADEMICKIMI MISTRZOSTWAMI POLSKI W ŚWIATOWIDZIE

Już 18 września (niedziela) o godzinie 14:00 rozpoczną się Mistrzostwa Polski Formacji Tanecznych wraz z Akademickimi Mistrzostwami Polski. Omistrzowski tytuł powalczą formacje z Warszawy, Radomia i Elbląga. Elbląg reprezentować będą dwa zespoły, które wystąpią w stylu standardowym. Zawody odbędą się w sali widowiskowo-sportowej Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu.

- Podczas Mistrzostw każda formacja wykonuje sześciominutowy układ taneczny z czego sędziowie oceniają 4,5

minuty. Pozostały czas to niepunktowane show na wejście i zejście tancerzy. Jedynie w tym momencie możliwy jest układ dowolny, w którym mogą pojawić się nawet widowiskowe podnoszenia tancerek i elementy akrobatyczne – mówi Antoni Czyżyk, Dyrektor Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu – Bardzo się cieszę, że Mistrzostwa Polski po raz kolejny zostaną zorganizowane w Elblągu. Dodatkową atrakcją dla publiczności będą Akademickie Mistrzostwa Polski, skierowane do par tanecznych, w których przynajmniej jeden z zawodników jest studentem wyższej uczelni – dodał Antoni Czyżyk.

Mistrzostwa Polski FTS Formacji Tanecznych, które odbędą się w Elblągu, będą okazją do zobaczenia najlepszych polskich tancerzy. Organizatorom bardzo zależy, aby w turnieju wystąpili najlepsi, aby podzielili się z widzami pasją i żeby powalczyli o jak najlepszy wynik. W turnieju wystąpi kilkadziesiąt par tanecznych, które powalczą o trofea w różnych kategoriach.

Mistrzostwa Polski FTS Formacji Tanecznych i Akademickie Mistrzostwa Polski | 19 września 2022 | sala widowiskowo-sportowa Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu | Organizatorami turnieju są Federacja Tańca Sportowego i CSE „Światowid” w Elblągu.

18 WRZEŚNIA

SATYA + HAGGEMY + TBA | 18.09 | MJAZZGA | ELBLĄG

Zagrają: SATYA (ROCK/METAL) - GDAŃSK, HAGGEMY (ROCK/METAL) - GDAŃSK, TBA

18.09.2022 /

Start 19:00,

Mjazzga, Elbląg

20 WRZEŚNIA

HENRYK NITSCHMANN I ELBLĄG NA PRZEŁOMIE XIX I XX W.: WERNISAŻ WYSTAWY

Zapraszamy na wernisaż wystawy „Henryk Nitschmann i Elbląg na przełomie XIX i XX w.” prezentującej stare druki i rękopisy z zabytkowych zbiorów Biblioteki Elbląskiej. Bohaterem wystawy będzie Henryk Nitschmann, jedna z największych gwiazd lokalnej humanistyki.

Wystawa dostarczy doskonałej okazji, by przyjrzeć się postaci Henryka Nitschmanna – słynnego elblążanina, polonofila, entuzjasty twórczości Adama Mickiewicza i tłumacza polskiej literatury. Choć „odkryty” w Polsce już w latach 50. XX w. i eksponowany jako jedna z jasnych postaci okresu, określanego wówczas chętnie m. in. jako czas „pruskiego militarizmu”, wciąż skrywa wiele tajemnic, a jego bogata spuścizna przechowywana w Bibliotece Elbląskiej zachęca do prowadzenia nowych, pogłębionych badań nad jego życiem i dokonaniem. Tłem dla przedstawienia jego sylwetki będzie XIX-wieczny Elbląg, miasto, w którym Nitschmann się urodził, umarł i przebywał przez szereg lat swojego wypełnionego różnorodnymi aktywnościami życia. Kolejnym, pozostającym nieco w tle „bohaterem” wystawy są czasy Nitschmanna, jego życie przypadło bowiem większości na XIX w., zwany z powodu mnogości zjawisk i wydarzeń, „długim wiekiem”. W bezpośrednim związku z działalnością Nitschmanna jako polonofila i tłumacza literatury polskiej pozostaje wreszcie czwarty aspekt wystawy, którym jest język polski na terenie Elbląga i Prus, także w okresie poprzedzającym narodziny elblążanina. Na wystawie prezentujemy zatem obok nitschmannianów również niezwiązane bezpośrednio z Nitschmannem polonika oraz inne obiekty z epoki. /fragment z katalogu, który będzie można otrzymać podczas wernisażu

Program wernisażu wystawy „Henryk Nitschmann i Elbląg na przełomie XIX i XX w.”:

17:00 (Sala „U św. Ducha”) Powitanie gości oraz prezentacja programu wydarzeń

17:05 Sesja naukowa

• Elbląg u progu czasów nitschmannowskich w zapiskach pewnej anonimowej elblążanki z lat 1825-1830 – dr Radosław Kubus

• Nitschmannowskie Towarzystwo Filharmoniczne i inne elbląskie towarzystwa muzyczne i śpiewacze w XIX w. – dr Joanna Szkolnicka

• Kultura i sztuka w Elblągu w XIX i pocz. XX w. – Bartosz Skop

17:50 Koncert utworów kameralnych Henryka Nitschmanna w aranżacjach Michała Świątkowskiego
18:15 Orowadzenie po wystawie (Regioteka)
18:35 Orowadzanie po wystawie (Dziedziniec)
Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu Patriotyzm Jutra

20 WRZEŚNIA

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI W BIBLIOTECIE LITERACKIEJ - „SHUGGIE BAIN”

20 września, godz. 16:30, Biblioteka Literacka, ul. św. Ducha 3-7 – DKK dla dorosłych i rozmowa o książce „Shuggie Bain” Douglasa Stuarta

(moderatorka: Halina Samson; zgłoszenia: tel. 55 625 60 17)

O książce z opisu wydawcy:

Najgłośniejszy światowy debiut literacki ostatnich lat. Powieść o granicach miłości, która rozbudza emocje i zostaje w człowieku na zawsze.

Młody Hugh Bain, zwany przez wszystkich Shuggiem, to samotny chłopiec, którego dzieciństwo przypadło na trudny okres lat osiemdziesiątych w robotniczym Glasgow i który mimo starań nie potrafi sprostać oczekiwaniom swojego otoczenia.

Jego matka, Agnes Bain, chciała od życia czegoś więcej. Marzyła o domu i o życiu na własny rachunek. Kiedy jej niewierny mąż postanawia odejść, kobieta i troje dzieci zostają uwięzieni w górniczym mieście, przetrzebionym przez reformy Margaret Thatcher. Agnes coraz częściej szuka ratunku w butelce i ostatecznie to na dzieciach spoczywa obowiązek uratowania matki. Jedno po drugim wszyscy ją opuszczają, aż zostaje tylko Shuggie.

Jej najmłodszy syn wierzy bowiem w matkę jak nikt i walczy o nią do samego końca. Sam jednak zmagając się z problemami – Agnes pragnie mu pomóc, jednakże z czasem uzależnienie przyciemnia jej życie wszystko, włączając w to ukochanego syna.

Nominowana do wszystkich najważniejszych nagród literackich – w tym do National Book Award oraz Nagrody Bookera, którą zdobyła – opowieść o uzależnieniu, seksualności i miłości.

20 WRZEŚNIA

NAPISZ DYKTANDO I ZOSTAŃ „NAJLEPSZYM WARMIŃSKO-MAZURSKIM ORTOGRAFEM”

Chcesz sprawdzić, jak dobrze znasz zasady poprawnej pisowni, interpunkcji i ortografii? Napisz dyktando i zostań „Najlepszym Warmińsko-Mazurskim Ortografem”.

20 września w CSE „Światowid” odbędzie się kolejna już edycja zmagania o tytuł Najlepszego Warmińsko-Mazurskiego Ortografa. Dyktanda będą organizowane 20 września, dla trzech poziomów językowych: dla uczniów szkół podstawowych V-VI i VII-VIII, dla szkół ponadpodstawowych oraz dla osób dorosłych. Do konkursu zaprosimy przedstawicieli różnych grup społecznych, m.in. samorządowców, dziennikarzy, policjantów, polityków, pielęgniarki, księgowie.

Tytuł laureatów zdobędą najlepsze zespoły (maksymalnie trzyosobowe) w poszczególnych kategoriach. Zwycięskie zespoły z każdej kategorii otrzymają nagrody – gry planszowe i karty upominkowe EMPIK, i wezmą udział w wielkim dyktandzie o tytuł „Najlepszego Warmińsko-Mazurskiego Ortografa”.

Dyktanda rozpoczną się o godz. 09.00 w Galerii Nobilis (II piętro) w Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu. Aby wziąć udział w zabawie wystarczy przeczytać regulamin konkursowy zamieszczony poniżej, następnie wypełnić formularz zgłoszeniowy i dostarczyć do CSE „Światowid” w Elblągu.

Kartę należy przestać pocztą lub e-mailem na adres: marta.derlukiewicz@swiatowid.elblag.pl albo doręczyć osobiście do sekretariatu CSE „Światowid” w Elblągu do 18 września.

22 WRZEŚNIA

Z HUMOREM PRZEZ ŻYCIE: SPOTKANIE Z JACKIEM FEDOROWICZEM

Spotkanie ze znanym z ciętej riposty i wyjątkowego humoru, satyrykiem Jackiem Federowiczem. Będą wspomnienia, dużo opowieści i na pewno porządna dawka śmiechu. Wstęp wolny.

Jacek Federowicz – aktor, satyryk. Ukończył Wydział Malarstwa w gdańskiej PWSSP. Aktor studenckiego teatru Bim-Bom w Gdańsku. W 1960 zadebiutował w filmie „Do widzenia do jutra” Janusza Morgensterna.

Współtwórca cyklicznych programów rozrywkowych w TVP: „Poznajmy się”, „Run-da”, „Małżeństwo doskonałe”, „Kariera”. Zagrał w filmach m.in.: „Kryptonim Nektar”, „Lekarstwo na miłość”, „Wal-kower”, „Zawsze w niedzielę”, „Kochajmy syrenki”, „Małżeństwo z rozsądku”, „Polowanie na muchy”, „Milion za Laure”, „Motodrama”, „Poszukiwany, poszukiwana”. W latach 1963-71 był współtwórcą cyklicznych programów rozrywkowych w Telewizji Polskiej, współautorem audycji radiowej „60 minut na godzinę” (1974-81). Po ogłoszeniu stanu wojennego zerwał kontakty z państwowymi środkami przekazu; publikował utwory w wydawnictwach i prasie „II obiegu”. Był też czynny w niezależnym życiu kulturalnym jako grafik (Komiks „Solidarność” – 500 pierwszych dni) i artysta estradowy. Autor programów satyryczno-politycznych rozpowszechnianych w latach 80. poza cenzurą. Od 1989 ponownie występował w telewizji i publikował w prasie, był m. in. autorem i głównym wykonawcą popularnego programu „Dziennik telewizyjny”. Autor książek, m. in. „Mistrz offu”, „Chamo sapiens”, „W zasadzie tak”, „Będąc Kolegą Kierownikiem...” i innych.

Rozmowę poprowadzi dziennikarz Marcin Michrowski. Spotkanie odbywa się w ramach projektu „MOC książek – KsiążkoTerapia 2” – dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

23 WRZEŚNIA BESIDES W ELBLĄGU - KLUB MUZYCZNY MJAZZGA

Besides po pandemicznej przerwie wracają do grania!

Jak mówi sam zespół: Mamy ogromną przyjemność poinformować, iż po pandemicznej przerwie zespół nareszcie wyruszy w trasę. Już tej jesieni pojawimy się w Polsce i za granicą prezentując m.in. materiał z płyty Bystanders, która doczeka się w końcu właściwej premiery na koncertach

Pojawi się też zupełnie nowy numer, zamykający tematykę „Bystanders”.

Nie możemy się już doczekać spotkań z Wami oraz wspólnego przeżywania emocji. Zapraszamy!

Termin i miejsce: 23 września, Klub Mjazzga Elbląg, ul. Kowalska 1-2 C, Start - 20.00
Support - TBA

23-24 WRZEŚNIA OŻYW OBRAZ - WARSZTATY GRAFICZNE DLA MŁODZIEŻY

Kolaże, animacje, uprząstycznianie obrazów pod okiem artystów i wykładowców na uczelniach artystycznych - warsztaty graficzne dla młodzieży to propozycja Regionalnej Pracowni Digitalizacji na weekend – 23 i 24 września. Swoją wiedzę będą się dzielić Maciej Bohdanowicz i Michał GARY Garnowski.

Organizowane przez Regionalną Pracownię Digitalizacji, działającą w Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu warsztaty mają na celu wspieranie idei ponownego wykorzystania graficznego zdigitalizowanych zabytków.

- Chcemy, aby cyfrowe zabytki dostały nowe życie, aby młodzi ludzie wzięli je na warsztat i spojrzeli na nie nowym okiem, nie jak na stare rzeczy w muzealnej gablocie, ale jak na inspirację do ciekawych prac – mówią organizatorzy warsztatów. – Przy okazji, wykonane podczas warsztatów prace, ich autorzy mogą przesłać na konkurs graficzny „ReKREACJE”, który również organizuje Regionalna Pracownia Digitalizacji.

PLAN WARSZTATÓW:

23 września godz. 16:00-19.30 – collage MACIEJ BOHDANOWICZ
24 września godz. 10-13.30 i 15-18.30 – animacja, gif GARY GARNOWSKI*

Wstęp wolny. Liczba miejsc ograniczona.

Warsztaty odbędą się w Pracowni Edukacyjnej na II piętrze CSE „Światowid”.

Zapisy mailowo na adres: rpd@swiatowid.elblag.pl

PRACA

NML Zatrudnię mechanika pojazdów samochodowych w Kurzętniku, 515-130-401

dam pracę

KIEROWCA CE, 503-103-703

SPRZEDAM

NML Sprzedam koła zimowe 185x60x15, betoniarkę 150L, ule pszczele+ wirówka, 696-534-636

NML Sprzedam kosiarki spalino-we i rowery od 350zł. Likwidacja hodowli gołębi Pawiki cena od 50zł, 509-347-713

NIERUCHOMOŚCI

I-KANCELARIA NIERUCHOMOŚCI GUTKOWSKI; od XXw. na rynku krajowym, NIERUCHOMOŚCI-SPRZEDAŻ-KUPNO-WYNAJEM, Iława-Niepodległości 8/13, www.gutkowski-nieruchomosci.pl, tel./fax. 89/649-31-19, 604-222-552

NML Centrum Kurzętnika- wynajmę pokój z kuchnią i łazienką samotnej kobiecie, do dyspozycji garaż, 694-057-843

NML Dom 180m2 do wynajęcia, 2 piętra+ wysoki parter, 7 pokoi, 2 łazienki, WC, kuchnia w Nowym Mieście Lubawskim, 604-775-154

NML KUPIĘ dom/ siedlisko lub mieszkanie. Tylko poniżej ceny rynkowej, 605-070-911

NML Mam do wynajęcia mieszkanie w Nowym Mieście Lubawskim, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, umeblowane, 514-658-685

NML Sprzedam dom+ budynek gospodarczy pięknie położony, działka 10 arów, Nowe Miasto Lubawskie, 666-095-072

NML Sprzedam mieszkanie 58m2, 3 pokoje, ul.Grunwaldzka,

Nowe Miasto Lubawskie, 4 piętro, 210.000zł do uzgodnienia, 728-331-978

NML Wynajmę piętro domu w Nowym Mieście Lubawskim ul.Klonowa 5, 792-544-018

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, tel.503-103-703

YOUHOUSE Korzystnie sprzedam Twoje mieszkanie, działkę, dom - Wycena i Sprzedaż Nieruchomości Krzysztof Kasprówicz, tel.510-511-522

do wynajęcia

ELBLĄG, kawalerka 34m2, Zawada (przy parku Modrzewie) od 1 października, 514-690-359.

AUTO-MOTO

!AUTA ASKUP 609730905

KUPIĘ malucha 126p, Fiata 125p, Poloneza, Żuka, Nyse-może być na części, 698-082-959

NML Sprzedam Audi Q3, 1.4TFSI EStronic, salonowy 2014r., pierwszy właściciel, tapicerka skóra, alufelgi, serwisowana co 15.000km ASO, czarna perła, 153.000km, stan bdb., 508-892-259

NML Sprzedam Daewoo Matiz+ gaz+ koła zimowe, 2002r., 537-423-349

NML Sprzedam Opel Meriva, 1.6 benzyna, 2006r., 5 drzwi, srebrny, stan bdb., cena do uzgodnienia na miejscu 728-381-685

SKUP AUT stan obojętny, Nowe Miasto Lubawskie +50km, 721-650-686

USŁUGI

FIRMA ogólnobudowlana- budowa domów, hal, garaży, kur-ników, tynki, posadzki, ogrodzenia, docieplenia, układanie kostki brukowej, kucie betonu tel.609-293-996.

TLUMACZ PRZYSIĘGŁY J.ANGIELSKIEGO tel.692-445-433.

USŁUGI BUDOWLANE- budowa domów, budynków inwentarskich, docieplenia, ogrodzenia, pokrycia dachowe, układanie kostki brukowej tel.725-217-093

USŁUGI DEKARSKO- BLACHARSKIE Piotr Zawacki tel.888-373-282.

RÓŻNE

!GARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

sprzedam

!GARAŻE BLASZANE, NOWOCZESNE WIATY, 798-710-329, 698-230-205.

NAUKA

ANGIELSKI DLA DZIECI OD LAT 5- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ANGIELSKI DO MATURY- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ANGIELSKI, NIEMIECKI, FRANCUSKI DLA POCZĄTKUJĄCYCH, INNE POZIOMY- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433.

BOOST YOUR ENGLISH- PREP COURSES TO FCE & CAE- ANGOL tel.56/472-57-89, tel.692-445-433

ZWIERZĘTA

NML Sprzedam króliki- rozmaite rasy Chrośle koło Nowego Mia-

sta Lubawskiego, 579-356-497

NML Sprzedam szczenięcia beagle'a, ośmioletniogodniowe z rodowodem, 502-662-849

sprzedam

SPRZEDAM, szczenięcia owczarki niemieckie długowłose z rodowodem, 506-10-90-11.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

BYCZKI, jałoszki sprzedam, 600-850-092

KUPIĘ bydło od 250kg, 692-411-362

KURY Młode Nioski, Od Hodowcy, Szczepione, Dowóz, TANIO, 502-031-298

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis,tel.728-104-188.

maszyny rolnicze

NML Sprzedam brukwiarkę Jemiot z silnikiem oraz bloczki betonowe z rozbiórki- całe, 519-194-181

NML Sprzedam siewnik Poznaniak 1996r., pierwszy właściciel, szer.2,7m, 724-036-607

UŻYWANE CZĘŚCI URSUS-ZETOR silniki; skrzynie biegów; tylne mosty; zwolnice; podnośniki; przednie napędy ;bloki; głowice i inne; możliwość wysyłki ceny od 100 zł, 601-598-983

produkty rolne

NML Sprzedam groch siewny odmiany salamanca nie desykowany na poplon i plon główny, 510-159-727

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zrzeszeni”
82-300 Elbląg, ul. Chełmońskiego 7
tel. 055 233 41 21, fax 055 235 54 35

zaprasza do składania ofert cenowych na wykonanie remontu schodów zewnętrznych w budynkach
przy ulicy Wyczółkowskiego 3:
6 stopni o długości 3,35 m i szerokości 0,35 m plus stopień z płytki ryflowanej o długości 3,35 m i szerokości 0,3 m

oraz przy ulicy Wyczółkowskiego 4:
5 stopni o wymiarach: 2,4 m x 0,45 m; 0,45 m x 0,35 m x 2 + 3 m x 0,35 m; 0,7 m x 0,35 m x 2 + 3,6 m x 0,35 m; 1,4 m x 0,35 m x 2 + 4,2 m x 0,35 m; 1,7 m x 0,35 m x 2 + 4,8 m x 0,35 m plus spocznik o wymiarach 1,2 m x 3,0 m.

Schody w chwili obecnej wykonane są z lastryka i granitu. Pierwsza usługa musi być wykonana z granitu, natomiast w przypadku drugiej możemy przyjąć wykonanie z kostki brukowej (betonowej) przy zachowaniu minimalnej szerokości 0,35 m. Stan faktyczny i przedmiar do sprawdzenia na miejscu.

W przypadku pytań prosimy o kontakt z Panem Sebastianem Jarzynką, tel. (55) 233-43-18, e-mail: sekretariat@-smzrzeszeni.elblag.pl.

Termin realizacji zadania do uzgodnienia. Oferta powinna zawierać proponowaną cenę ryczałtową netto i brutto.

komunikat

WÓJT GMINY PŁOSKINIA informuje, że

w siedzibie Urzędu Gminy w Płoskini,
a także na stronie <http://ploskinia-ug.bip-wm.pl>
został udostępniony do publicznego wglądu na okres 21 dni
wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia.

18722see1-A - P

komunikat

Zarząd Zieleni Miejskiej w Elblągu

informuje, że w okresie od 15.09.2022 r. do 05.10.2022 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Elblągu, tablicy ogłoszeń Zarządu Zieleni Miejskiej w Elblągu oraz na stronie internetowej ZZM zamieszczono Zarządzenie nr 409/2022 Prezydenta Miasta Elbląg z dnia 14 września 2022 r. w sprawie wykazu nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy z zasobów Zarządu Zieleni Miejskiej w Elblągu.

26022see1-A - P

komunikat

STAROSTA BRANIEWSKI

informuje, że w dniach od 15.09.2022 r. do 05.10.2022 r. t.j. na okres 21 dni, został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości Skarbu Państwa przeznaczonych do oddania w użyczenie, położonych w obrębie Krzyżewo, gmina Frombork – działka nr 1000/9, oraz w obrębie nr 12 miasta Frombork – część działki nr 2/5.

25922see1-A - P

wypalania gliny; 20) drewniana budowla w ogrodzie; 22) chlewna to świnię; 23) Filip, założyciel Oratorian; 24) rzeka w Tuluzie; 25) największe jezioro na Litwie; 27) specjalista od wad zgryzu; 28) najślenniejszy wrak transatlantyka; 31) sądził Jezusa; 33) rewia, prezentacja; 36) Husajn, był dyktator Iraku; 38) nad oczami; 38) ser klagany krócej; 39) mniejsze od miast; 40) nie miękki; 46) Piaf, francuska piosenkarka; 47) nabycie auta lub masła; 49) Ryszard dla kolegów; 50) pełnią je apteki; 52) kolorowa do rysowania; 53) była stolica Birmy; 55) ... Zjednoczone Ameryki; 57) reperował buty; 58) waluta Argentyny; 59) z premierem i ministrami; 61) pocisk do kuszy; 62) polityczny dla uchodźców.

3				7				
			2		4	9	7	3
2	9	7	1				5	
		6		4				2
		5	3				8	1
		3		6	1			
1								
7		4				2		9
		2				7	4	8

BĘDZIE PIERWSZE ZWYCIĘSTWO CONCORDII?

W sobotę w Ostródzie w derby województwa warmińsko-mazurskiego o punkty w III lidze zagrają: miejscowy Sokół z Concordią Elbląg. Faworytem są gospodarze, ale goście zapowiadają niespodziankę. Czy elblązanom pójdzie lepiej niż z Lechem Tomaszów Maz.?

JERZY KUCZYŃSKI
j.kuczynski@
dziennikelblaski.pl

• Concordia Elbląg — Lechia Tomaszów Maz. 2:3 (2:1)

0:1 — Cyran (10 karny), **1:1** — Jastrzębski (19), **2:1** — Łęcki (20), **2:2** — Skrzyniak (53), **2:3** — Morenkov (85)
CONCORDIA: Matysiak — Radczenko, Szawara, Spychka, Akubardii (90 Edil), Rękawek (81 Nestorowicz), Drewek (85 Pelc), Bukacki, Jastrzębski (81 Błaszczuk), Łęcki, Kopka.

Spotkanie dla gospodarzy rozpoczęło się źle, bo już w 10 min przegrywali 0:1. Eryk Jastrzębski stracił piłkę na własnej połowie, a po chwili przewrócił w polu karnym Kordiana Górke i arbiter odgwizdał karnego. Jedenastkę pewnie wykorzystał Kamil Cyran. Concordia jednak szybko otrząsnęła się po stracie gola i zaczęła odrabiać straty. W odstępie dwóch minut zdobyła dwa gole. Najpierw w 19 min, swoją winę odkupił Jastrzębski, który z bliska wpechnął piłkę do siatki i było 1:1. Następnie na listę strzelców wpisał się Aleks Łęcki, wygrywając pojedynek sam na sam z bramkarzem gości Mateuszem Awdziejewiczem.

Concordia Elbląg miała dużą szansę na pierwsze zwycięstwo w tym sezonie. Podejmowała Lechię Tomaszów Maz., wygrywała już 2:1, ale goście odrobili straty i tuż przed końcem zdobyli zwycięskiego gola

W 32 min mogło być 3:1, ale Łęcki z 5 metrów nie trafił w piłkę, mając tylko przed sobą bramkarza. W tej części meczu Concordia zdecydowanie górowała nad rywalem i zasłużyła na wygranej. Po przerwie to lechiści przejęli inicjatywę i rzucili się do odrabiania strat. W 53 min Adrian Skrzyniak uwolnił się spod opieki defenso-

rów elbląskich i strzałem z pola karnego doprowadził do remisu. Dziesięć min później, elblązan od utraty gola po uderzeniu Ernesta Warczyka uratowała poprzeczka. W 85 min goście dopięli swego. Wyprowadził szybką kontrę i Klima Morenkov, strzałem z pola karnego zmusił do wyjęcia piłki z siatki, przez bram-

karza Szymona Matysiaka. Goście zdobywając trzeciego gola, cofnęli się całym zespołem do defensywy i mimo ciągłych ataków Concordii, wynik nie uległ już zmianie.

BĘDĄ WALCZYĆ O PUNKTY

Drużyna elbląska jest jedynym zespołem w III lidze w grupie I, która nie potrafiła w siedmiu dotąd rozegra-

nych spotkaniach wywalczyć kompletu punktów. Podopieczni trenera Krzysztofa Machińskiego „uciuli” za ledwie jeden punkt w remisowym spotkaniu z Unią Skierniewice 0:0 i nic też dziwnego, że są czerwoną latarnią w tabeli. Takiej złej passy nie pamiętają najstarsi kibice w Elblągu. Ostatnie pięć spotkań drużyna jechała na „kole”, schodząc z boiska pokonana.

JAK BĘDZIE TYM RAZEM W MECZU Z SOKOŁEM?

— W żadnym ze spotkań nie brakuje nam zaangażowania, ale brakuje nam skuteczności, trochę cwaniactwa i to jest efekt braku zwycięstw — ocenia Janusz Buczkowski (II trener Concordii).

I dodaje: — Nasz rywal po spadku z II ligi też niczym specjalnym się nie wyróżnia w tej lidze, ale ma już na koncie siedem punktów, opuścił strefę spadkową i teraz spokojniej może podchodzić do każdego ze spotkań. Faworytem w tym spotkaniu są ostródzianie, ale jak to bywa w derby, wynik jest sprawą otwartą. Będziemy walczyć o punkty, a o wyniku spotkania może zadecydować nawet jedna bramka.

Do zespołu po trzytygodniowej przerwie z powodu czerwonej kartki powraca

Mateusz Szmydt i to jest duże wzmocnienie zespołu. Natomiast pod znakiem zapytania stoi występ Gruzina Badrii Akubardii (uraz), a także Aleksa Łęckiego (chory).

Mecze 8. kolejki spotkań:

piątek: Lechia Tomaszów Maz. — ŁKS II Łódź, Broń Radom — Piłica Białobrzegi, **sobota:** Błonianka Błonie — Jagiellonia II Białystok, Pogoń Grodzisk Maz — Legionovia Legionowo, Sokół Ostróda — Concordia Elbląg, Ursus Warszawa — Olimpia Zambrów, Świt Nowy Dwór Maz — Warta Sieradz, Mławianka Mława — Legia II Warszawa, **niedziela:** Pelikan Łowicz — Unia Skierniewice.

PO 7 KOLEJKACH

1. Świt	18	19:7
2. Mławianka	18	20:12
3. Legionovia	18	18:9
4. Pogoń	15	12:7
5. Pelikan	14	14:7
6. Unia	11	4:4
7. Legia II	10	12:9
8. Broń	10	15:14
9. Lechia	10	11:10
10. Olimpia	9	8:11
11. Jagiellonia II	7	15:16
12. Sokół	7	12:14
13. Ursus	7	9:12
14. Piłica	6	8:13
15. ŁKS II	5	8:13
16. Warta	5	7:15
17. Błonianka	4	5:13
18. Concordia	1	7:18

PEWNE ZWYCIĘSTWA W WOJEWÓDZKIM PUCHARZE POLSKI

Piłkarze III-ligowej Concordii i IV-ligowej Olimpii II Elbląg bez problemu wygrali w środę mecze II rundy Wojewódzkiego Pucharu Polski i awansowali do 1/8 finału rozgrywek.

Do tej fazy rozgrywek przystąpiły 32 drużyny. Przed losowaniem podzielone zostały na dwa koszyki w celu zminimalizowania kosztów podróży. Zespoły z regionu elbląskiego zostały przydzielone do koszyka Nr 2. W najciekawszym spotkaniu w tej fazie rozgrywek Concordia Elbląg pokonała na wyjeździe IV-ligowy Huragan Morąg 4:2.

• Huragan Morąg — Concordia Elbląg 2:4 (1:2)

0:1 — Drewek (3), **1:1** — Dec (8), **1:2, 1:3** — Drewek (42,50), **1:4** — Bukacki (65), **2:4** — Zaleski (69)

czerwona kartka: Blaut (H 64 faul)
CONCORDIA: Kazakov — Szawara (62 Edil), Spychka, Radczenko (75 Kaczorowski), Jastrzębski, Bukacki (75 Nestorowicz), Drewek (62 Błaszczuk), Kopka (76 Kucharski), Szmydt, Rękawek, Pelc (65 Szramka).

Tym razem rutyna oraz większa dojrzałość w grze wzięła górę. Elblązan od początku postavili na zdecydowaną grę ofensywną i to się opłaciło. Już w 3 min gry, po dośrodkowaniu z bocznej strefy boiska przez Radosława Bukackiego, Szymon Dre-

wek uprzedził miejscowych obrońców i skierował piłkę głową do siatki.

Pięć min później gospodarze doprowadzili do remisu. Jeszcze przed przerwą elblązanie wyszli na prowadzenie, kiedy po stałym fragmencie gry, Drewek znów skierował piłkę do siatki.

Tuż po przerwie elblązanie natarli zimpetem i w 50 min ponownie Drewek wpadł w objęcia kolegów, zdobywając kolejnego gola i tym samym ustrzelił klasycznego hat-tricka. Kwadrans później Bukacki strzałem z rzutu wolnego z 17 metrów umieścił piłkę w siatce. Gospodarze walczyli ambitnie,

zdołali jeszcze jednego gola, ale na więcej im już elblązan nie pozwolili.

• Radomniak Radomno — Olimpia II Elbląg 0:8 (0:3)

Bramki dla Olimpii zdobyli: Kordykiewicz 6, Szantyr i Stróżewski po 1.

OLIMPIA II: Lechowid (75 Olbryś) — Kasprzykowski, Łapieś, Wierzbą (65 Leszczyński), Berdyczko (65 Stróżewski), Filipczyk, Gorzycki (70 Tutaj), Piróg (70 Tomankiewicz), Łabecki (60 Sznajder), Kordykiewicz, Szantyr.

Już sam wynik wskazuje, Olimpia, grając w bardzo młodziem składzie,

nad grającym w klasie okręgowej Radomniakiem była o dwie klasy lepszym zespołem. Już do przerwy prowadzili 3:0, a po przerwie zdobyli kolejnych pięć bramek. Bohaterem tego spotkania był Kordykiewicz, który strzelił 6 bramek.

JERZY KUCZYŃSKI

• Pozostałe wyniki:

Koszyk 1:
GLKS Jonkowo — Znicz Biłgoraj 0:6
Junior Świątki, Mrągowia Mrągowo 1:8
Warmia Olsztyn — DKS Dobre Miasto 0:1
Perkun Orzyny — Granica Kętrzyn 1:6

Jurand Barciany — MKS Jeziorany 6:2,
KS Wojciechy — Victoria Bartoszyce 0:4
LKS Różnowo — Mazur Etk 0:3
Fala Warpuny — Tęcza Biskupiec 1:8

Koszyk 2:

MKS Miłakowo — Sokół Ostróda 0:8
Olimpia Kisielice — KS Mroczno 1:0
Drwęca Nowe Miasto Lub. — Constract Lubawa 3:2 pd
Olimpia Olsztynek — Jeziorak Iława 1:3
Kormoran Bynowo — Polonia Pastek 0:3
Orzeł Janowiec Kościelny — Motor Lubawa 1:0

OLIMPIA ZAGRA Z SIARKĄ TARNOBREZEG

EWINNER 2 LIGA PIŁKARSKA\\ W sobotę o godz. 16 Olimpia Elbląg zagra przed własną publicznością z beniaminkiem Siarką Tarnobrzeg. Jest faworytem, ale żeby wygrać, musi pokazać waleczność skuteczność i charakter. Czy będzie lepiej niż w meczu z Hutnikiem Kraków?

• Hutnik Kraków — Olimpia Elbląg 2:1 (1:0)

1:0, 2:0 — Świątek (19,89), 2:1 — Famulak (90)

czerwona kartka Zawadzki - Hutnik (33 za 2 żółte)

OLIMPIA: Witan — Turzyński (81 Wierzb), Wenger, Piekarski, Jakubczyk, Branek (77 Filipczyk) Łabecki, Senkewicz (81 Milanowski), Danilczyk (60 Famulak), Stasiak, Wojtyra.

Elblążanie do meczu przystąpili bez swoich dwóch podstawowych zawodników Łukasza Sarnowskiego i Marcina Czernisa (kartki) oraz kontuzjowanych Marcina Rajcha i Michała Kuczałka, a mimo to byli faworytem tego pojedynku. Początek meczu, a dokładnie pierwszy kwadrans należał do Olimpii. Już w 3 minucie, mając niezłą pozycję strzelecką, Aron Stasiak strzelił z 17 metrów, ale obok bramki. W drugim kwadransie krakowianie uporządkowali grę, i to oni stwarzali groźniejsze sytuacje. Pierwszą godną odnotowania akcją była w 17 minucie, kiedy rajd Ghańczyka Marxa Assinora przerwał wślizgiem Patryk Jakubczyk.

Dwie minuty później, Assinora, będąc w sytuacji sam na sam z Andrzejem Witaniem, został przez bramkarza Olimpii sfaułowany w polu karnym i arbiter wskazał na wapno. Jedenastkę na gola zamienił Krzysztof Świątek. Elblążanie nie dawali za wygrane i też atakowali. W 26 min Jan Senkewicz, uderzył zza pola karnego, ale w poprzeczkę. Siedem minut później, po drugiej żółtej kartce Damiana Zawadzkiego, gospodarze musieli sobie radzić już w dziesiątkę. Olimpia do końca pierwszej połowy, mając przewagę jednego zawodnika więcej w polu, nie była w stanie sobie poradzić z Hutnikiem. Zespół grał wolno, mało dokładnie i bez pomysłu na zdobycie gola. Druga odsłona meczu zaczęła się zgodnie z oczekiwaniami — atakami gości. Krakowianie cofnięci zostali do głębokiej

defensywy, a elblążanie bili głową w mur.

Miejscowi wyprowadzali sporadyczne kontry i po jednej z takich akcji, w 65 minucie mogli zdobyć gola, ale Assinor, zmarnował dogodną sytuację, trafiając w Witana. Elblążanie nie zmienili kursu i nadal atakowali. Im bliżej było końca, tym więcej było nerwowości. W 86 minucie zakotłowało się pod bramką Hutnika, ale nikt z elblążan nie potrafił skierować piłki do siatki i stała się ona łupem bramkarza Arkadiusza Leszczyńskiego. Tego, czego nie potrafili zrobić podopieczni trenera Przemysława Gomułka, zrobili to gospodarze. W 88 minucie Lelek z prawej strony zagrał do Świątka, a ten z 10 metrów, strzelił na 2:0. Za chwilę przyjeźdźni wznowili grę i odpowiedzieli golem Macieja Famulaka, ale na odrobienie strat zabrakło już czasu. Końcowy rezultat jest sporą niespodzianką i pierwszą porażką Olimpii na wyjeździe w tym sezonie.

TRZEBA GRAĆ NA MAKSA

W minionej kolejce Olimpia przegrała z Hutnikiem Kraków 1:2. Z kolei Siarka Tarnobrzeg dopiero po 56 dniach pod okiem nowego trenera Łukasza Becelli (zastąpił na tym stanowisku Sławomira Majaka) pokonała Garbarnię Kraków 3:2.

Bramki dla zwycięskiego zespołu zdobyli: Michał Bierzało, Kamil Adamek oraz Hiszpan Ivan Augusto. Mimo tej wygranej zespół z województwa podkarpackiego od początku rozgrywek znajduje się w strefie spadkowej. Trzeba też dodać, że po raz ostatni klub ten występował na zapleczu I ligi trzy lata temu. Celem tego zespołu na ten sezon jest utrzymanie się w II lidze. Rywal elblążan mając na koncie osiem punktów, jest na 17. — przedostatnim miejscu w tabeli. Jak trudne jest zdobywanie punktów, obaj przeciwnicy przekonali się w minionej kolejce. Liga jest tak „zakręcona”, że każdy z każdym może wygrać.

W sobotę o godz. 16 Olimpia Elbląg zagra przed własną publicznością z beniaminkiem Siarką Tarnobrzeg

Elbląscy kibice liczą na zwycięstwo swojej drużyny

Musimy zachować zimne głowy. W piłkę grać potrafimy, byle tylko szczęście nas nie opuszczało — mówi trener Przemysław Gomułka

Na każdy punkt trzeba solidnie zapracować, a niekiedy go nawet wyszarpać, na pewno zdają sobie o tym sprawę trenerzy.

— W każdym spotkaniu walczymy o zwycięstwo i nie inaczej będzie tym razem — stwierdza Przemysław Gomułka (trener Olimpii).

— Żeby zdobywać bramki, musimy grać spokojnie, dokładnie i skutecznie. Przede wszystkim cały zespół musi grać dobrze i to we wszystkich formacjach. Musimy zachować zimne głowy. W piłkę grać potrafimy, byle tylko szczęście nas nie opuszczało — mówi trener.

— Do gry wracają Łukasz Sarnowski i Marcin Czernis, którzy pauzowali za kartki. Nie zagrają z powodu kontuzji Michał Kuczałek oraz Marcin Rajch. Na pewno będą 2-3 rozszady w wyjściowym składzie — informuje Przemysław Gomułka.

• Pozostałe mecze 11. kolejki, sobota: Garbarnia Kraków — Radunia Stężyca, Pogoń Siedlce — Znicz Pruszków, Górnik Polkowice — Hutnik Kraków, **niedziela:** Motor Lublin — Wista Puławy, KKS 1925 Kalisz — Lech II Poznań, GKS Jastrzębie — Zagłębie II Lubin, Stomil Olsztyn — Śląsk II Wrocław, Polonia Warszawa — Kotwica Kołobrzeg.

JERZY KUCZYŃSKI

j.kuczynski@dziennikelbaski.pl

PO 10 KOLEJKACH

1. Kotwica	28	22:8
2. Kalisz •	18	18:10

3. Zagłębie II	18	18:20
4. Znicz	17	14:11
5. Polonia •	16	17:10
6. Olimpia	16	14:9

7. Wista	14	14:12
8. Jastrzębie	13	10:11
9. Śląsk II	13	15:18
10. Górnik	12	13:14
11. Garbarnia	11	20:21
12. Radunia	11	19:20
13. Stomil	11	12:13
14. Lech II	10	15:17

15. Pogoń	10	11:15
16. Hutnik	10	19:25
17. Siarka	8	15:24
18. Motor	7	7:15

• mecz mniej

CAŁKIEM DOBRY START STARTU

SUPERLIGA PIŁKAREK RĘCZNYCH \\ Od zwycięstwa nowy sezon 2022/2023 rozpoczęły zawodniczki Startu Elbląg. Na wyjeździe pokonały beniaminka MKS URBIS Gniezno 32:21. Dzięki tak wysokiej wygranej znajdują się na drugim miejscu w tabeli.

• **MKS URBIS Gniezno**
— **Start Elbląg 21:32 (8:14)**
Sędziowali: Rosik - Stężewski (Lubin).
Widzów: 1200.
START: Hypka, Zarmoch, Ciągła — Dworniczuk 3, Gęga 4, Owczarek, Stefańska, Knezević 3, Weber 10, Zabiela 1, Głębocka 4, Costa 3, Stapurewicz 4, **kary:** 6 min
Najwięcej dla URBIS: Łęgowska 7, Hartman, Nurska po 5, **kary:** 8 min

13 września 2022 roku to wyjątkowa data w historii MKS URBIS Gniezno. Właśnie tego dnia drużyna z województwa wielkopolskiego rozegrała premierowy mecz w Superlidze. Jednak swojego występu na pewno nie zaliczy do udanych, gdyż doznała dotkliwej porażki, przegrywając z ręką elbląskiego Startu i to różnicą aż jedenastu bramek 21:32.

Drużyna Startu, prowadzona od nowego sezonu przez nowego trenera Romana Monta, przystąpiła do meczu bez kilku zawodniczek. Nie zagrały Paulina Kopańska, Nikola Szczepanik, Wiktoria Kostuch, Wiktoria Tarczuluk (kontuzje i choroby). Natomiast z powodzeniem zastąpiły ich nowo pozyskane: rozgrywające Brazylijka Juliane Costa, Marta Gęga, Nikolina Knezević, skrzydłowe Weronika Weber i Aleksandra Zabiela oraz Zuzanna Stefańska.

Elblążanki pokonały beniaminka MKS URBIS Gniezno 32:21

Pojedynek URBIS-u ze Startem był trzecim pojedynkiem w okresie ostatnich kilku tygodni. W ramach przygotowań do sezonu podopieczni trenera Monta dwukrotnie zeszły pokonane. Jednak co innego gry kontrolne, aco innego walka o mistrzowskie punkty.

Wynik spotkania otworzył zespół gnieźnieński, po strzale Magdaleny Nurskiej, ale za chwilę wyrównała Juliane Costa. Ta wyrównana walka toczyła się przez kwadrans. Wówczas na tablicy wyników pokazał się rezultat 6:6 i jak się później okazało, był to ostatni remis w tym spotkaniu.

Pięć minut później po dwóch golach Weber i jednym Pauliny Stapurewicz, Start odskoczył na trzy bramki różnicy i wygrywał 9:6. Na tym elblążanki nie

poprzestały i poszły za ciosem. Zaczęły częściej dziurawić siatkę bramki gospodyń.

W ostatnich dziesięciu min przed przerwą, dzięki bardzo dobrej grze bramkarki elbląskiej Aleksandry Hypki, URBIS zdobył tylko dwa gole, a elblążanki pięć i do przerwy prowadził zespół gości 14:8.

Po przerwie drużyna Startu grała uważnie w obronie i jak się nadarzała sytuacja, szybko przechodziła do kontrataków. W 35 min było już 17:9, a mogło być jeszcze wyżej, gdyby Gęga wykorzystała rzut karny. Dobrze grający Start takiej zaliczki nie roztrwonili i cały czas kontrolował grę, punktował jak wytrawny bokser.

W 50 min elblążanki prowadziły 25:17, a na 5 min przed końcem 29:19 i było to już „pozamiatane”. Am-

bitnie grające zawodniczki z Gniezna, robiły, co mogły, ale w tym dniu trafiły na dobrze dysponowane elblążanki i tym samym musiały przełknąć gorycz porażki.

Po meczu Roman Mont (trener Startu) powiedział: — Obawialiśmy się tego meczu. Byliśmy przetrzebieni przez choroby i kontuzje. Jechaliśmy z dużymi obawami na ten pojedynek. Stawimy jednak dobry zespół, niezależnie kto był na boisku wartością dodaną. Zrealizowaliśmy wszystkie założenia postawione przed tym spotkaniem. Gdyby skuteczność w pierwszej odsłonie meczu była lepsza, wynik byłby bardziej okazały.

• **Pozostałe wyniki 1. kolejki spotkań:** MKS FunFloor Lublin — Eurobud JKS Jarostaw 30:26 (14:15), Zagłębie Lubin

— Piotrcovia Piotrków Tryb 30:22 (18:12), KPR Kobierzyce — Ruch Chorzów 45:22 (24:11), Młyny Stoistaw Koszalin — Galiczan-ka Lwów 29:32 (16:16)

TABELA

1. FunFloor	6	61:49
2. KPR	3	45:22
3. Start	3	32:21
4. Zagłębie	3	30:22
5. Galiczan-ka	3	55:60
6. Koszalin	0	29:32
7. Eurobud	0	26:30
8. Piotrcovia	0	22:30
9. URBIS	0	21:32
10. Ruch	0	22:45

W meczu awansem: Galiczan-ka Lwów — FunFloor Lublin (23:31)

JADĄ PO DRUGIE ZWYCIĘSTWO

W ten weekend rozegra-na zostanie druga kolejka spotkań. Drużyna Startu w niedzielę wyjeżdża do

Chorzowa na mecz z tamtejszym Ruchem. Zespół gospodarzy po roku przerwy znów zameldował się w Superlidze, dzięki powiększeniu tej ligi do dziesięciu klubów.

Drużyna z Górnego Śląska w pierwszym spotkaniu otrzymała tęgę lanie od KPR Kobierzyce, przegrywając aż 22:45 i nie też dziwnego, że od razu stała się czerwoną latarnią w tabeli.

— Wcale nie zaprzeczam, że jedziemy po kolejne punkty, ale to też nie będzie łatwy mecz. Jeśli drużyna zrealizuje założenia taktyczne i znów dobrze zagra w obronie, to powinniśmy wyjechać z Chorzowa z podniesionymi głowami — stwierdza trener elblążanek Roman Mont

W pozostałych meczach

2 kolejki grają: Galiczan-ka Lwów — FunFloor Lublin, Eurobud JKS Jarostaw — Zagłębie Lubin, KPR Kobierzyce — Młyny Stoistaw Koszalin, Piotrcovia Piotrków Tryb — MKS URBIS Gniezno.

Najlepsze snajperki

po 1. kolejce:
1. Diana Dmitriszyn (Galiczan-ka) 12 bramek
2. Karolina Kochaniak - Sala (Zagłębie) - 10
3. Weronika Weber (Start) — 10
4. Gabriela Urbaniak (Młyny Stoistaw) — 9
5. Sylwia Polaskova (Piotrcovia) — 8

JERZY KUCZYŃSKI

j.kuczynski@dziennikelbaski.pl

Ostatni weekend to fenomenalne występy polskich sportowców, którzy „rozbili bank” w paru dyscyplinach. Niektóre z nich są niestety niepopularne w naszym kraju, ale trudno je niestety uznać za wiodące dyscypliny sportowe na świecie: siatkówka jest wspaniałym sportem — szkoda, że popularnością ustępuje w skali globalnej nie tylko, co oczywiste, piłce nożnej, ale też choćby koszykówce. To samo, a nawet może

CZARNECKI O SPORCIE: BIAŁO-CZERWONI BIORĄ WSZYSTKO

jeszcze bardziej można powiedzieć o żużlu, w którym królujemy na świecie, ale zasięg tego sportu jest ograniczony. To wcale nie umniejsza wielkiego sukcesu polskich siatkarzy, którzy trzeci raz z rzędu grali w finale mistrzostw świata, tym razem w odróżnienie do lat 2014 i 2018 zdobywając „tylko” srebro, choć jest to tak naprawdę „aż” srebro. Polska z trzema złotymi i dwoma srebrnymi medalami mistrzostw świata jest na czwartym miejscu w klasyfikacji historycznej mistrzostw świata, biorąc pod uwagę wszystkie siatkarskie

„mundiale” w ciągu ostatnich siedmiu dekad. Oczywiście mowa o siatkówce mężczyzn, bo w siatkówce kobiet mieliśmy tylko dwa okresy, w których nasze panie osiągały znacznie większe sukcesy na arenie międzynarodowej niż panowie. Był to okres lat 1950-1960, gdy Polki były wicemistrzyniami świata i przywoziły dwa brązowe medale z Igrzysk Olimpijskich w Tokio 1964 i Meksyku 1968. Potem był to okres „Złotek” i dwa tytuły mistrzyń Europy w 2003 i 2005 roku oraz brąz w 2009. Warto zauważyć, że gdy chodzi o siatkówkę to Polska, jest

nie tylko prymusem sportowym, ale też organizacyjnym. Na trzy ostatnie mistrzostwa świata, aż dwa rozgrywane w naszym kraju (2014 i 2022)! Z kolei na pięć ostatnich mistrzostw Europy aż trzy zorganizowano w naszej ojczyźnie (2013, 2017, 2021). W tym samym czasie, kiedy siatkarze wygrywali w „Magicznym Spodku” półfinał z Brazylią 3:2, nasz multi-medalista indywidualnych mistrzostw świata Bartosz Zmarlik wygrał w Danii, na terenie swojego najgroźniejszego rywala, mieszkającego zresztą w Polsce na stałe (na

Kaszubach) Duńczyka Leona Madsena jeden z trzech ostatnich turniejów Grand Prix. Powiększył aż do 20 punktów przewagę nad Duńczykiem i jest na ostatnim „kółku” w wyścigu po trzeci tytuł mistrza świata. Jeśli zdobędzie złoto, a jego szanse oceniam na 99%, to będzie to jego już szósty medal mistrzostw świata, bo przecież ma jeszcze dwa tytuły wicemistrza i jeden brąz na początku swojej kariery. Wielką szansę na podium ma też drugi Polak — Patryk Dudek, który pojechał w finale w duńskim Vojens.

Parę godzin po siatkarzach i naszych żużlowcach „Pierwsza Dama” naszego sportu Iga Świątek wygrała drugiego „Szlema” w tym roku, czyli US Open, będąc pierwszą Polką, która triumfowała w tych „Otwartych mistrzostwach Stanów Zjednoczonych”. Przed nią 80 lat wcześniej, w finale grała Jadwiga Jędrzejowska. Miłe jest poczucie, że jesteśmy sportową potęgą. Nie chcę psuć nastroju, ale musimy zachęcać dzieciaków i młodzież do sportu. Inwestować w szkolenie najmłodszych, bo inaczej sportową potęgą być przestaniemy.

RYSZARD CZARNECKI

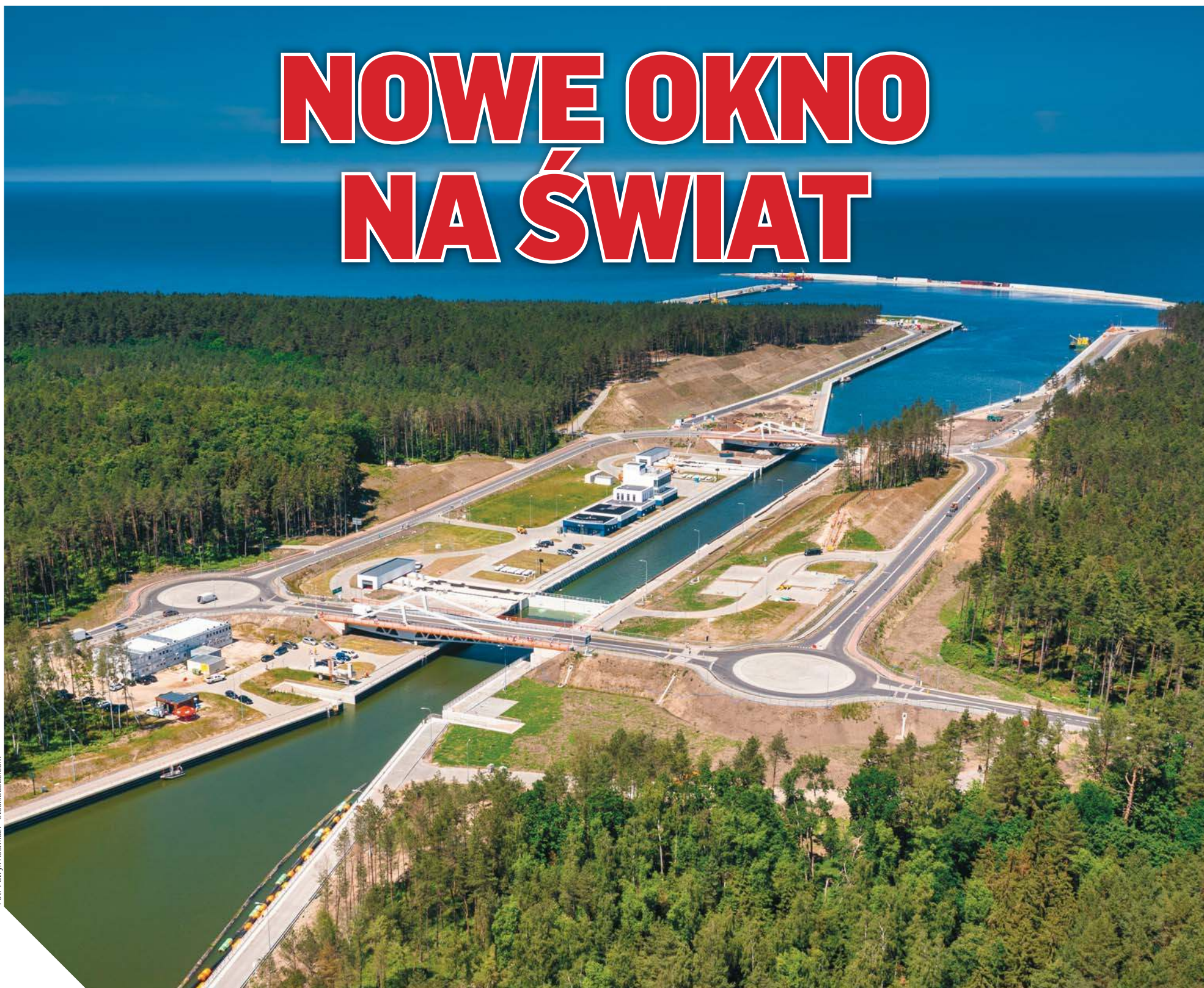
PIĄTEK\SOBOTA
16-17|09|2022|

MIERZEJA WISLANA

DZIENNIK GAZETA
ELBLĄSKI OLSZTYŃSKA

GAZETA BEZPŁATNA

NOWE OKNO NA ŚWIAT

Fot. Patryk Kosmider - stock.adobe.com

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

MATERIAŁ PARTNERSKI 45220TBA-A-K

PARTNERZY WYDANIA

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

HISTORIA DZIEJE SIĘ NA NASZYCH OCZACH

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Państwa ręce wyjątkową gazetę, bo wyjątkowe jest wydarzenie, które zapisze się na kartach naszej historii. Idea przekopu Mierzei Wiślanej i skrócenia drogi morskiej z Elbląga na Morze Bałtyckie, która pojawiła się już setki lat temu, wreszcie staje się rzeczywistością i otwiera nie tylko dla Pomorza, Warmii i Mazur, ale przed całą Polską szereg nowych możliwości.

Przekop Mierzei Wiślanej to ogromna szansa — przede wszystkim na rozwój turystyki i gospodarki — ale i wyzwanie — zarówno dla okolicznych samorządów, jak i władz Rzeczypospoli-

tej. Wierzę, że nowa droga wodna łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską otworzy drzwi, które długo pozostawały zamknięte — między innymi dla Elbląga. Jego potencjał dostrzegali wieki temu Wikingowie, zakładając osadę i port morski Truso; w średniowieczu Elbląg, obok Gdańska, był głównym portem morskim dla ziem polskich, a od 1887 roku prężnie rozwijał się tutaj przemysł stoczniowy. Rok 1945 przerwał naturalny rozwój miasta i okolic — ZSRR nie był zainteresowany przekopem mierzei, a wręcz przeciwnie — przez kontrolę żeglugi poprzez Cieśninę Piławską strategicznie kontrolował ten obszar Polski.

Wraz z zakończeniem tej wyczekiwanej inwestycji, jaką jest budowa kanału i odtworzenie przejścia przez Mierzeję Wiślaną, które kiedyś już przecież istniało, Elbląg ma szansę stać się dopełnieniem gospodarczym portów trójmiejskich i udowodnić, że historia naprawdę zatacza koło.

Poprzez lekturę kolejnych stron naszej gazety, zobaczcie Państwo, że w możliwości rozwoju wynikające ze swobodnej żeglugi wierzą władze i mieszkańcy całego regionu. Nie ma wątpliwości, że przekop Mierzei Wiślanej otwiera nam nowe okno na świat. Ale to także wyzwanie dla naszego regionu, jak tę szansę wykorzystać.

Kanał to inwestycja ważna dla całej Polski zarówno pod względem strategiczno-militarnym, ekonomicznym, jak i turystycznym. Zdawał sobie z tego sprawę między innymi Eugeniusz Kwiatkowski — sławny budowniczy Gdyni, który pomysł przekopania Mierzei Wiślanej opisywał już w roku 1945.

Historia dzieje się na naszych oczach — wielka idea przestaje być tylko pomysłem, Bałtyk znów otwiera się przed Elblągiem i okolicznymi miejscowościami, a cała inwestycja może okazać się kluczowa w rozwoju naszego kraju i umocnienia pozycji Polski na arenie międzynarodowej.

Maciej Matera
Redaktor Naczelny
Dziennika Elbląskiego i Gazety Olsztyńskiej

TO BYŁA KONIECZNOŚĆ DZIEJOWA...

Nowa droga wodna łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską daje szansę na intensyfikację żeglugi, ale także impuls rozwojowy dla całego regionu. Nasza inwestycja inspirowała do bardzo śmiałych i perspektywicznych działań, zarówno w obszarze gospodarki morskiej, jak i turystyki. Patrząc na zakres prac, jego poszczególne elementy, widzę same plusy tej długo oczekiwanej nowej infrastruktury. Jest to również najkorzystniejszy ekonomicznie i ekologicznie sposób na swobodne wprowadzenie pełnej operacyjności jednostek służby państwowej na wody Zalewu Wiślanego, jego portów i przystani oraz dalej do Elbląga.

To, że będziemy mogli zmierzać do Elbląga i por-

tów zalewowych, jest kluczowe i stanowi główny cel inwestycji. Otwierając drogę wodną, otwieramy możliwości transportu towarów, pasażerów, intensyfikujemy jachting... Będziemy mogli zarówno planować, jak też na bieżąco realizować te zadania, które sobie nakreślimy.

Dotąd możliwość przepłynięcia była uzależniona od zgody władz rosyjskich. Podpisywane umowy miały różny charakter, ale nigdy nie było sytuacji, że kontrahent, który się zgłaszał, miał pewność, że statek dopłynie do Elbląga. Pozostawało niepewne, czy zgoda zostanie wydana. Budowanie biznesu w takich warunkach jest niemożliwe.

Samo przejście przez Mierzeję Wiślaną wynosi

1300 metrów, jest to jeden z elementów budowy drogi wodnej. Musimy pamiętać, że cała droga obejmuje odcinek o długości około 24 kilometrów. Pierwszy etap, który uroczystie kończymy 17 września, dotyczył budowy portu osłonowego od strony Zatoki Gdańskiej, przejścia przez Mierzeję Wiślaną w postaci budowy śluzy i miejsc postojowych, jak również dwóch mostów obrotowych, bram śluzy oraz Kapitanatu Portu Nowy Świat, a na Zalewie Wiślanym sztucznej wyspy.

Po otwarciu pierwszej części inwestycji do wykonania pozostają jeszcze prace na etapach drugim i trzecim. Etap drugi jest nie mniej istotny dla budowy drogi wodnej, obejmując 10,8 km rzeki El-

bląg, na której umacniamy lewy i prawy brzeg ścianką szczelną i gdzie powstaje najdłuższy z 3 mostów, a mianowicie stutrzymetrowy most obrotowy w Nowakowie.

Etap trzeci to scalenie całej inwestycji żeglownym torem wodnym o głębokości 5 metrów na Zalewie Wiślanym i rzecze Elbląg.

Ogrom profesjonalnie wykonanych prac, długie i wymagające przygotowania oraz fachowy nadzór nad realizacją przedsięwzięcia doprowadziły do zgodnego z harmonogramem zakończenia tej części inwestycji. Za te działania pragnę bardzo podziękować całemu zespołowi Urzędu Morskiego w Gdyni, który z dużym zaangażowaniem i poświę-

Wiesław Piotrzkowski
Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni

ceniem realizował I etap budowy, zajmując się przy tym innymi wielkimi inwestycjami hydrotechnicznymi, jak chociażby modernizacją układu falochronów w Porcie Północnym w Gdańsku czy przygotowaniami do realizacji tak ważnych projektów, jak rozbudowa

Portu Ustka czy budowa falochronu osłonowego w ramach terminalu FSRU. Bez ich determinacji i zaangażowania tak sprawny proces realizacji nie byłby możliwy. Dziękuję bardzo generalnemu wykonawcy — konsorcjum NDI/Besix oraz nadzorowi sprawowanemu przez firmę SWECO.

Lasy Państwowe

Lasy Państwowe — jak zawsze — stoją na straży polskiej przyrody i całego jej dobrostanu. Już sama nazwa zdaje się zobowiązywać: jak twierdzą leśnicy, las, przedmiot ich codziennej troski, w żadnym wypadku nie przesłania im dobra i potrzeb państwa oraz jego priorytetów.

Żyjemy w czasach pełnych wyzwań: z jednej strony problemy klimatyczne — z drugiej nieuczciwy lobbing i interesy ludzi i organizacji, dla któ-

rych dbałość o środowisko naturalne jest wyłącznie wymówką i niezwykle nośnym, uderzającym w najwrażliwsze struny hasłem, by realizować interesy niekoniecznie temu środowisku sprzyjające.

Tymczasem zdaniem specjalistów strategiczny interes polskich lasów wymaga nowych inwestycji, które z jednej strony wspierać będą sam las, ale staną się też szansą na polepszenie bezpieczeństwa państwa. Takie inwestycje muszą

powstawać z maksymalnym poszanowaniem dla środowiska — a najlepiej, gdy w ich wyniku w Polsce przybywa lasów. Jedną z takich inwestycji jest przekop Mierzei Wiślanej.

Uspokajając — przekop do pozyskania drewna wymagał łącznie 25 ha powierzchni lasów, co stanowi ok. pół procent wszystkich terenów leśnych na Mierzei Wiślanej. Wszystkie prace odbywały się dodatkowo pod nadzorem ornitologicznym (pta-

ki), chiropterologicznym (nietoperze), entomologicznym (owady), teriologicznym (płazy i gady) i botanicznym (rośliny). Także pod nadzorem botanika przeniesione zostały cenne okazy storczyka rosnące w tym miejscu.

A wszystko to, by nasz region zyskał kolejne okno na świat, razem z nim mnóstwo nowych możliwości — a jednocześnie zachował wszystkie swoje walory przyrodnicze!

DOBRA INWESTYCJA — BEZ SZKODY DLA ŚRODOWISKA

Bartłomiej Obajtek – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku

15 lutego po podpisaniu decyzji przez Wojewodę dotyczącej wydania zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie infrastruktury dostępowej pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”, Nadleśnictwo Elbląg podpisało porozumienie z Urzędem Morskim, na mocy którego możliwe było rozpoczęcie prac związanych z przygotowaniem miejsca pod realizację tej inwestycji. Łącznie prace związane z pozyskaniem drewna wykonane zostały

na powierzchni 25 ha, która stanowi zaledwie ok. 0,5 % lasów znajdujących się na Mierzei Wiślanej. Na tym obszarze, w trybie 3-zmianowym, pracowało od 3 do 4 harwesterów, 3 forwaidery, oraz 3 pilarzy. Wycinkę drzew Nadleśnictwo Elbląg zakończyło w środę 20.02 (5 dni), a ostateczne uprzątnięcie powierzchni z wywiezieniem drewna i gałęzi trwało zaledwie do końca marca. Prace prowadzone były w miejscu istniejącego szlaku rowerowego, który po zakończeniu prac

iniewielkim remoncie został przywrócony do użytku.

Prace związane z wycinką drzew i zrywka wykonywane były pod nadzorem ornitologicznym (ptaki), chiropterologicznym (nietoperze), entomologicznym (owady), teriologicznym (płazy i gady) i botanicznym (rośliny). Pod opieką botanika wykonane zostały także prace związane z przeniesieniem cennych okazów storczyka rosnącego w miejscu planowanych prac na inne bezpieczne miejsce.

W trakcie realizacji prac na drodze wojewódzkiej ruch cały czas odbywał się w sposób płynny oprócz pierwszych godzin (2-3 godziny) gdzie ruch odbywał się wahadłowo i był kontrolowany przez policję.

Dzięki dobrej organizacji pracy leśników z Nadleśnictwa Elbląg i ich współpracy z innymi służbami – Policją, Strażą Pożarną, Strażą Leśną, Strażą Graniczną możliwe było bardzo sprawne uprzątnięcie terenu i przygotowanie go pod realizację inwestycji. Dla mnie jako leśnika również ważne było to, że szybka praca i jej dobra organizacja miały bezpośredni wpływ na minimalizację wpływu realizowanych działań na środowisko przyrodnicze. Dziękuję pracownikom Nadleśnictwa Elbląg oraz wszystkim współpracującym z nimi służbami za tak sprawną i perfekcyjną realizację prac, które wkrótce umożliwią powstanie tej ważnej i kluczowej dla regionu oraz Polski inwestycji.

LEŚNICY BLISKO POTRZEB KRAJU

Michał Gzowski – Rzecznik Lasów Państwowych

Polscy leśnicy są zawsze blisko potrzeb kraju. Oba człony nazwy naszej organizacji, Lasy Państwowe, są dla nas równie ważne. Las, przedmiot naszej codziennej troski, nie przesłania nam państwa i jego priorytetów.

Obecne czasy stawiają przed nami różne wyzwania. Borykamy się z problemami klimatycznymi, stawiamy czoła nieuczciwemu lobbingowi gospodarczemu, odpieramy ataki organizacji, które pod płaszczykiem troski o środowisko realizują interesy sprzeczne z interesem narodowym. Dziś jak nigdy leśnicy są jedno-

myślni w swoim stosunku do strategicznych problemów geopolitycznych. Lasy to 1/3 Polski. Ogromny rezerwuar gruntów i kryjących je surowców. Gigantyczna ilość drewna, którą od czasów ostatniej wojny trzykrotnie pomnożyliśmy. Przyroda, różnorodność biologiczna to dla nas rzeczy najważniejsze. Nasza strategia użytkowania zasobów drzewnych jest podporządkowana procesom naturalnym. Ale kiedy strategiczny interes wymaga, by na terenach leśnych powstały inwestycje, które zabezpieczają bezpieczeństwo państwa, nie możemy być obojętni wobec takich potrzeb. Dlatego wspieramy je dla dobra Polski i Polaków. Tak właśnie było w przypadku przekopu Mierzei Wiślanej. Krytyczna dla kraju infrastruktura transportowa czy energetyczna musi zostać zbudowana. My leśnicy dbamy o to, by takie inwestycje powstawały z maksymalnym poszanowaniem dla środowiska. Lokalnie uszczuplone zasoby przyrody odbudowujemy w innych miejscach i regionach. Dzięki temu lasów w Polsce przybywa. Przyroda jest bezpieczna, poprawia się komfort życia Polaków, a Polska utrzymuje suwerenność i mocną pozycję na arenie międzynarodowej.

WARMIA, MAZURY I POWIŚLE OTWARTE NA

Artur Chojecki
Wojewoda Warmińsko-Mazurski

HISTORIA I TERAZNIEJSZOŚĆ

Idea przekopu łączącego Elbląg z Morzem Bałtykiem pojawiła się już w XVI wieku. Kupcy elbląscy pragnęli uczynić ze swego miasta port konkurencyjny dla Gdańska, który w ówczesnej Rzeczypospolitej zajmował pozycję monopolisty w handlu morskim. W XIX wieku plany te były dość bliskie realizacji. Wtedy również celem było pobudzenie gospodarcze Elbląga oraz zachodniej części Prus Wschodnich. Przekop także wtedy wydawał się bardziej ekonomiczny niż wykorzystywanie dalej położonej Cieśniny Piławskiej. Po roku 1945 o przekopie zaczęły wspominać władze ówczesnej rządzącej PZPR, ale z czasem temat został wyciszony. Decyzję o tej inwestycji podjął w lutym w 2016 roku rząd Prawa i Sprawiedliwości. Roboty rozpoczęły się jesienią 2018 roku.

Nowa droga wodna z Zatoką Gdańską przez Zalew Wiślany do Elbląga ma szansę realnie i wieloaspektowo wzmocnić

gospodarczo nie tylko to blisko 120-tysięczne miasto, ale też województwo warmińsko-mazurskie, a nawet całą Polskę północno-wschodnią.

PRAGMATYKA KANALU

Budowa nowego kanału jest kwestią bezpieczeństwa narodowego i suwerenności. Przekop Mierzei Wiślanej pozwoli krajowym i zagranicznym statkom uniezależnić się od Rosji. Jeszcze do niedawna na teren Zalewu można było wpłynąć wyłącznie (teoretycznie) przez Cieśninę Piławską, po uzyskaniu zgody od strony rosyjskiej. Dlatego, jak powiedział Prezes Prawa i Sprawiedli-

wości Jarosław Kaczyński „przekop Mierzei Wiślanej to inwestycja dotycząca naszej integralności terytorialnej, naszej godności narodowej”. Jest ona swego rodzaju infrastrukturą krytyczną państwa; patrząc przez pryzmat wojny na Ukrainie uniezależnienie polskiej żeglugi od decyzji Federacji Rosyjskiej w tym regionie jest kluczowe.

ROZWÓJ ELBLĄGA

Potrzebujemy ożywić port w Elblągu, który jest największym polskim portem Zalewu, a którego potencjał wykorzystuje się aktualnie zaledwie w niewielkim stopniu. Ten port ma wszelkie szanse, aby przyspieszyć rozwój regionu i stanowić centrum logistyczno-transportowe. Budowa kanału niesie nadzieję na uzyskanie swobodnego dostępu ruchu dla jednostek towarowych wszystkich bander, a także na ożywienie żeglugi pasażerskiej na samym Zalewie Wiślanym oraz możliwość żeglugi do i z Trójmiasta, na Hel oraz do innych portów. Inwestycja znacznie skróci drogę wodną z portów trójmiejskich do Elbląga.

KANAŁ OŻYWI REGION

Obecnie Zalew Wiślany, mimo całego swojego atrakcyjnego otoczenia, jest miejscem słabo wykorzystywanym turystycznie. W sezonie niewiele tu jachtów, nie do końca wykorzystany jest również kopernikański Frombork – mimo swej renomy i uzdrowiskowego statusu. Kanał natomiast stanie się sporym udogodnieniem dla polskich turystów przyjeżdżających latem na Mierzeję, ale także dla żeglarzy z Niemiec czy Skandynawii, którzy obecnie, aby wpłynąć na Zalew, muszą posiadać rosyjską wizę.

Przekop Mierzei przypominał mieszkańcom Warmii i Mazur, że oprócz jezior i rzek mamy także morze, czyli Zalew Wiślany i tuż za nim Bałtyk. Z możliwości gospodarczych kanału skorzystają położone nad Zalewem Wiślanym gminy, wsie i miasteczka takie jak: Suchacz, Tolkmicko czy Frombork.

Nie można zapomnieć o działającym i niezmiernie popularnym wśród turystów Kanale Elbląskim, który umożliwia żeglugę pasażerską w kierunku Ostródy, Iławy i Jeziora Jeziorak. Jest też droga wodna Elbląg – Gdańsk prowadząca przez Szkarpałę i martwą Wisłę.

KANAŁ SYNERGIA PORTÓW

Kanał przez Mierzeję Wiślaną otworzy bardzo ważny obszar Polski północnowschodniej, a co za tym idzie pewnej części Europy, dla światowej żeglugi.

Na uwagę zasługują powiązania Elbląga z innymi rejonami Polski, a nawet innych krajów. Łączący Elbląg z Nogatem Kanał Jagielloński umożliwia żeglugę śródlądową do Wisły i dalej przez Kanał Bydgoski i Noteć w stronę dróg wodnych Europy Zachodniej. To Międzynarodowa Droga Wodna E 70 łączy Antwerpię z litewską Kłajpedą. To jeden z europejskich szlaków komuni-

PRZEŁOMOWY MOMENT

Śp. Prezydent RP prof. Lech Kaczyński zapowiedział, że „Kanał będzie symbolem naszej determinacji i twardej woli”. To stało się rzeczywistością i teraz jesteśmy świadkami procesu odbudowywania i rozwoju polskiej branży morskiej, a także tworzenia nowych możliwości wykorzystania atutów naszego regionu. Premier Mateusz

kacyjnych wschód-zachód.

Warto przy tej okazji dodać, że Elbląg ma bezpośrednie połączenia kolejowe ze Szczecinem, Koszalinem, Słupskiem, Trójmiastem, Tczewem i Malborkiem z jednej strony, oraz Olsztynem, Elkiem i Białymstokiem z drugiej. Przez Elbląg przechodzi droga S7, która na odcinku od Gdańska po granicę między województwami warmińsko-mazurskim i mazowieckim jest nowoczesną dwupasmową drogą ekspresową prowadzącą do Warszawy i dalej ku południowej granicy państwa. W województwie zostanie zbudowana droga ekspresowa S16, która ma połączyć Olsztyn z Augustowem i dalej z Litwą, Estonią i Łotwą.

Morawiecki jakiś czas temu zaznaczył, że „podniesienie Polski na wyżyny wiedzy technicznej, inżynierskiej, a w ślad za tym wysokomarżowego biznesu i przedsiębiorczości, zaczyna się i kończy nad morzem”. Dlatego kwestia przekopu Mierzei Wiślanej oraz budowy drogi wodnej łączącej Zatokę Gdańską z Zalewem Wiślanym i Portem Morskim w Elblągu to strategiczny element naszej polskiej gospodarki. Musimy na nowo odkryć to, jak wielkim skarbem jest nasze Bałtyckie Morze, a zatem i cała branża gospodarki z nim powiązana. Część tego naturalnego i nieocenionego skarbu będzie również udziałem województwa warmińsko-mazurskiego.

KORZYŚCI ZALEWEM WPŁYNĄ DO REGIONU

– Województwo warmińsko-mazurskie, kiedy tylko dołączył do niego Elbląg, dokonało symbolicznych zaślubin z morzem, ale na symbolice się nie skończyło – mówi marszałek Gustaw Marek Brzezina. – Przez lata inwestowaliśmy w tereny nad Kanałem Elbląskim, czyli naszą drogę do morza, a rozbudowa portu elbląskiego jest priorytetem w naszym nowym regionalnym programie. Z przekopania Mierzei Wiślanej skorzystamy wszyscy.

– **Panie marszałku, jakie znaczenie ma nowa inwestycja dla województwa warmińsko-mazurskiego?**

– Zaczniemy od tego, że nasz region to Warmia, Mazury i Powiśle - trzy różniące się od siebie krainy. Mazury kojarzą się Państwu przede wszystkim z żeglarstwem i Szlakiem Wielkich Jezior Mazurskich, Warmia z historią i zabytkami, a kręgosłupem Powiśla jest Kanał Elbląski. Nie przez przypadek po reformie administracyjnej państwa i ustanowieniu województwa warmińsko-mazurskiego w jego obecnym kształcie, a więc także z Elblągiem, 18 września 1999 roku pierwszy marszałek wrzucił do Zalewu Wiślanego pierścień symbolizujący zaślubiny z morzem.

Fot. Szymon Tarasiewicz

– Spodziewamy się napływu korzyści przez przekop w kierunku Zalewu Wiślanego, skąd wpłyną na gospodarczo-turystyczne walory regionu – mówi Gustaw Marek Brzezina, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego. – Kanał żeglugowy przez mierzeję stanowi nowe otwarcie dla tego akwenu i otwiera szanse przed gminami nadzalewowymi

– **Mieszkańcy ucieszyli się z bliskości do morza?**

– Dzięki Kanałowi Elbląskiemu już od Iławy czy Ostródy nasi żeglarze i wodniacy mieli możliwość dopłynięcia do morza i chętnie z niej korzystali. Oczywiście, wąskim gardłem była przez lata Cieśnina Pilawska, najpierw zamknięta dla bander trzecich, a potem całkowicie. Choćby z tego względu europejskie jachty czy statki nie wpływały ani do Elbląga, ani do Kanału Elbląskiego.

– **Czyli idea przekopu Mierzei Wiślanej miała państwa poparcie?**

– Ależ to jest koncepcja historyczna, już Stefan Batory o tym marzył, a potem pomysł budowy kanału rozważali Niemcy, mimo że nie mieli przeszkody w postaci granicy państwowej. Polacy wrócili do tej myśli tuż po wojnie. Osobiście pamiętam wiele rozmów na temat przekopu Mierzei Wiślanej jeszcze czasów przed reformą administracyjną państwa. Pamiętam też głosy środowisk związanych z żegluga i żeglarstwem, że szanse na rozwój Elbląg ma tylko w województwie z Olsztynem,

bo Gdańsk nigdy mu nie pozwoli stać się miastem portowym w pełnym wymiarze.

– **Czy po ponad 20 latach funkcjonowania w województwie warmińsko-mazurskim Elblągowi bliżej dziś do Olsztyna niż do Gdańska?**

– Elbląg ciąży do Gdańska z powodów historycznych, z powodów cywilizacyjnych – tam zawsze czuć było świeży powiew Zachodu, także z powodów zawodowych, związanych z rynkiem pracy. Z Elbląga do Gdańska jest 65 km, a do Olsztyna 115. Do Gdańska jedzie się 45 min, a do Olsztyna 115. Wielu mieszkańców Elbląga kończyło w Gdańsku szkoły czy studia. Bliska jest im trójmiejska kultura czy sposób spędzania wolnego czasu. To są fakty. Ale faktem jest także, że gdyby Elbląg znalazł się w województwie pomorskim, byłby może czwartym ośrodkiem po Gdańsku, Gdyni i Sopocie, a w województwie warmińsko-mazurskim jest drugi po Olsztynie i jest liderem, jeśli chodzi o pozyskiwanie i wykorzystywanie funduszy unijnych. Mamy jeszcze jeden olbrzymi atut – Elbląg jest jedynym

portem w województwie warmińsko-mazurskim i nam, jako gospodarzom województwa, bardzo zależy, żeby rozwijać jego funkcje portowe.

– **A w czym się przejawiały wasze starania?**

– Po pierwsze w tym, na co mieliśmy realny wpływ i zabezpieczone środki, czyli w wieloletnich inwestycjach w tereny wokół Kanału Elbląskiego i Pętli Żuławskiej. Mówię tu o zagospodarowaniu nadbrzeży jezior, stworzeniu bazy rekreacyjno-biwakowej, ścieżek rowerowych, urządzeniu plaż, renowacji obiektów dziedzictwa kulturowego, budowy stanic wodnych wyposażonych w sprzęt pływający oraz stworzenie uzdrowiska. Wliczam w to także inwestycje w drogi wojewódzkie i powiatowe poprawiające dostępność komunikacyjną obszaru leżącego w sferze oddziaływania Kanału Elbląskiego i Pojezierza Iławskiego, jak też przedsięwzięcia dotyczące budowy systemu oczyszczania ścieków. Budowa kanału na Mierzei jest zwieńczeniem starań nie tylko władz centralnych, ale także marzeń

i wysiłków licznych samorządów nadzalewowych i nadkanałowych.

– **Więc na co liczy Warmińsko-Mazurskie?**

– Przewidujemy, że tzw. przekopem korzyści przypłyną głównie na Zalew Wiślaną. Nowa inwestycja przyciągnie dużą liczbę turystów nie tylko z Polski, ale również z krajów skandynawskich. Bezpośrednim wpływem na wody Zalewu Wiślanego są zainteresowani żeglarze ze Szwecji, Niemiec, Norwegii i Danii - Biuro Regionalne w Elblągu ma w tej sprawie bardzo dużo zapytań. Większy ruch na wodach Zalewu Wiślanego przyczyni się do powstania zarówno nowych miejsc pracy, jak i zwiększenia zysków przedsiębiorców oraz dochodów lokalnych budżetów. Zalew Wiślaną jest jeszcze słabo wykorzystany, jeśli chodzi o uprawianie sportów i turystyki wodnej. W ramach I etapu projektu Pętla Żuławska zmodernizowano ponad 14 marin i przystani, które mają standardy europejskie, ale to trochę za mało. Potrzebne są dalsze inwestycje, które pozwolą na przyjęcie większej liczby wodniaków. Każde dzia-

łanie zwiększające dostęp do Zalewu i Kanału jest korzystne dla wszystkich położonych nad nimi gmin. Budowa drogi wodnej otworzy nowe możliwości dla turystyki i rekreacji na wodzie, powodując m.in. zwiększenie atrakcyjności żeglarstwa. Rozwój turystyki pociągnie za sobą inne branże, takie jak np. przemysł rolno-spożywczy, usługi budowlano-remontowe dla małych jednostek pływających, hotelarstwo i inne. Skorzystają na tym mieszkańcy obu województw, ponieważ powstaną nowe miejsca pracy. Rozwój turystyki, zwłaszcza międzynarodowej, bez bezpośredniego połączenia Zalewu z Bałtykiem był mało realny. Do pełnego rozwinięcia gospodarczych zalet korzyści przekopowych niezbędne są inwestycje w port w Elblągu. Jako zarząd województwa podjęliśmy decyzję o ujęciu środków na to przedsięwzięcie w najbliższej perspektywie unijnej. Koszt realizacji projektu strategicznego Port Morski w Elblągu szacowany jest na ponad 200 mln zł, a dofinansowanie unijne planujemy na poziomie blisko 180 mln zł. Teraz możliwość i zakres wsparcia tego przedsięwzięcia będziemy negocjować z Komisją Europejską.

Projekt Port Morski w Elblągu

Szacowana wartość: 207,2 mln zł, dofinansowanie UE: 176,1 mln zł

- budowa obrotnicy dla statków wraz z umocnieniem nabrzeży,
- pogłębienie i regulacja toru wodnego na rzece Elbląg,
- powiększenie terminala składowo-przetadunkowego z budową i modernizacją nabrzeży,
- budowa terminala nr 2 z placami, magazynami i dostępem do bocznicy,
- przebudowa ul. Portowej.

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

PRZEKOP MIERZEI WIŚLANEJ TO EPOKOWA INWESTYCJA

Na przestrzeni setek lat wizja przekopania Mierzei Wiślanej pojawiała się kilkakrotnie — po raz pierwszy prawdopodobnie już w roku 1577. Nie tak dawno, bo w 1945 o poddaniu tego pomysłu dyskusji pisał Eugeniusz Kwiatkowski w swojej publikacji „Budujemy nową Polskę nad Bałtykiem”. Dziś na własne oczy możemy obserwować, jak odważne plany stają się rzeczywistością.

Po raz pierwszy pomysł przekopania Mierzei Wiślanej miał zrodzić się w roku 1577 w głowie króla Stefana Batorego — związany był z konfliktem zbrojnym między Rzeczpospolitą a Gdańskiem. Miejscem, w którym planowano przekop i budowę portu wyznaczono we wsi Skowronki — należącej w latach 1975-1998 do województwa elbląskiego, a dziś będącej częścią województwa pomorskiego. Z Gdańskiem udało się jednak zawrzeć porozumienie, a pomysł zarzucono.

I to na prawie dwieście lat. Kiedy po I rozbiórce Polski w 1772 roku Elbląg przyłączono do Prus, a Gdańsk pozostał przy Polsce, pruski władca chciał, by port elbląski był konkurencyjny wobec gdańskiego. Fryderyk II Wielki rozważał przekop Mierzei Wiślanej, kiedy jednak w 1793 roku Gdańsk również stał się częścią Prus za sprawą II rozbioru, inwestycja stała się bezcelowa.

Aż do roku 1945, kiedy z propozycją budowy kanału wystąpił Eugeniusz Kwiatkowski — chemik i wybitny polityk, który pełnił w swoim życiu wiele kluczowych ról — w okresie II RP — był wicepremierem, ministrem przemysłu i handlu, a następnie ministrem skarbu. Popularność zyskał jako autor koncepcji rozwoju handlu morskiego i budownictwa Gdyni. To właśnie w 1945 powstała kierowana przez Kwiatkowskiego Delegatura Rządu dla Spraw Wybrzeża, która swoją działalnością obejmowała całe polskie Wybrzeże — od Szczecina, przez Trójmiasto, aż po Elbląg.

Przekop Mierzei Wiślanej, która ograniczała swobodny wypływ z Elbląga i innych portów na Zatokę Gdańską, miał rozważać król Stefan Batory

16 października 2018 Jarosław Kaczyński, Marek Gróbarczyk i Jerzy Wilk wkopali na Mierzei Wiślanej ostatni słupek geodezyjny

Plany dotyczące rozwoju polskich portów i gospodarki morskiej Eugeniusz Kwiatkowski opisywał w swojej publikacji wydanej w 1945 roku pod

tytułem „Budujemy nową Polskę nad Bałtykiem”, zaznaczając, że podobnej uwagi wymagają nie tylko średnie, ale i małe porty.

— Trzeba poddać dyskusji myśl o przekopaniu kanałów na mierzei, zamykającej zatokę elbląską w okolicach Kalbergu (dziś: Krynica Morska — przyp. red.), dającego proste i łatwe wyjście z Elbląga na Bałtyk oraz ożywiającego 4 porty rybne w tej Zatoce — zaznaczał Kwiatkowski.

Pomysł, który na przestrzeni setek lat pojawiał się kilkakrotnie, miał wreszcie doczekać się realizacji. Decyzję o budowie nowej drogi wodnej łączącej Zalew Wiślan z Zatoką Gdańską ogłosił 10 listopada 2006 roku w Elblągu premier Jarosław Kaczyński.

Budowa miała rozpocząć się w 2009 i zakończyć w 2012, plany zmieniła jednak umowa dotycząca żeglugi po Zalewie Wiślanym zawarta z Rosją w listopadzie 2009 roku.

Rozpoczęcie budowy przeniesiono na 2017. 22 lutego 2016 minister gospodarki morskiej Marek Gróbarczyk poinformował, że kanał powstanie, budowa rozpocznie się pod koniec roku 2018, a zakończy w 2022.

TO BĘDZIE NOWY ŚWIAT

O tym, że rząd wybrał lokalizację w Nowym Świecie jako najlepszą do realizacji przedsięwzięcia, informował Marek Gróbarczyk podczas posiedzenia Rady Miejskiej w Elblągu 19 października 2017.

— Budowa kanału to inwestycja o szczególnym znaczeniu. Jest jednym z naszych priorytetów, ponieważ ma wpływ na bezpieczeństwo państwa na Zalewie Wiślanym oraz w regionie — podkreślał Gróbarczyk.

Pierwotnie koncepcje inwestycji dotyczyły trzech miejscowości, a były wśród nich: Skowronki, Piaski i właśnie Nowy Świat.

— Miejscowość Nowy Świat ma najlepsze warunki, jeśli chodzi o raport oddziaływania środowiskowego oraz kompensację, które trzeba czynić w ramach dochowania sztuki budowlanej, czy też wykonania tej inwestycji zgodnie z dyrektywami — przede wszystkim środowiskowymi — wyjaśniał w 2017 roku Gróbarczyk.

O korzyściach wynika-

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

Styczeń 2020

Fot. Marek Lewandowski

jących z budowy kanału mówiła zastępczyni dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni Anna Stelmaszczyk-Świerczyńska. Bezpieczeństwo na Zalewie Wiślanym poprzez swobodny dostęp do Morza Bałtyckiego, rozwój sektorów transportu, gospodarki i turystyki — wyliczała.

I tłumaczyła: — Inwestycja stwarza nowe perspektywy dla Elbląga jako portu. Skróci też drogę transportu morskiego z Gdyni i Gdańska, co łatwo przełożyć na oszczędność w finansach, przyczyni się też do rozwoju turystyki, z której w tym regionie utrzymuje się w dużej mierze społeczność lokalna.

W maju 2018 do Urzędu Morskiego trafiła techniczna dokumentacja budowy kanału przez Mierzeję Wiślaną.

— Do końca sierpnia powstanie dokumentacja wykonawcza. To będą bardzo szczegółowe opracowania i opisy określające, co i gdzie ma powstać — wyjaśniał wówczas nieżyjący już elbląski poseł PiS Jerzy Wilk.

I komentował sceptyczne głosy: — Jeśli samemu nie nie robiło się przez tyle lat, to przynajmniej nie należy teraz przeszkadzać. My w Elblągu mówimy: to nam się uda!

W październiku 2018 roku geodeci i geolodzy ruszyli do pracy na Mierzei Wiślanej. W miejscowości

Nowy Świat rozpoczęły się przygotowania do budowy kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną.

— Trwają geodezyjne wyznaczania oraz badania geologiczne i ferromagnetyczne, które mają wykazać, czy w ziemi nie znajdują się metalowe obiekty, które mogłyby utrudniać kopanie i pogłębianie — relacjonował Urząd Morski w Gdyni.

We wtorek 16 października 2018 prezes PiS Jarosław Kaczyński, minister gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Marek Gróbarczyk oraz poseł Jerzy Wilk wkopali na Mierzei Wiślanej ostatni słupek geodezyjny wyznaczający granicę kanału żeglugowego.

— To bardzo ważny dzień dla Elbląga i wszystkich gmin położonych nad Zalewem Wiślanym. Czekaliśmy na to wiele lat. Dzięki temu mamy szansę na rozwój portu w Elblągu i również wszystkich portów położonych nad Zalewem Wiślanym. Na tę inwestycję czeka Tolkmicko, Frombork, Nadbrzeże, Stegna, Sztutowo — mówił Jerzy Wilk.

I zaznaczał: — Wszystkie te gminy będą miały szansę na rozwój gospodarczy, turystyczny i poczucie bezpieczeństwa, które jest równie ważne. Nawet nasi przeciwnicy polityczni stwierdzają, że dzięki budowie kanału powstanie 2,5 tys. miejsc pracy.

— Dzięki temu rozwiązaniu elbląski terminal będzie mógł swobodnie przyjmować mniejsze ładunki, odciążając porty trójmiejskie. Rozwój tego portu będzie sprzyjał powstawaniu nowych miejsc pracy, poprawi walory turystyczne miejscowości położonych nad Zalewem Wiślanym oraz wpłynie na rozwój gospodarczy całego regionu północno-wschodniej Polski — podkreślano.

MAMY POZWOLENIE NA BUDOWĘ

W styczniu 2019 pojawiła się długo wyczekiwana dobra wiadomość — wydano

pozwolenie wodnoprawne na wykonanie kanału przez Mierzeję Wiślaną. Był to jeden z niezbędnych dokumentów, które musiał uzyskać inwestor, by rozpocząć budowę nowej drogi wodnej. Uruchomiono przetarg na wykonanie pierwszego etapu inwestycji, a wkrótce nastąpiło otwarcie ofert i wyłoniono firmę, która miała się podjąć budowy kanału.

— Najkorzystniejszą ofertę w przetargu na pierwszy etap prac przy przekopie Mierzei Wiślanej złożyła belgijska spółka N.V. Besix SA ze spółkami NDI SA oraz NDI sp. z o.o. — informowali w lipcu 2019 przedstawiciele Urzędu Morskiego w Gdyni.

W grudniu tego samego roku teren placu budowy przekopu został ogrodzony, na miejscu pojawiały się kolejne kontenery techniczne i coraz więcej ciężkiego sprzętu.

— Trwa grodzenie terenu budowy, a saperzy usuwają obiekty ferromagnetyczne na części lądowej inwestycji. Po zakończeniu prac saperskich wykonawca przystąpi do usuwania karpin oraz równolegle organizować będzie zaplecze budowy — informował Urząd Morski w Gdyni.

Oczyszczanie części lądowej z obiektów ferromagnetycznych, takich jak niewybuchy i niewypały, zakończyło się na początku 2020 roku. Odnaleziono ponad 7000 elementów,

w tym pozostałości po działaniach militarnych z czasów II wojny światowej, m.in. resztki skrzynek amunicyjnych i łuski.

Intensywnym pracom na Mierzei Wiślanej nie przeszkodziła pandemia.

Budowę odwiedził Grzegorz Witkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Towarzyszyli mu przedstawiciele wykonawcy I etapu inwestycji oraz dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni dr inż. kpt. ż.w. Wiesław Piotrzkowski.

— Inwestycja strategiczna dla państwa polskiego przebiega zgodnie z harmonogramem — mówił minister Witkowski.

I zaznaczał: — Na tej budowie pracuje bardzo dużo polskich podwykonawców. Ta inwestycja jest strategiczna ze względu na pobudzenie gospodarcze nie tylko Elbląga i tej części Polski, ale śmiem twierdzić, że tej części Europy.

PRACE IDĄ ZGODNIE Z HARMONOGRAMEM

W sierpniu 2020 powstał punkt widokowy, z którego można było obserwować postępujące prace. O bezpieczeństwie turystów zadbał leśniczy.

— Zaobserwowaliśmy sporo osób, które w ostatnich miesiącach zatrzymują się przy przekopie w celu zrobienia zdjęcia czy spacerowania się wzdłuż niego. Ludzie nie

Styczeń 2020

Fot. Marek Lewandowski

Styczeń 2021

Fot. NDI/Besix

5 grudnia 2018 regionalny dyrektor ochrony środowiska w Olsztynie podpisał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji, co otworzyło drogę do wydania pozwolenia na budowę.

— Budowa kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną to projekt, który ma znacząco poprawić dostęp do portu morskiego w Elblągu oraz zagwarantować Polsce swobodny dostęp z Zalewu Wiślanego na Bałtyk z pominięciem kontrolowanej przez Rosję Cieśniny Piławskiej — przypominało Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Marzec 2021

Fot. NDI/Besix

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

Fot. Ryszard Biel

1 lipca 2021 teren budowy odwiedzili prezydent Andrzej Duda i premier Mateusz Morawiecki

mają gdzie zostawiać samochody, więc parkują przy samej drodze, na poboczach, we wjazdach do lasów czy wzdłuż dróg leśnych, stwarzając niebezpieczne sytuacje. W związku z tym podjęliśmy decyzję o udostępnianiu placów składowych i utworzeniu tymczasowego parkingu — informował Jan Piotrowski z Nadleśnictwa Elbląg.

I mówił: — Powstał także pomysł na udostępnienie jednego ze wzniesień w lesie pod utworzenie punktu obserwacyjnego, na którym stanęły także tablice informacyjne.

Nadszedł kolejny rok, a z nim kolejne zrealizowane zadania. W styczniu wbudowano na zewnętrznej i wewnętrznej stronie falochronu wschodniego pierwsze charakterystyczne betonowe bloczki typu Xbloc Plus.

— Użycie takich betonowych bloków zmniejsza ilość użytych prefabrykatów ochronnych, czyli betonu na falochronach. Skracą się też czas montażu, a zwiększa odporność na zmiany klimatyczne. Po raz pierwszy zastosowano

je na zaporze wodnej Afsluitdijk — tamie osłonowej, będącej główną tamą i groblą w Holandii. Nasza budowa będzie więc drugą taką w Europie i na świecie — mówił Jacek Szymański, dyrektor projektu z konsorcjum NDI/Besix.

Luty przyniósł silne mrozy i opady śniegu, ale intensywność robót wcale nie zmalała. Modyfikacji uległ jedynie harmonogram prac na sztucznej wyspie, kiedy Zalew Wiśłany zamarznął. Pozostałym zadaniom warunki pogodowe nie zaszkodziły — na Mierzeję wpływały statki z kamieniem hydrotechnicznym ze Skandynawii — transport materiałów drogą wodną pozwolił odciążyć lokalne drogi, a trzeba przyznać, że materiałów potrzebnych było sporo.

— Do budowy pierwszego etapu potrzebujemy 390 tys. ton kamienia, z czego ponad połowa została już dostarczona na miejsce inwestycji — relacjonował kpt.ż.w. Wiesław Piotrowski, dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni.

Marzec również był pracowity — betonowanie, prace prowadzone przy

obu ruchomych mostach, roboty wykończeniowe w budynku kapitanatu i dalszy transport kamienia hydrotechnicznego, magazynowanego w elbląskim porcie. W połowie miesiąca warunki pogodowe pozwoliły też na kontynuowanie prac w obrębie sztucznej wyspy.

— Początek wiosny to dla nas czas bicia rekordów. Okazało się, że w marcu, mimo że przy sztucznej wyspie pracowaliśmy tylko dwa tygodnie, udało nam się zamontować 136 podwodnych ściągów. Poza tym pogrzeżyliśmy 570 m bieżących ścian szczelnej grodzy, co też jest naszym nowym rekordem. Łączne zaangażowanie robót katarowych wynosi ok. 66 proc. Zbliżamy się do pełnego zamknięcia obwodu sztucznej wyspy — zdradzał Paweł Śpiwak, kierownik robót hydrotechnicznych NDI/Besix.

W czerwcu 2021 odbywały się testy obciążeniowe Mostu Południowego, który wkrótce został otwarty dla kierowców.

— To dowód na to, że prace na Mierzei Wiślanej przebiegają zgodnie z zało-

Fot. Ryszard Biel

25 października na terenie budowy odbyła się uroczystość, podczas której Most Południowy został nazwany na cześć zmarłego w maju 2021 piosenkarza Jerzego Wilka

Fot. NDI/Besix

Sierpień 2021

żonym harmonogramem — zaznaczał minister Gróbarczyk.

A Paweł Ciomek z konsorcjum NDI/Besix podkreślał: — To jeden z najdłuższych tego typu obiektów obrotowych w Polsce. Jego łączna długość to ponad 60 metrów, masa konstrukcji stalowej ustroju wraz z przeciwwagą to ok.

550-560 ton. Ciekawostką jest, że pomimo tak specyficznej konstrukcji i masy, został zmontowany co do milimetrów i wyważony co do kilogramów.

1 lipca teren budowy odwiedzili prezydent Andrzej Duda i premier Mateusz Morawiecki. — Ta inwestycja po pierwsze wzmacnia suwerenność Rzeczypospolitej i to jej najważniejsza rola — żebyśmy nie musieli pytać naszych sąsiadów, czy możemy wpłynąć na wody Zalewu Wiślanego i czy możemy dostać się do portu w Elblągu. Druga to ożywienie pod względem handlowym regionu elbląskiego, części Pomorza i Warmii i Mazur — podkreślał prezydent.

25 października na terenie budowy odbyła się uroczystość, podczas której Most Południowy został nazwany na cześć zmarłego w maju 2021 piosenkarza Jerzego Wilka.

Czerwiec 2021

Fot. NDI/Besix

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

Fot. ND/Besix

Sierpień 2022

Luty 2022

Fot. ND/Besix

— Jest rzeczą potrzebną, by utrwaląć pamięć o ludziach, którzy swoim życiem udowodnili, że można uczynić wiele dla swojej ojczyzny i dla swojej ziemi — mówił Jarosław Kaczyński.

Listopad był kolejnym miesiącem intensywnych prac — między innymi tych z branży elektrycznej, teletechnicznej i sanitarnej, a Urząd Morski w Gdyni informował o rozwiązaniach, które zastosowano z myślą o zwierzętach.

— Dwa specjalne przejścia dla leśnych mieszkańców zaprojektowano w postaci czterech pochylni, z których każda ma mieć szerokość równą 5 m i długość

22 m. Dodatkowo wzdłuż kanału zostaną wydzielone rejonu o większym zaciemnieniu w porach nocnych, a nasadzona zieleń będzie naprowadzać zwierzęta do pochylni. Nawierzchnia Mostu Północnego zostanie za to częściowo wykonana z żywicy epoksydowej wysypianej piaskiem, dzięki czemu most nie powinien stanowić bariery dla zwierząt, które odstrasza nawierzchnia asfaltowa — wyjaśniał Urząd Morski.

Grudzień przyniósł dobre wiadomości. — Prace na budowie kanału żeglugowego realizowane są sprawnie — informował wiceminister infrastruktury Marek Gróbarczyk.

PLANY STAŁY SIĘ RZECZYWISTOŚCIĄ

Przekop Mierzei Wiślanej to epokowa inwestycja. Pozwoli na swobodne wpływanie na polski Zalew Wiśłany bez konieczności pytania o zgodę Federacji Rosyjskiej. Wagę przekopu dostrzegamy dopiero teraz, podczas inwazji Rosji na Ukrainę — mówił wiceminister infrastruktury Marek Gróbarczyk, który pod koniec marca 2022 roku po raz kolejny odwiedził teren budowy. Minister zapowiedział też, że kanał zostanie otwarty 17 września.

— To jest dla nas symboliczna data — tak samo, jak ta inwestycja. Ustaliśmy, że jej realizacja zakończy się właśnie w taki spektakularny sposób — podkreślał wiceminister.

A dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni informował: — Zostały już mniej spektakularne sprawy do zrobienia. Przewidujemy jeszcze prace związane z zalaniem śluzy. Zostaną też do zrealizowania prace związane z odbiorami, z organizacją ruchu, sprawdzenie, czy wszystkie elementy funkcjonują właściwie.

Kolejne miesiące intensywnych prac przyniosły pozytywne wiadomości.

— Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiśłany

z Zatoką Gdańską wchodzi w decydujący etap — przekazał w sierpniu tego roku Andrzej Mańkiewicz, zastępca pełnomocnika do spraw realizacji projektu z Urzędu Morskiego w Gdyni.

W pierwszym tygodniu września inwestor informował za to, że na terenie budowy trwają już ostatnie prace i porządki.

— Przekop Mierzei Wiślanej to ogromne wyzwanie hydrotechniczne. Projekt zakładał budowę portu osłonowego od strony Zatoki Gdańskiej i kanału żeglugowego ze śluzą i konstrukcją zamknięć wraz ze stanowiskami oczekiwania od strony Zatoki Gdańskiej i Zalewu Wiślanego. To również nowy układ drogowy z ruchomymi stalowymi mostami o pionowej osi obrotu, a także budowa tzw. sztucznej wyspy na Zalewie Wiślanym — wyliczała Magdalena Kierzkowska, rzeczniczka Urzędu Morskiego w Gdyni.

Na całość zadania składa się jeszcze II i III etap budowy. Po ich zakończeniu kanał żeglugowy pozwoli przepływać z Zatoki Gdańskiej na Zalew Wiśłany jednostkom o zanurzeniu do 4,5 metra, długości do 100 metrów i szerokości do 20 metrów.

KAMILA KORNACKA

Fot. ND/Besix

Sierpień 2022

Fot. ND/Besix

Sierpień 2022

Krajowa
Grupa
Spożywcza

STAWIAMY NA POLSKIE PRODUKTY

Krajowa Grupa Spożywcza S.A. jest największym państwowym producentem żywności w Polsce i jedynym podmiotem o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa żywnościowego w kraju. Powstała na bazie Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

Misją Krajowej Grupy Spożywczej S.A. jest dostarczanie polskim konsumentom najwyższej jakości produktów spożywczych, wyprodukowanych z polskich, regionalnych plonów. Spółka gwarantuje bezpieczeństwo żywnościowe i stabilność w sektorze rolno-spożywczym oraz uczciwe ceny skupu surowca dla plantatorów i rolników.

Wartości, którymi kieruje się spółka, to: polskość, tradycja, natura i bezpieczeństwo.

Krajowa Grupa Spożywcza oferuje konsumentom produkty wytwarzane w swoich zakładach pod trzema markami detalicznymi: Polski Cukier, Frutuś i Polskie Przetwory.

Marka Polski Cukier zapewnia cukier najwyższej jakości, idealny do produkcji wypieków, słodczy,

lodów i innych deserów, nabiału czy napojów. Cukier produkowany jest w 7 cukrowniach zlokalizowanych w 5 województwach w Polsce.

Zakład „Polskie Przetwory” oferuje konsumentom produkty najwyższej jakości, wśród których znajdują się: ketchupy,

koncentraty pomidorowe, sosy do dań gotowych, soki, smoothie, passaty oraz dżemy. Flagowym produktem jest ketchup łagodny i pikantny. Zakład produkuje również sok „Frutuś” skierowany do najmłodszych konsumentów. Podstawą każdego soku jest jabłko i marchew.

Grupa Kapitałowa Krajowej Grupy Spożywczej składa się z 15 podmiotów, a swoją działalność opiera na poszczególnych segmentach:

- cukrowym,
- zbożowo-młynarskim,
- słodczy,
- skrobiowym,
- owocowo-warzywnym,
- nasiennym,
- rolnym.

Działalność Grupy Kapitałowej Krajowej Grupy Spożywczej wpływa na stabilizację i umocnienie pozycji polskich podmiotów na rynku rolno-spożywczym w Polsce. Nasze spółki i oddziały to zakłady niejednokrotnie z ponad 100-letnią tradycją na rynku, które dzisiaj z powodzeniem funkcjonują w wielu segmentach i na różnych rynkach.

Celem powstania Grupy była dywersyfikacja działalności oraz budowa silnego holdingu spożywczego.

Grupa Kapitałowa Krajowej Grupy Spożywczej ciągle się rozwija, planuje pozyskiwać nowe podmioty, wkraczając w kolejne segmenty swojej działalności. Jesteśmy Grupą o wspólnych interesach gospodarczych i ekonomicznych.

Silą Krajowej Grupy Spożywczej są ludzie, doświadczenie, działanie w zgodzie z naturą oraz odważne patrzenie w przyszłość. Spółka stawia na nowoczesność i innowacyjność. Jej produkty trafiają zarówno do małych sklepów, jak i do największych sieci handlowych. Cieszą się zaufaniem renomowanych koncernów spożywczych, chemicznych i farmaceutycznych na całym świecie.

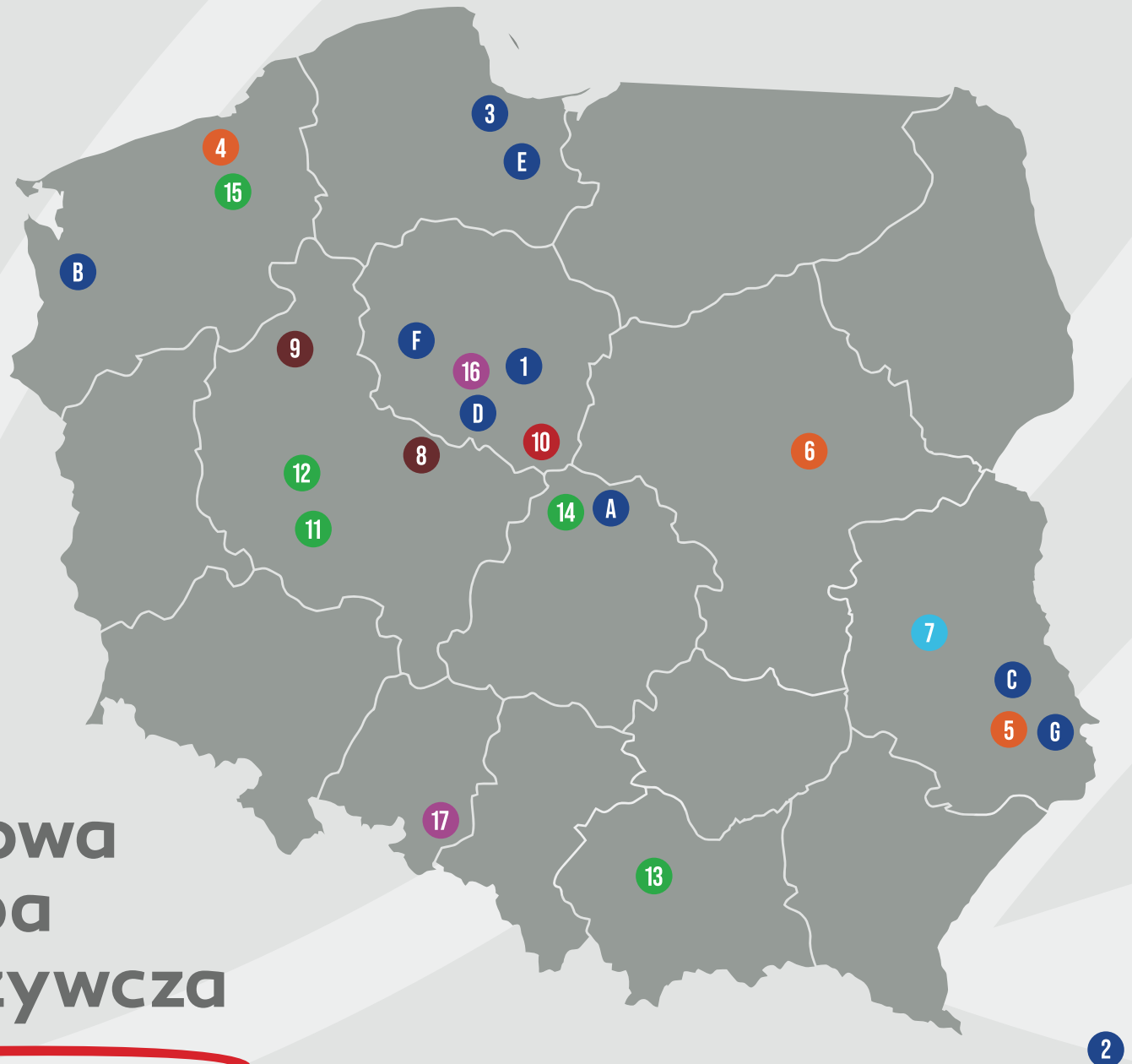
Wspieramy polskie rolnictwo. Produkujemy polską żywność, napędzamy polską gospodarkę. Tak tworzymy Krajową Grupę Spożywcza S.A.

Krajowa Grupa Spożywcza

Grupa Kapitałowa

Segment cukrowy

1. Krajowa Grupa Spożywcza S.A. z siedzibą w Toruniu
 - A. Oddział "Cukrownia Dobrzelin"
 - B. Oddział "Cukrownia Kluczewo"
 - C. Oddział "Cukrownia Krasnystaw"
 - D. Oddział "Cukrownia Kruszwica"
 - E. Oddział "Cukrownia Malbork"
 - F. Oddział "Cukrownia Nakło"
 - G. Oddział "Cukrownia Werbkowice"
2. Î.C.S. „Moldova Zahăr” S.R.L. z siedzibą w Cupcini (Mołdawia)
3. Oddział „Terminal Cukrowy” w Gdańsku

Segment zbożowo-młynarski

4. Przedsiębiorstwo Zbożowo - Młynarskie „PZZ” w Stośławiu S.A. z siedzibą w Stośławiu
5. Zamojskie Zakłady Zbożowe sp. z o.o. z siedzibą w Zamościu
6. ELEWARR sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

Segment słodczy

7. Fabryka Cukierków „Pszczółka” sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie

Segment skrobiowy

8. Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego Trzemeszno sp. z o.o. z siedzibą w Trzemesznie
9. Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile "ZETPEZET" Sp. z o. o.

Segment owocowo-warzywny

10. Zakład „Polskie Przetwory”

Segment nasienny

11. „DANKO” Hodowla Roślin sp. z o.o. z siedzibą w Choryni
12. Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. z siedzibą w Tulcach
13. Małopolska Hodowla Roślin sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie
14. Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego sp. z o.o. z siedzibą w Straszku
15. Pomorsko Mazurska Hodowla Ziemniaka sp. z o.o. z siedzibą w Strzekęcinie

Segment rolny

16. Hodowla Zwierząt i Nasiennictwo Roślin Polanowice sp. z o.o. z siedzibą w Polanowicach
17. Kombinat Rolny Kietrz sp. z o.o. z siedzibą w Kietrze

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

ELBLĄG WRACA DO MORSKICH TRADYCJI

Trwa rok tradycji morskich Elbląga, bo takim decyzją elbląskich radnych został ustanowiony 2022. Związek Elbląga z morzem ma długą historię, która wkrótce przestanie kojarzyć się tylko z przeszłością. Wszystko za sprawą przekopu Mierzei Wiślanej.

Wikingowie z Janowa

Janów to niewielka miejscowość w powiecie elbląskim, którą zamieszkuje zaledwie 300 mieszkańców. Mimo wszystko wieś jest niezwykle ciekawa — rozciąga się z niej widok na jezioro i rezerwat przyrody Drużno, a jedną z turystycznych atrakcji stanowi zespół pałacowo-parkowy z 1886 roku.

O Janowie zrobiło się jednak naprawdę głośno za sprawą niezwykłego odkrycia, którego dokonał Marek Jagodziński — archeolog i absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, który do Elbląga przeniósł się w 1980 roku.

— To, co znaleźliśmy w Janowie, jest jednym z największych archeologicznych osiągnięć na skalę światową. Mamy tu do czynienia z prawdziwą historią — mówi Marek Jagodziński.

I opowiada: — Wiosną 1981 roku byłem akurat na przepustce z wojska i robiłem objazd rowerowy w okolicach Janowa. Właśnie wtedy ujrzałem mieniący się w słońcu bursztyn. Później okazało się, że ten bursztyn już od kilkunastu lat był tam zbierany przez mieszkańców Elbląga i okolic. Mówiło się nawet o podelbąskim zagłębiu bursztynu. Ludzie wiedzieli, że coś tam jest. Pod koniec lat sześćdziesiątych pola zaorano chyba po raz pierwszy od czasów XIX wieku i orka wyrzuciła co nieco na powierzchnię.

Doktor Marek Franciszek Jagodziński — archeolog, odkrywca osady Truso w oddalonej o kilka kilometrów od Elbląga miejscowości Janów

Truso było jednym z głównych portów w basenie Morza Bałtyckiego, za to największym był ten położony u nasady Półwyspu Jutlandzkiego — Hedeby

— PAMIĘTAM, JAK WSTĘPNIE OCENIŁEM, ŻE POWIERZCHNIA, NA KTÓREJ MOGŁA ZNAJDOWAĆ SIĘ OSADA, TO 5 HEKTARÓW. DZIŚ WIADOMO JUŻ, ŻE ZAJMOWAŁA ICH PONAD 20. NIE ODKRYLIŚMY KONKRETNIEJ POZOSTAŁOŚCI ZABUDOWY — TE ULEGŁY KOMPLETNEMU ZNISZCZENIU. ZOSTAŁY TYLKO ŚLADY, KTÓRE POZWOLIŁY NAM JEDNAK ZREKONSTRUOWAĆ ZARYS

OSADY I ODTWORZYĆ ŻYCIE CODZIENNE JEJ MIESZKAŃCÓW — RELACJONUJE MAREK JAGODZIŃSKI.

W okresie wikingim — który w Polsce jest dopiero rozpoznawany — jednym z głównych portów w basenie Morza Bałtyckiego było właśnie Truso, największym za to ten położony u nasady Półwyspu Jutlandzkiego — Hedeby.

— Wraz z innymi portami tworzyły nadbałtycką strefę gospodarczą. Emporia te powstawały z inicjatywy Skandynawów. W założeniu Truso największy

udział mieli prawdopodobnie Duńczycy. — Z moich badań wynika, że od strony lądu osada była otoczona półkolistym wałem drewniano-ziemnym. Od strony wody znajdowała się natomiast palisada obronna, która blokowała wroga przed wpływieniem do portu — wyjaśnia Marek Jagodziński.

Życie osady skupiało się wokół handlu i rzemiosła. Wikingowie z Truso sprzedawali głównie bursztyn, futra i miecze, które sami wytwarzali. Odnaleziono płoty kościane, które przyczepiano do butów i podkładano pod skrzynie pełne ciężkich towarów,

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

Kościane płozy świadczą o tym, że handel trwał nawet zimą, gdy akweny jeziora Drużno i Zalewu Wiślanego zamarzały

świadczą o tym, że handel trwał nie tylko latem, ale i zimą, gdy akweny jeziora Drużno i Zalewu Wiślanego zamarzały.

— OKRES WIKIŃSKI JEST BARDZO WAŻNY, TAKIE EMPORIA JAK TRUSO CZY HEDEBY BYŁY JAK OKNA NA ŚWIAT — ZAUWAŻA ODKRYWCA PODELBŁĄSKIEJ OSADY.

I dodaje: — Nic nie trwa jednak wiecznie i wszystko przemija. Co doprowadziło do upadku wikingów? Powstanie pierwszych państw wczesnofeudalnych i wpro-

wadzenie chrześcijaństwa. Hedeby zostało porzucone, Truso upadło, a jego miejsce przejął królewski Gdańsk, który miał już gotowe zaplecze całego państwa z administracją i kościołem.

Dla nas historia Truso jeszcze się jednak nie skończyła — jest jeszcze sporo do odkrycia. Ślady wikingów z Janowa, które już udało się znaleźć, można zobaczyć w elbląskim Muzeum Archeologiczno-Historycznym.

Smok zwodowany w Elblągu

W średniowieczu w mieście rozwijał się handel w ramach strefy hanzeatyckiej. Elbląg cieszył się

ogromnym atutem — leżał nad łączącą się z Wisłą rzeką Elbląg, dzięki czemu obok Gdańska był głównym portem morskim dla polskich ziem.

Z Elblągiem związana jest historia pierwszego okrętu budowanego z myślą o polskiej flocie. Smok, bo tak jest nazywany ze względu na to, że jego dziób ozdobił galion w formie głowy smoka, zamówiony został przez króla Zygmunta II Augusta.

Okręt zaprojektował wenecki mistrz Domenico Zaviazello, to również on kierował budową Smoka. Stępkę pod budowę położono 21 czerwca 1570 roku w Elblągu. Prace przerwała zima, ale okręt zwodowano już rok później.

W marcu 1572 roku prace były kontynuowane, przerwała je jednak śmierć króla w lipcu tego samego roku. Niestety nie ma pewności co do dalszych losów Smoka. Okręt mógł spłonąć podczas ataku gdańszczan na Elbląg w 1577 roku, możliwe jednak, że Smok został wycofany w górę rzeki Elbląg i uniknął zniszczenia, ale rozebrano go pomiędzy rokiem 1584 a 1588.

Do budowy okrętu użyto przede wszystkim drewna dębowego, klonowego

Port w Elblągu w okresie międzywojennym

i sosnowego. Smok miał posiadać cztery maszty i liczyć ponad 33 metry długości. Według założenia galeon ten miał pomieścić 350-osobową załogę, w tym 240 żołnierzy piechoty morskiej uzbrojonych w hakownice, arkebuz i muszkiety.

Rozwój przemysłu i powrót do tradycji

Odwieczną bolączką elbląskiego portu były płytkie wody i śródlądowe położenie, które utrudniały swobodną żeglugę. Prace pogłębiarskie prowadzono do roku 1620, ale ich kontynuację uniemożliwił upadek handlu elbląskiego. Ponowne zmagania podjęto w 1772 roku — po zajęciu miasta przez Prusy.

Chcąc stworzyć miasto handlowe będące konkurencją dla Gdańska, rząd pruski starał się ożywić gospodarczo Elbląg. Na lata 1770-1790 przypada zmiana organizacji przestrzennej portu — powstały nowe magazyny zbożowe, kantor bankowy i gmach giełdy kupieckiej, a dwa dźwigi portowe znacząco zwiększyły możliwości portu w zakresie przeładunków. Prace pogłębiarskie w porcie były kontynuowane.

Wkrótce Elbląg znów należał do znaczących ośrodków portowych południowego Bałtyku, ale rozwój portu wyhamował na początku XIX wieku.

Jest to wynikiem rozwoju przemysłowego miasta, ale też rozwoju kolei i dróg lądowych.

W czasach rządów pruskich i niemieckich w mieście rozwijał się przemysł stoczniowy. W 1837 roku powstały Zakłady Schichau, w 1900 roku firma zatrudniała już kilka tysięcy pracowników. Łącznie w latach 1885-1945 we wszystkich zakładach Schichau wyprodukowano ponad 1600 statków różnych typów.

//KOLEJNY POWRÓT DO MORSKICH TRADYCJI I WZROST ZNACZENIA PORTU NASTĄPIŁ W LATACH 30. PORT W ELBLĄGU POZWALAŁ NA EKSPORT WĘGLA, ŻELAZA, NAWOZÓW CZY MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH, IMPORTOWANO ZA TO ZBOŻE, ELEMENTY MASZYN I TYTOŃ.//

Niestety — w roku 1945 w wyniku sytuacji stworzonej przez ZSRR port w Elblągu został sprowadzony do roli peryferyjnej. To właśnie wtedy granica między PRL i ZSRR przecięła Zalew Wiślaną, a ignorowanie przez ZSRR układu z Polską, gwarantującego polskim statkom żeglugę przez rosyjską część

Zalewu, wyeliminowało elbląski port z wymiany międzynarodowej, zamykając jedyny tor wodny prowadzący z Elbląga i pozostałych portów Zalewu przez Cieśninę Piławską na Morze Bałtyckie.

Kiedy Elbląg powrócił do Polski, podjęto próby aktywizacji portu i odbudowy miasta zniszczonego przez armię radziecką. Próbowano również opracować inne połączenia portu z Bałtykiem — to między innymi wtedy mówiono już o przekopie Mierzei Wiślanej.

Lata 60. i 70. przynosiły jednak kolejne ograniczenia. W 1967 roku przeniesiono Kapitanat Portu Elbląg do Tolkmicka, a dekadę później rzeka Elbląg straciła status wód morskich.

Szansa dla portu elbląskiego pojawiła się po roku 1989. W drugiej połowie 1992 roku reaktywowano kapitanat, a w 1994 roku odcinkowi rzeki Elbląg pomiędzy Zalewem Wiślanym a Jeziorem Drużno nadano status morskiej drogi wewnętrznej. Wkrótce wytyczono również nowe granice portu. W połowie 1994 roku powstała Rada Użytkowników Portu, która wraz z administracją morską i samorządem terytorialnym podjęła się prób promocji portu i działalnością na rzecz jego rozwoju.

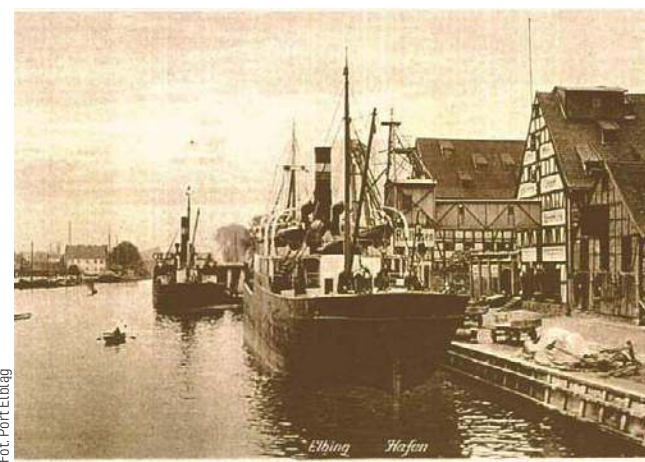
Próba rekonstrukcji galeonu Smok w Centralnym Muzeum Morskim w Gdańsku

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

Zdjęcia archiwalne

W maju 1996 roku w Elblągu otwarte zostało morskie przejście graniczne. Kolejnym ważnym wydarzeniem było utworzenie w roku 2000 dużego składu celnego. Warto dodać, że od 1992 roku port w Elblągu jest ważnym punktem obsługi ruchu pasażerskiego. Od 2006 roku terminal pasażersko-promowy z punktem odpraw granicznych posiada możliwość pełnej obsługi promów pasażerskich pasażersko-samochodowych, statków pasażerskich i jednostek portowych.

Wielka szansa dla portu i regionu

— W pierwszej kadencji samorządu terytorialnego wyznaczony został kierunek dla portu morskiego w Elblągu — później realizowany był przez każdego prezydenta i radę miejską. Zaczynaliśmy praktycznie od zera — z etapu walki o marzenia, przeszliśmy do fazy ich realizacji — mówił prezydent Elbląga Witold Wróblewski podczas konferencji naukowej dotyczącej morskich tradycji miasta.

Podczas spotkania w Bibliotece Elbląskiej aktualny stan portu podsumował profesor Krzysztof Luks: — Zdolności przeładunkowe portu w Elblągu to obecnie 1,5 mln ton rocznie, a wykorzystujemy 10 procent. Jeśli nastąpi otwarcie na morze, to nie spodziewamy się od razu spektakularnych inwestycji — mamy jeszcze dość miejsca, aby się sporo rozwinąć. Zdaniem Luksa kanał otworzy dla elbląskiego portu dwie podstawy przyszłego rozwoju.

— Pierwszy to ukraińskie zboże. Rosjanie — jak wiadomo — blokują ten wywóz, a sytuacja żywnościowa świata w dużym stopniu od tego zboża zależy, więc Ukraina szuka wyjścia. Kołobrzeg już to zboże przeładuje. My na razie — pomimo posiadania wielkiego elewatora — nie możemy. Stanie się to, gdy wyjdziemy na Bałtyk. Inaczej gdy skończy się wojna, porty czarnomorskie jeszcze przez długi czas będą uznawane za niebezpieczne — wskazywał.

Drugi kierunek przyszłościowego rozwoju portu to zdaniem profesora budowa farm wiatrowych na Bałtyku.

— Posiadamy przemysł do budowy turbin i innych elementów — otwarcie kanału daje możliwość włączenia się elbląskiego przemysłu — produkującego te wyroby — do budowy tych farm. Przedsiębiorstwo będzie mogło swoje wyroby dostarczyć drogą morską — bezpośrednio na plac budowy farm wiatrowych albo do portu operacyjnego — wyjaśniał profesor.

Krzysztof Luks stwierdził również, że nie na miejscu są pytania o zwrot kosztów inwestycji, jaką jest budowa kanału przez Mierzę Wiślaną, warto jednak zapytać, po co w ogóle została podjęta.

— Aby mieć czynnik rozwoju — port zawsze jest czynnikiem rozwoju — dodatkową możliwością i szansą dla miejscowej ludności i gospodarki — podkreślił.

O korzyściach wynikających ze stworzenia no-

Port zawsze jest czynnikiem rozwoju — dodatkową możliwością i szansą dla miejscowej ludności i gospodarki — mówi prof. Krzysztof Luks

wej drogi wodnej łączącej Zalew Wiślan z Zatoką Gdańską mówił również dyrektor elbląskiego portu.

— To strategiczna inwestycja nie tylko dla państwa polskiego, ale przede wszystkim dla elbląskiego portu i innych portów nadzalewowych. Oraz powrotu do tego, co było w przeszłości — powiedział Arkadiusz Zgliński.

Zdaniem dyrektora por-

tu budowa kanału oznacza nie tylko bezpośredni i suwerenny dostęp Elbląga i portów Zalewu Wiślanego do akwenu Morza Bałtyckiego, ale również ożywienie gospodarki miasta i regionu poprzez stworzenie nowych miejsc pracy, otwarcie Zalewu Wiślanego dla państw członkowskich Unii Europejskiej i odciążenie dróg i kolei.

Podobnego zdania jest wiceminister aktywów państwowych Andrzej Śliwka, który przyznał: — Elbląg zasługuje na mocny impuls gospodarczy. Port w Elblągu ma ogromny potencjał, a przekop Mierzei Wiślanej to nowe możliwości gospodarcze dla całego regionu elbląskiego.

KAMILA KORNACKA

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

STAWIAMY NA ROZWÓJ REGIONU I CAŁEJ POLSKI

Wiceminister aktywów państwowych Andrzej Śliwka urodził się w Pastęku, od pokoleń jest rodzinnie związany z Ziemią Elbląską. W Elblągu skończył I Liceum Ogólnokształcące i to tutaj zamieszkał. Dziś w związku z pełnioną funkcją większość czasu spędza w Warszawie, ale czynnie działa na rzecz rozwoju swoich rodzinnych stron.

— **Przekop Mierzei Wiślanej to prawdziwy impuls do rozwoju — zwłaszcza dla Elbląga i okolic.**

— Kiedy tylko mogę, odwiedzam swoje rodzinne strony. Uważnie śledzę bieżące wydarzenia dotyczące naszej okolicy i wspólnie z panem posłem Leonar-dem Krasulskim staram się, aby Elbląg, Pastęk, oraz inne miejscowości z zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego stały się wreszcie beneficjentami rozwoju.

Przekop Mierzei Wiślanej ma wymiarze gospodarczym ogromne znaczenie dla całej Polski. To również kwestia naszej suwerenności. Jest też znaczenie symboliczne, a wskazuje na to choćby sama data oficjalnego otwarcia kanału.

Z jednej strony inwestycja uniezależnia dostęp do Zatoki Gdańskiej i Morza Bałtyckiego od rosyjskiego „widzimi się” — dotychczas dostęp ten możliwy był jedynie przez Cieśninę Piławską. Kreml wielokrotnie wykorzystywał swoją pozycję i bez racjonalnych powodów uniemożliwiał statkom pod nierosyjską banderą dostęp do naszych wód terytorialnych.

Otwarcie kanału żeglugo-wego przez Mierzeję Wiślaną zagwarantuje dostęp do Zalewu Wiślanego nie tylko polskim, ale również sojusznikom okrętom. Prawo i Sprawiedliwość od początku swojego istnienia było formacją, która podkreślała, że agresywna polityka Moskwy stanowi zagrożenie dla Polski. Rosjanie w okrutny sposób potwierdzili i nadal potwierdzają nasze obawy swoją bezprawną agresją na Ukrainę. Mówił o tym już w 2008 roku świętej pamięci prezydent Lech Kaczyński w swoim przemówieniu w Tibili, które okazało się dla późniejszych losów wschodniej części Europy prorocze.

Data otwarcia przekopu jest symboliczna — w rocznicę ataku Związku Radzieckiego na Polskę pokazujemy, że potrafimy dbać o nasze bezpieczeństwo i nie jesteśmy skazani na łaskę Rosjan.

Drugim celem realizowanym przez przekop jest wzmocnienie naszej siły ekonomicznej i odblokowanie potencjału regionu — otwarcie przekopu Mierzei Wiślanej to wielka szansa dla gospodarki regionu elbląskiego i całej Polski. Skróci się czas przepływu między portami w Elblągu a Gdańskiem i Gdynią, zwiększy się dostęp turystów do Zalewu Wiślanego oraz miejscowości nad nim położonych, oraz otwar-

te zostaną nowe kierunki rynkowe dla produktów z regionu. Oznacza to nowe miejsca pracy i wzmocnienie konkurencyjności polskiej gospodarki. To także olbrzymia szansa dla portu elbląskiego.

— **W Polsce mamy trzy porty o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. To Szczecin-Swinoujście, Gdańsk i Gdynia. Czy Elbląg może stać się takim czwartym portem?**

— Jak najbardziej — Prawo i Sprawiedliwość od ponad dekady mówi, że elbląski port powinien stać się IV portem RP, czyli podobnie jak trzy pozostałe, otrzymać status portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. W 2019 roku w „Programie rozwoju polskich portów do 2030 roku” Rada Ministrów zwracała uwagę, że port w Elblągu wyróżnia się potencjałem na tle swoich odpowiedników ze względu na rozwiniętą funkcję przeładunkowo-składową, charakterystyczną dla portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Przekop Mierzei Wiślanej pozwoli uwolnić ten potencjał — nadanie elbląskiemu portowi statusu, który sprawi, że stanie się młodszy bratem portów Szczecin-Swinoujście, Gdańsk i Gdynia wydaje się zatem naturalną kolejną rzeczą, wynikającą z czynników obiektywnych.

Najważniejsze dla portu, miasta i regionu jest to, żeby w Elblągu zostały zrealizowane wszelkie niezbędne inwestycje, które pozwolą na zagospodarowanie możliwości, które otwiera przed miastem przekop Mierzei Wiślanej.

— **Trudno znaleźć w naszym regionie przeciwników przekopu. Niektórzy martwią się jednak, że**

Andrzej Śliwka – Wiceminister aktywów państwowych

tor wodny okaże się zbyt płytki, a statki wielkotonażowe nie wpłyną do Elbląga.

— Sam przekop umożliwi przejście statków o zanurzeniu do 4,5 m z Zatoki Gdańskiej do Zalewu Wiślanego. Tory wodne na całej długości po zakończeniu prac będą miały głębokość 5,0 m, a zakupiona pługielarka będzie zapewniać stałą żeglowność. Wyjatek stanowią obiekty inżynierskie, takie jak śluza, która jest na rzędnej 6,5 m, co w przyszłości umożliwi pogłębienie drogi wodnej na całym odcinku do tej głębokości. Inną sprawą jest kwestia spornego odcinka 800-metrowego toru wodnego, który powinien zostać pogłębiony przez podmiot zarządzający portem, czyli Zarząd Portu Morskiego Elbląg sp. z o.o., a na który władze Elbląga nie mają pieniędzy. Stąd też nasza konkretna propozycja 100 mln złotych na rozwój portu.

— **Niedawno pojawił się kolejny pomysł na wzmocnienie elbląskiego portu. Mamy na myśli inwestycje w energety-**

kę wiatrową na morzu, w offshore, które mają realizować spółki Skarbu Państwa. Jak może skorzystać na tym Elbląg?

— Energetyka odnawialna jest ważną i ciągle rozwijającą się gałęzią polskiej gospodarki — Polska inwestuje duże środki w odnawialne źródła energii, a w 2020 roku osiągnęła cel OZE na poziomie 16,13 proc. To efekt konsekwentnie realizowanej polityki rządu w zakresie stabilnego rozwoju tego sektora.

Intensywnie transformujemy sektor energetyczny — stąd też szereg projektów spółek Skarbu Państwa związanych z energetyką wiatrową na morzu. Elbląg może skorzystać z tego trendu, stając się hubem serwisowym dla projektów offshore. Rozmawiałem już o tym wstępnie z prezesem PKN Orlen Danielem Obajtkiem.

— **Przekop to nasze okno na świat, ale co pan powie tym, którzy mimo wszystko kręcą na ten projekt nosem?**

— Żeby wyszli do ludzi. Powinni posłuchać lokalnych mieszkańców i samo-

ządowców, którzy po prostu chcą, by nasz region się rozwijał i żeby powstawały w nim nowe miejsca pracy. Wilcze prawo opozycji, aby krytykować rząd, ale działania polegające na blokowaniu przekopu Mierzei Wiślanej, a teraz blokowaniu zainwestowania przez Skarb Państwa do 100 mln złotych i budowy IV portu RP w Elblągu to działanie na szkodę naszego miasta i całego regionu. To jest niezrozumiałe.

— **Kończy się pierwszy etap projektu, ale trwa jeszcze drugi, na który składają się prace na rzece Elbląg i budowa mostu obrotowego w Nowakowie. Kiedy możemy spodziewać się zakończenia drugiego etapu inwestycji?**

— Prace nad drugim etapem inwestycji są prowadzone zgodnie z harmonogramem — obecnie jesteśmy na półmetku ich realizacji. Zgodnie z umową zawartą przez Urząd Morski w Gdyni, wykonawca ma czas na zrealizowanie kontraktu do kwietnia przyszłego roku.

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

ŚWIĘTY GAJ: TUTAJ ZGINĄŁ PATRON POLSKI

— Zakwitł szkarłatny kwiat na ziemiach czeskich, wielkich rodziców większy jeszcze syn, złote jabłko wyrosło na szlachetnych gałęziach: przyszedł na świat chłopiec o pięknej twarzy, lecz piękniejszym jeszcze duchu imieniem Wojciech, a to imię przetłumaczone znaczy pociecha wojska — tak rozpoczyna swoją opowieść o św. Wojciechu św. Bruno z Kwerfurtu. Obaj święci zginęli z rąk Prusów.

Podzielił majątek na cztery części

Svatý Vojtech, czyli nasz św. Wojciech urodził się w Czechach. Pochodził z możnego rodu i miał zostać rycerzem. Stąd i imię „Woietech”, czyli „radość wojów”. Zachorował jednak i rodzice postanowili, że jeżeli przeżyje, to poświęcą go Bogu. I tak się stało. Kiedy podrosł, przez kilka lat uczył się na księdza. Nie miał jeszcze trzydziestki, kiedy został biskupem Pragi. Wtedy cały majątek kościelny podzielił na 4 części: pierwszą przeznaczył na

potrzeby kościoła i jego ozdobę, drugą przekazał kanonikom, trzecią rozdał ubogim, czwartą zatrzymał dla siebie.

Nie dane mu jednak było głosić Słowa Bożego wśród rodaków. Pobożnemu biskupowi trudno było znaleźć wspólny język z mieszkańcami Pragi, którzy tkwili jeszcze mocno w pogańskich przesądach. Na dodatek jego ród wszedł w konflikt z księciem Bolesławem II Pobożnym.

Szałę przeważało udzielenie przez przyszłego świętego schronienia kobiecie, która zdradziła męża.

Zgodnie z ówczesnym prawem żona, która popełniła cudzołóstwo, była karana śmiercią przez męża. Jedną z takich kobiet schroniła się w kościele. Azyłu udzielił jej św. Wojciech. Kiedy przyszedł po nią mąż z towarzyszami, biskup próbował go powstrzymać. Tłum go obezwładnił. Kobietę wywleczono ze świątyni i ścięto na jego oczach.

Przyszły patron Polski opuścił wtedy Pragę i już nigdy do niej nie wrócił. Udał się do Rzymu, potem ruszył do Polski, gdzie jego brat Sobiebor był wojem u Chrobrego. Do Czech zresztą nie chciał i nie miał już po co wracać, bo większość jego rodziny wymordowano na rozkaz księcia.

Oreżem miało być Słowo Boże

Bolesław Chrobry chciał go zatrzymać w Gnieźnie i uczynić zwierzchnikiem niezawisłej polskiej metropolii kościelnej. Stamtąd miał też kierować nawracaniem pogańskich Prusów. Biskup miał jednak inne plany. Chciał udać się do Prusów z pokojową misją. I tak się stało. Wojciech w towarzystwie włoskiego mnicha Bene-

dykta i przyrodniego brata Radzima Gaudentego do ziemi Prusów popłynął łodzią z Gdańska. Towarzyszyli mu wojowie Bolesława Chrobrego. Kiedy wysadzili na brzegu misjonarzy, zawrócili. To miała być bowiem pokojowa misja, inna od typowych w tamtych czasach. Oreżem miało być bowiem Słowo Boże, a nie miecz.

— Wojciech miał sercu całkiem inny program misyjny. Zamierzał iść bez broni, bez osłony zbrojnych. Sam i bezsilny, w całkowitym oderwaniu od przemocy i gwałtu. Do wylania miał tylko własną krew — pisał Tadeusz Żychiewicz w książeczce „Święty Wojciech” (Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne, 1996).

Gdzie wylądowali misjonarze? Wiele wskazuje na to, że dotarli na wyspę u ujścia rzeki Dzierzgonki do jeziora Drużno. W tamtych czasach Drużno było zatoką Zalewu Wiślanego, a Dzierzgonka sporą rzeką. Misjonarze mogli wylądować w okolicy obecnej wsi Bagart. Dzisiaj wieś leży dobrych kilka kilometrów od jeziora, wtedy jednak leżało nad Zalewem. Spotkanie z Prusami na wyspie było jednak mało przyjazne. Któryś z nich uderzył go wiosłem tak mocno, że biskup upadł. Na wiecu w osadzie misjonarz próbował wyjaśnić cel, w jakim tutaj przybył.

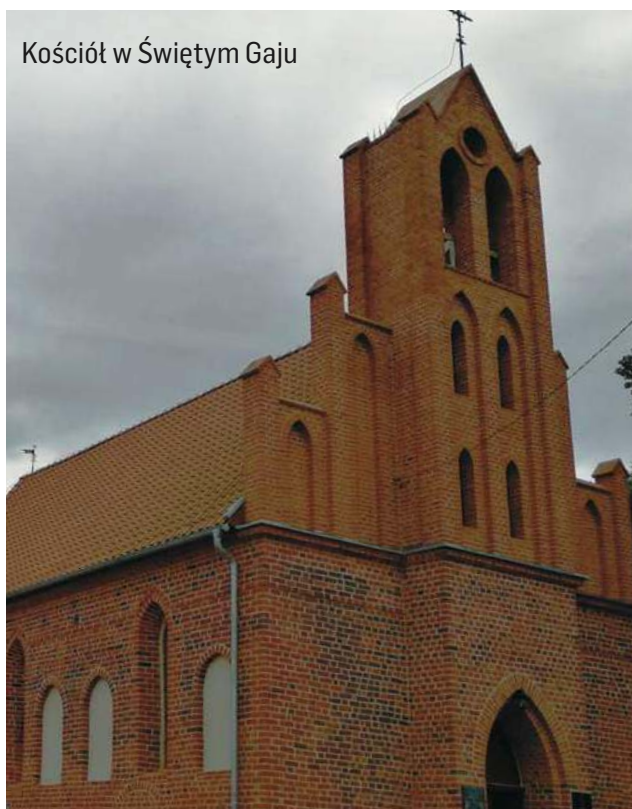
— Przyczyną naszej podróży jest wasze zbawienie, abyście — porzuciwszy głuche i nieme bałwany — uznali Stwórcę waszego, który jest jedynym Bogiem i poza którym nie ma innego boga; abyście, wierząc w imię Jego, mieli życie i zasłużyli na zażywanie w nagrodę niebiańskich rozkoszy w wiecznych przybytkach — mówił. Prusów jednak nie przeko-

nał. Razem z towarzyszami go odprawiono. To jednak go nie zniechęciło.

Rozwścieczeni poganie

Kilka dni później, omijając tym razem wysepkę, misjonarze przybili do stałego lądu i poszli na wschód. 23 kwietnia 997 roku, koło południa, wyszli na polanę, gdzie Gaudenty odprawił mszę świętą. Byli głodni. Wojciech poszedł poszukać czegoś do jedzenia w pobliskim lesie. Nie był to jednak zwykły las, ale Święty Las, miejsce sakralne dla Prusów. Nie wolno było tam ścinać drzew, polować czy kosić trawy. Ludzie nie mogli nawet tam wchodzić bez składania bogom ofiar. I to za naruszenie jego granic, zebranie grzybów i roślin miał zapłacić głową przyszły święty. Po posiłku zmęczeni marszem misjonarze zasnęli.

— W końcu, gdy już wszyscy spali, stanęli nad nimi rozwścieczeni poganie, rzucili się na nich z wściekłością i skrepowali ich. Zrozwiścieconej zgrai wyskoczył zapalczywy Sicco i z całych sił, wywijając ogromnym oszczepem, przebił na wskroś jego serce. Będąc bowiem kapłanem bożków i w dzem sprzysiężonego oddziału, z obowiązku niejako pierwszą zadał ranę. Potem zbiegli się wszyscy i wielokrotnie raniąc, nasycili swój gniew. Tryska obficie purpurowy strumień, a po wyjęciu włóczni rozwiera się siedem ogromnych ran. Zbiegli się zewsząd z bronią barbarzyńcy, z nienasyconą jeszcze wściekłością oderwali od ciała szlachetną głowę i odcięli bezkrwiste członki. Ciało pozostawili na miejscu, głowę wbili na pal i wychwalać swoją zbrodnię, wrócili wszyscy z wesołą wrzawą do swo-

Kościół w Świętym Gaju

ich siedzib — tak śmierć św. Wojciecha opisano w „Żywocie pierwszym św. Wojciecha, biskupa praskiego i męczennika”, który powstał nie później niż 5 lat po jego śmierci.

Ciało św. Wojciecha wykupił od Prusów Bolesław Chrobry. Misjonarza pochowano w Gnieźnie i kanonizowano już w 999 roku. W 1038 roku w czasie najazdu jego rodaków na Wielkopolskę Czesi zabrali część relikwii do siebie. Dlatego czaszkę świętego można do dzisiaj oglądać w katedrze w Pradze.

Relikwie świętego Wojciecha

Gdzie zatem zginął biskup Wojciech? Jak zaświadcza kronikarz, stało się to w okolicach grodu Cholinun. Wielu historyków uważa, że leżał on w okolicy wsi Kwietniewo koło Pasłęka. A przyszły święty zginąć miał w kilka kilometrów dalej, na terenie dzisiejszej wsi Święty

Gaj, położonej nieco ponad 20 kilometrów na południe od Elbląga.

We wsi stoi kościół z 1865 roku zbudowany na fundamentach gotyckiej świątyni z 1399 roku. W 1986 roku ówczesny Prymas Polski kard. Józef Glemp ustanowił tam sanktuarium. — Mając na uwadze przedłożone racje historyczne — kościołowi w miejscowości Święty Gaj przywracam, a jeżeli go nie miał — nadaje tytuł Świętego Wojciecha Biskupa i Męczennika — czytamy w dokumencie nadania tytułu.

W 1989 roku w ołtarzu głównym kościoła umieszczono relikwie św. Wojciecha.

W domniemanym miejscu śmierci świętego zbudowano ołtarz polowy i drogę krzyżową. Na tabliczkach poszczególnych stacji znajdują się sceny związane ze św. Wojciechem. Później we wsi powstał dom pielgrzyma.

IGOR HRYWNA

POWIAT ELBLĄSKI

Samorząd 30-lecia
Polskiej Transformacji

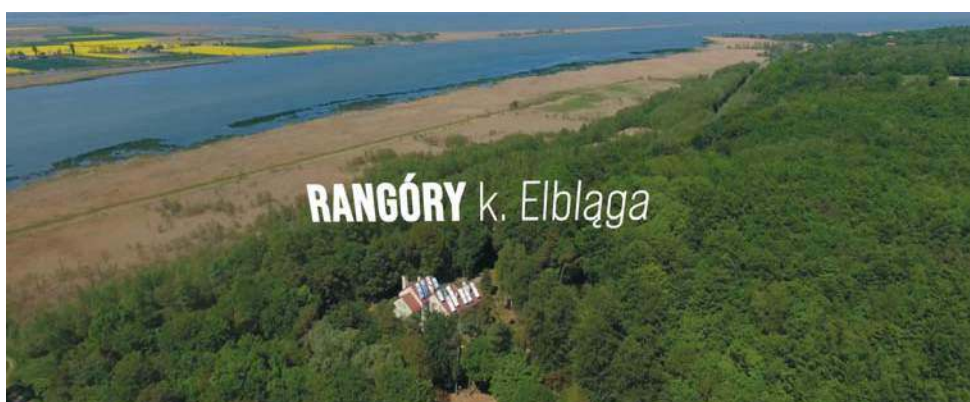
Dostaliśmy szansę!

Teraz wszystko zależy od naszej kreatywności i aktywności

Nasz region jest atrakcyjnym miejscem dla przedsiębiorców i aktywnych mieszkańców do zaprezentowania swojego potencjału, wizji i pomysłów zarówno inwestycyjnych, jak i produkcyjno-usługowych.

DPS RANGÓRY DO SPRZEDAŻY!

Nieruchomość nad Zalewem Wiślanym jest przeznaczona do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego. Więcej informacji na temat sprzedawanej nieruchomości można uzyskać w siedzibie Starostwa Powiatowego w Elblągu ul. Saperów 14A, pokój 211, pod adresem mailowym: abakowski@powiat.elblag.pl lub telefonicznie **512 254 518**

(Materiał wideo dostępny na stronie internetowej Powiatu Elbląskiego)

powiat.elblag.pl

NADLEŚNICTWO ELBLĄG

Wykorzystać lepiej możliwości, czyli udostępnianie lasu na przykładzie Nadleśnictwa Elbląg z terenu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku.

Kanał żeglugowy przez Mierzeję Wiślaną poza innymi licznymi aspektami to szansa na rozwój turystyki regionu oraz wykorzystanie funkcjonujących już produktów turystycznych, takich jak Pętla Żuławska.

Zmiany demograficzne i społeczne, takie jak wzrost liczby mieszkańców miast, wzrost długości życia oraz świadomości „zdrowotnej” społeczeństwa wyznaczają nowe standardy i kierunki udostępniania lasu. Tereny leśne mają stanowić obszar, gdzie realizowane będą aktywne formy wypoczynku, rekreacji oraz turystyki kwalifikowanej, w szczególności fotografii przyrodniczej, obserwacji ptaków (birdwatching), turystyki rowerowo-górskiej, narciarstwa biegowego, jeździectwa, biegów na orientację (orienteeering) oraz „Nordic walking”.

Wychodząc naprzeciw tym wyzwaniom, Nadleśnictwo Elbląg opracowało koncepcję zagospodarowania rekreacyjno-turystycznego dla obszaru Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Elbląsko-Żuławskie, uwzględniającą program rozwoju turystyki, m. in. w powiązaniu z powstaniem kanału żeglugowego Mierzei Wiślanej.

Celem opracowania wspomnianej koncepcji było uporządkowanie i standaryzacja niejednorodnej infrastruktury turystycznej na linii las - obszary nieleśne w celu osiągnięcia spójności przestrzennej ale także koordynacja działań w aspekcie bezpieczeństwa, estetyki oraz obowiązującego prawa. Tym samym stworzono model zarządzania rozwojem turystyki na obszarze LKP. Jednocześnie opracowano wytyczne dla dokumentów z zakresu planowania przestrzennego.

Zasady udostępniania gruntów Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych do lokalizacji urządzeń turystycznych umożliwiają współpracę przy tworzeniu infrastruktury turystycznej. Dzięki tym zasadom możliwe jest podpisanie porozumień pomiędzy nadleśnictwem a jednostkami samorządu terytorialnego. W myśl tych porozumień nadleśnictwo bezumownie udostępnia grunt na czas trwania projektu, po którym infrastruktura turystyczna może przejść na własność Lasów Państwowych.

Od momentu powstania Leśnego Kompleksu Promocyjnego w 2011 r., wskutek realizacji wspomnianych zasad dotyczących koncepcji, Nadleśnictwo Elbląg wspólnie z samorządami zrealizowało:

- Budowę trasy rowerowej „R-10” o długości 53 km wzdłuż Mierzei Wiślanej w ramach Pomorskich Tras Rowerowych. Zadanie współfinansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego woj. Pomorskiego, środków własnych Gminy Stegna, Sztutowo, Krynica Morska oraz Lasów Państwowych (Fundusz Leśny) o łącznej wartości 23 500 tys. zł.
- Budowę trasy rowerowej „Green Velo” o długości 44 km. Zadanie finansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego woj. Warmińskiego – Mazurskiego we współpracy z Nadleśnictwem Elbląg poprzez udostępnienie gruntów, usunięcie niebezpiecznych drzew oraz przebudowę infrastruktury drogowej (most). Wartość inwestycji wyniosła 365 tys. zł. Projekt powstał w partnerstwie z Gminami Tolkmicko, Miasto Elbląg oraz Frombork.

- Modernizację ścieżki edukacyjnej w Kadynach. Zadanie finansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego woj. Warmińskiego – Mazurskiego, w ramach współpracy z Parkiem Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej oraz środków własnych Nadleśnictwa Elbląg o łącznej wartości 1 400 tys. zł.
- Ścieżkę Joanny Chmielewskiej w Krynicy Morskiej. Zadanie we współpracy z Gminą Krynica Morska oraz Nadleśnictwem Elbląg poprzez udostępnienie gruntu.

- „Leśne” przystanki autobusowe zarówno na Mierzei, jak i na Wysoczyźnie Elbląskiej w partnerstwie z Gminami Sztutowo i Tolkmicko.

Ponadto w ramach współpracy z Parkiem Krajobrazowym Wysoczyzny Elbląskiej wydano mapę atrakcji turystycznych Wysoczyzny Elbląskiej oraz stworzono aplikację mobilną „Kraina Buka”.

Realizacja wspólnych przedsięwzięć z samorządami daje możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych z różnych źródeł. Otwiera to możliwość korzystania ze środków często niedostępnych dla indywidualnych podmiotów.

W tym samym czasie Nadleśnictwo Elbląg zrealizowało poniższe zadania:

- Budowę 10 miejsc postoju pojazdów w ramach Programu Aktywne Udostępnianie Lasu o wartości nakładów 550 tys. zł.
- Powstanie ścieżki edukacyjnej z wieżą widokową na Górze Pirata (przy wsparciu merytorycznym Stowarzyszenia Drapolicz) o wartości nakładów 410 tys. zł.
- Wytyczyło oraz odcinkowo utwardziło trasę

Wieża widokowa na Górze Pirata

- rowerową MTB w Kadynach o wartości nakładów 230 tys. zł.
- Wykonało drogę do wiaty turystycznej „Balga” o wartości nakładów 154 tys. zł.
- Stworzyło punkt widokowy w Suchaczu o wartości nakładów 33 tys. zł.
- Stworzyło chatownię do obserwacji ptaków

z branżą turystyczną i dochody miejscowej ludności. Rozwijanie pożądanego rynkowo form turystyki oraz nowych produktów turystycznych ukształtuje wizerunek regionu jako przyjaznego turystom, liczącego się w polskiej branży turystycznej.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdań-

(w Białogórze – Nadleśnictwo Choczewo), platform widokowych, wiat spoczynkowych zławostolami, dróg leśnych udostępnionych do ruchu publicznego oraz utwardzonych przejść-kładek na plażę. Wspomniane inwestycje były realizowane przez LP na przestrzeni ostatnich kilku lat, a ich łączna wartość wyniosła ok. 10 mln zł. Stworzona infrastruktura turystyczna wymaga bieżącego monitoringu, konserwacji oraz planowania nakładów na jej dalsze utrzymanie.

Należy również wspomnieć, że nadleśnictwa z terenu RDLP w Gdańsku przekazują duże środki finansowe na utrzymanie samorządowej infrastruktury drogowej. Na przestrzeni ostatnich 5 lat przeznaczono na ten cel ok. 6,5 mln zł, co umożliwiło przebudowę lub remont istniejących dróg gminnych oraz powiatowych o łącznej długości ok. 66 km.

Lasy Państwowe, realizując wspomniane projekty poprzez wniesione wkłady rzeczowo-finansowe na rzecz współpracy

z jednostkami samorządu terytorialnego, przyczyniają się do budowania wspólnych korzyści, których beneficjentem jest społeczeństwo.

Trasa rowerowa R-10

- i zwierząt w Leśnictwie Krynica Morska o wartości nakładów 19 tys. zł.
- Wykonało remont wiaty turystycznej „Parasol” w Elbląskiej Bażantarni o wartości nakładów 16 tys. zł.

Ścisła i trwała współpraca z władzami miast oraz miejscowości sąsiadujących z gruntami Lasów Państwowych jest niezbędna do zachowania kompromisu i równowagi pomiędzy gospodarczą działalnością nadleśnictwa, a potrzebami społecznymi.

Mamy nadzieję, że dzięki tym działaniom turystyka będzie generować zwiększone przychody budżetów samorządowych, zwłaszcza gminnych, a także zyski podmiotów związanych

skoordynuje realizację podobnych zadań w szerszym zakresie. Inwestycje są realizowane między innymi na terenie całego pasa nadmorskiego (Mierzeja Wiśłana – Wyspa Sobieszewska – Półwysep Helski – Białogóra – Łeba), stanowiącego tereny nadleśnictw: Elbląg, Gdańsk, Wejherowo, Choczewo, Lębork, poprzez tworzenie licznych ośrodków oraz ścieżek edukacyjnych, ścieżek rowerowych, miejsc postoju pojazdów i kamperów

WRACAMY DO MORZA BAŁTYCKIEGO

Kiedy tutejsze ziemie były zaludniane, przejście przez Mierzeję Wiślaną istniało, widać je na średniowiecznych mapach — mówi Magdalena Dalman. Burmistrzini miasta i gminy Tolkmicko przyznaje, że dzięki nowej drodze wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską nasze okno na świat znów się otwiera.

— Co sprawia, że Tolkmicko jest miasteczkiem wyjątkowym, które zasługuje na uwagę?

— Po pierwsze położenie — to urocze miasteczko nad Zalewem Wiślanym otoczone jest malowniczymi wzgórzami Wysoczyzny Elbląskiej — podobnie jak cała gmina, ponieważ część naszych wsi leży tuż nad Zalewem, a część na wzgórzach Wysoczyzny.

Wyróżniamy się pięknym krajobrazem — osoby, które przyjeżdżają do nas po raz pierwszy, mówią, że tutejsze widoki są naprawdę niezwykle.

W związku z naszym położeniem możemy pochwalić się walorami przyrodniczymi i występowaniem roślin i zwierząt, które nawet w samej Polsce są dość rzadkie. Warunki klimatyczne sprawiają, że jest u nas trochę chłodniej, na naszych terenach są jednak cieplejsze enklawy — i tak w Tolkmicku uprawiane są brzoskwinie, a w Białej Leśniczówce w Kadynach — winorośle.

Nasze tereny mają ciekawą historię, która pozostawiła swoje ślady zarówno

Magdalena Dalman, burmistrzini miasta i gminy Tolkmicko

w krajobrazie, jak i zabudowie. Pamiątki poprzednich mieszkańców odnajdujemy do dziś — są to obiekty częściowo przebadane lub dopiero rozpoznane. Mamy na przykład Wały Tolkmickie — pozostałości staropruskiego grodziska położone zaraz za Tolkmickiem, na wzgórzach Wysoczyzny Elbląskiej. Jest też Święty Kamień leżący w wodach Zalewu Wiślanego, który poświęcony był staropruskiemu bóstwu płodności i urodzaju.

Spoglądając w kierunku wody, nie sposób nie wspomnieć o walorach samego Zalewu Wiślanego — gmina Tolkmicko posiada na swoim terenie całe kilometry wybrzeża Zalewu — znajdziemy tu urządzone plaże — takie jak w Suchacz, Kadynach i Tolkmicku, ale też szczególnie urokliwe dzikie plaże, a wokół nich trzcinowiska i lasy.

Akwen Zalewu jest szczególnie interesujący dla

miłośników żeglarstwa i sportów wodnych. Mamy tutaj niewielką głębokość na dość dużym obszarze — może to być czasami kłopotem dla żeglarzy, ale dla osób uprawiających np. surfing, windsurfing czy kitesurfing stanowi to okoliczność sprzyjającą — podobnie jak wietrzne dni, których mamy w ciągu roku całkiem sporo.

Wkrótce ruszymy z budową nowej mariny wporcie w Tolkmicku. Jeżeli chodzi o przystanie — na całym południowym brzegu Zalewu Wiślanego jest potencjał na utworzenie kilkunastu. W tej chwili na terenie gminy Tolkmicko funkcjonują te w Suchacz, Nadbrzeżu i Kamionku Wielkim. Mogłyby powstać kolejne na bazie tych historycznych, które przed wojną służyły głównie cegielniom nadzalewowym. Wówczas mielibyśmy cały kompleks przystani historycznych, które znacznie uatrakcyjniłyby pływanie po Zalewie Wiślanym.

— Pomocny w rozwoju potencjałów Tolkmicka i całej gminy może okazać się dostęp do Morza Bałtyckiego.

— Kiedy tutejsze ziemie były zaludniane, przejście przez Mierzeję Wiślaną istniało, widać je na średniowiecznych mapach. Tą drogą przyplądali pierwsi osadnicy tych terenów, mówiąc najogólniej — Skandynawowie — m.in. ci, którzy założyli osadę Truso. Połączenie z Bałtykiem miało nie tylko charakter handlowy, ale przede wszystkim kulturowy. Znajdowaliśmy się w obszarze Morza Bałtyckiego i teraz do Morza Bałtyckiego powracamy — liczymy na odtworzenie kontaktów z krajami nadbałtyckimi, ale też z polskim Wybrzeżem, Zatoką Gdańską i innymi portami.

Przekop Mierzei znacznie skróci podróż drogą wodną — a tak właściwie to dopiero ją umożliwi, bo do tej pory rzadko kto decydował się na podróż przez Cieśninę Piławską i stawianie czoła różnym przeszkodom. Teraz, pływając po naszym polskim terytorium, pocujemy dopiero prawdziwą niezależność.

Liczymy na rozwój turystyki wodnej, ale nie tylko, chociaż to właśnie turystyka będzie naszym kołem napędowym i motywacją do dalszego rozwoju. Rozwój turystyki przełoży się za to na aktywizację naszej społeczności. Bo nie kto inny, jak właśnie lokalna społeczność musi tę przestrzeń usługową zagospodarować — to pole dla różnego rodzaju działalności gospodarczych — od obsługi żeglarstwa, przez szutnictwo, po zimowanie jachtów i charter jednostek pływających. Stale obserwujemy nowe trendy w turystyce i staramy się do nich dostosowywać.

Na agresywny, ingerujący w naturę przemysł nie ma na terenie gminy Tolkmicko miejsca — nie chcemy zaburzać charakteru naszego miasteczka i otaczających nas wsi — nadal chcemy być miejscem, w którym i miło się mieszka, i miło wypoczywa.

— Te chęci doskonale odzwierciedlają plany, których Tolkmicko ma sporo.

— Dokładnie. Przystępujemy do opracowania koncepcji inwestycyjno-urbanistyczno-architektonicznej dla całego miasteczka. Chcemy stworzyć wizję Tolkmicka przyszłości, w której zachowa swój małomiasteczkowy charakter, ale jednocześnie będzie jeszcze bardziej atrakcyjne dla przyjezdnych. Naszym celem jest rozwinięcie tych obszarów miasta i gminy, w których połączone zostaną potrzeby turystów i mieszkańców.

Opracowaliśmy już strategię rozwoju portu i przystani w Suchacz — będzie to port turystyczno-rybacki z dużym zapleczem hotelowym. Według planów na terenie portu ma powstać kompleks hotelowy, a inwestor deklaruje, że obiekty sportowe i rekreacyjne, które się w nim znajdą, będą otwarte nie tylko dla gości hotelowych, ale też dla mieszkańców i turystów niebędących gośćmi hotelu. Stworzy się więc sfera rekreacyjno-sportowa, która wzbogaci ofertę całego miasteczka.

Jako gmina przystępujemy też — jak już wspominałam — do budowy nowej mariny wporcie w Tolkmicku. Udało nam się pozyskać środki z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych i liczymy na to, że powstanie miejsce dla 60 jednostek pływających. Zagospodarujemy też teren dawnego bosmanatu, a budynek, w którym przed wojną działała karczma, zaadaptujemy na potrzeby zaplecza dla żeglarzy.

Mamy też plany na dalszą przyszłość. Chcielibyśmy otoczyć Tolkmicko bulwarem spacerowym z wydzieloną częścią dla osób poruszających się na rowerach, hulajnogach czy rolkach. Bulwary przebiegałyby wzdłuż dawnych murów miejskich, tworząc łuk wychodzący od Zalewu i kończący się w parku miejskim, czyli bezpośrednio przy plaży.

Myślimy też o stworzeniu deptaku dla pieszych i budowie promenady nadzale-

wowej, która biegłaby przez Kamionek Wielki, Suchacz i Kadyny do Tolkmicka — to jednak kosztowne projekty, które jeszcze — choć mam nadzieję, że nie na długo — pozostają w sferze marzeń.

— Poza planami są też działania.

— Oczywiście — to między innymi nowa remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Pogroździu. Wsparcie dla strażaków przekłada się na szybkość ich reakcji i bezpieczeństwo zarówno mieszkańców, jak i turystów.

Otwieramy też Centrum Integracji Lokalnej w Łęczu — miejscowości położonej na Wysoczyźnie Elbląskiej, z której można podziwiać nasze najbardziej spektakularne widoki. Myślę, że efekty aktywizacji i owoce kreatywnych działań mieszkańców będą mogli wkrótce podziwiać i nabywać turyści.

Przebudowujemy też zabytkową willę w Tolkmicku na potrzeby ośrodka zdrowia. Przestrzeń na piętrze budynku będzie przeznaczona na Centrum Aktywności Międzypokoleniowej.

Wciąż remontujemy nasze drogi i dbamy o czystość naszych wód, mając w najbliższych planach modernizację oczyszczalni ścieków i budowę nowej studni.

Stworzyliśmy Lokalną Organizację Turystyczną, która mieści się w Tolkmicku, skupia władze gminy i różnego rodzaju podmioty we wspólnym celu — pozyskiwanie środków finansowych na rozwój i wsparcie lokalnej turystyki.

Podsumowując — miasto i gmina Tolkmicko to przepiękne krajobrazy, przyroda, ład architektoniczny i sielski małomiasteczkowy charakter. To wszystko w połączeniu z odpowiednimi działaniami i szansami, które oferuje nowa droga łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską, daje nam szerokie pole do rozwoju i możliwość do goszczenia na naszych terenach kolejnych turystów, których już serdecznie zapraszamy.

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

PATRZĄ W PRZYSZŁOŚĆ Z OPTYMIZMEM

Przed wszystkim turystyka, a także rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej — na to mają nadzieję samorządowcy z rejonu Zalewu Wiślanego po otwarciu kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną. Ważną kwestią jest także bezpieczeństwo przy granicy kraju.

Zbigniew Pietkiewicz,
burmistrz Fromborka:

Otwarcie kanału przez Mierzę Wiślaną zapewne będzie się wiązało ze wzmożonym ruchem turystycznym. Na efekty gospodarcze nie ma co na razie liczyć, bo póki co tory wodne nie są dostosowane. Liczymy więc głównie na większą ilość gości przypluwających na jachtach, ale jednocześnie na to, że za tą inwestycją ruszą budowy marin, między innymi we Fromborku. U nas rozpoczęła się przebudowa portu rybackiego, to inwestycja rzędu około 20 milionów złotych i zostanie zakończona w przyszłym roku, więc w jakiś sposób łączy się ona z przekopem Mierzei Wiślanej. To inwestycja zaplanowana przez Urząd Morski.

Jeśli chodzi o turystykę, to mam nadzieję, że zwiększy się baza usługowa. Jedno jest pewne — będzie to impuls do rozwoju regionu. Zwłaszcza że powstający kanał już jest atrakcją turystyczną. To jedyna tego typu budowla w Polsce. Ale na efekty będzie trze-

ba poczekać, patrzmy w przyszłość z dużym optymizmem.

Warto zaznaczyć, że przed nami rok związany 550. rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika. To w połączeniu z otwarciem drogi wodnej na Zalew Wiślany także przyciągnie zapewne większe grono turystów. Przecież Mikołaj Kopernik nie jest tylko Torunianinem, ale w głównej mierze także nasz — Frombork.

Magdalena Dalman
burmistrz miasta
i gminy Tolkmicko:

Spodziewamy się przede wszystkim zwiększonego ruchu jednostek pływają-

cych, turystycznych. Mamy przystanie turystyczno-rybackie. Do przyjęcia tych turystów przygotowujemy się m.in. inwestycyjnie — na przykład poprzez budowę mariny w Tolkmicku. Jedna już istnieje, ta nowa ma być znacznie większa. Mamy także plany na rozbudowę przystani w Suchaczku, ale na tę inwestycję jeszcze nie mamy źródła finansowania.

Otwarcie kanału przyciągnie zapewne wodniaków, którzy pływają po Zatoce Gdańskiej, ale także Tolkmicko może się stać bazą wypadową na Bałtyk i do portów trójmiejskich. Myślę, że powstaną u nas połączenia żeglugowe właśnie z Pomorzem. Przekop stwarza nową drogę, a co za tym idzie, udostępni Zalew Wiślany dla żeglarzy, którzy tych wód jeszcze nie znają. Tworzą się nowe, atrakcyjne możliwości do pływania.

Ważne jest to, że przy okazji tej inwestycji zaczęło się mówić już nie tylko lokalnie, ale w całej Polsce o miejscowościach położonych nad Zalewem Wiślanym. Ludzie odkryli, że istnieje

takie miejsce w naszym kraju. To dobrze widać u nas, w Tolkmicku. Zwiększyło się zainteresowanie przedsiębiorców m.in. gruntami, którzy chcieliby inwestować w turystyczne lub okołoturystyczne usługi różnego rodzaju. Potencjalni inwestorzy powoli starają się zabezpieczyć sobie teren do działania. To oczywiście pozytywnie wpłynie na rozwój całej gminy.

Tomasz Sielicki,
burmistrz Braniewa:

Do Braniewa z Zalewu Wiślanego prowadzi rzeka Pasłęka. Nasze oczekiwania są więc bardzo wystudowane, bo kolejnym, myślę, że nieodzownym elementem symbiozy żeglarskiej,

byłoby udrożnienie rzeki Pasłęki. To by się wiązało m.in. z jej pogłębieniem i oczyszczeniem. Zależy nam też na uruchomieniu mostu w Nowej Pasłęce, co umożliwi jednostkom przyplnięcie do Braniewa. A więc na tę chwilę szanse przekopu Mierzei Wiślanej upatrujemy jedynie w turystyce. Zwrócić także uwagę trzeba na to, że jedną z idei przekopu było bezpieczeństwo i swoboda działania polskich służb na Zalewie Wiślanym i Bałtyku.

Jakub Bornus,
wójt gminy Braniewo:

Na pewno liczymy na rozwój wodniactwa. Liczymy, że przekop będzie stymula-

torem ruchu turystycznego. Mamy marinę, chcemy ją rozwijać, chcemy rozbudowywać zaplecze o część dla dzieci, na szkolenia. Mamy nadzieję, że Zalew Wiślany troszkę odżyje. Wiadomo, u nas jest o wiele mniej jednostek w porównaniu z Mazurami. A mało jednostek to przecież mało turystów. Liczymy, że jak kanał zostanie ostatecznie otwarty, to nastąpi utrzymywanie na bieżąco torów wodnych, czego brak był często przeszkodą choćby dla rybaków.

Jak do tej pory turyści odwiedzali Mierzę, by zobaczyć, jak postępuje inwestycja na przekopie. My mamy porty na południu Zalewu, więc w tym roku jakiegoś większego wzrostu ruchu turystycznego nie zauważyłem. Ale mamy nadzieję, że to się zmieni. Mamy bardzo urokliwy port na Zalewie Wiślanym, dosłownie kawałek od granicy kraju, mamy wiele przyrodniczych atrakcji — można powiedzieć, że to jest trochę teren dziewiczy na Warmii. To sprzyja turystom, których może nie będzie zbyt dużo, ale których stać na łódkę, na jacht, by przyplnąć do nas i podziwiać nasze walory przyrodnicze. Mamy wiele terenów ochronnych, a więc u nas na przykład nie powstaną wiatraki. Nie chcielibyśmy także stać się drugą Krynica Morską, nie o to nam chodzi. Chcemy oferować ciszę i spokój.

ŁUKASZ RAZOWSKI

FINANSOWANIE PRZEDSIĘBIORSTW I ROZWÓJ INNOWACJI

Agencja Rozwoju Przemysłu od ponad 30 lat pomaga polskim przedsiębiorcom w bardzo szerokim zakresie: wspiera inwestycje, udziela finansowania czy restrukturyzuje przedsiębiorstwa. Inwestuje również w innowacje m.in. w sektorach kosmicznym czy odnawialnych źródeł energii. Od wielu lat bierze udział w przekształcaniu energetycznym Polski, inwestując w źródła energii przyszłości. Buduje sektor zielonej energii wodorowej dla transportu czy energii wiatrowej. Działalność Agencji Rozwoju Przemysłu wpływa także pozytywnie na aktywizację potencjału średnich miast oraz na przyciąganie do Polski zagranicznych inwestycji.

ARP S.A. proponuje przedsiębiorcom różne instrumenty wsparcia finansowego w postaci m.in. pożyczek krótkoterminowych, długoterminowych, leasingu oraz faktoringu. Na rzecz przeciwdziałania negatywnym skutkom kry-

Fot. Industrieblick - stock.adobe.com

zysu pandemii COVID-19 działa **Tarcza Antykryzysowa**, w ramach której małe, średnie i duże przedsiębiorstwa mogą ubiegać się o finansowanie dłużne na komercyjnych warunkach w postaci pożyczek oraz wsparcie w formie leasingu. W ramach walki z inflacją ARP S.A. oferuje **Pożyczkę Antyinflacyjną** z gwarancją EFG, która jest skierowana dla przedsiębiorców z sektora MŚP. Wsparcie udzielane jest w formule obrotowej przeznaczonej na finansowanie działalności bieżącej (finansowanie zwiększonych kosztów surowców i materiałów, kosztów produkcji, transportu) oraz w formule inwestycyjnej przeznaczonej na finansowanie dokończenia realizowanych inwestycji (finansowanie zwiększonych kosztów inwestycji). **Pożyczka obrotowa** to kolejne narzędzie wsparcia przeznaczone dla sektora MŚP oraz dużych przedsiębiorców. Pożyczka przeznaczona jest na finansowanie kapitału obrotowego, gdzie minimalna kwota udzielanej pożyczki to 0,8 mln zł. Dla przedsiębiorców planujących bądź realizujących inwestycje, ARP S.A. przygotowała **pożyczkę inwestycyjną**. Zasady udzielenia takiego wsparcia są bardzo przejrzyste, a za

pomocą parametryzatora również proste i szybkie do wyliczenia. Przedsiębiorcy mogą również skorzystać z dostępnej oferty finansowania w postaci faktoringu. Oferowany przez ARP S.A. faktoring łączy dwa ważne elementy: szybki dostęp do środków finansowych, które firma może przeznaczyć na rozwój swojej działalności, oraz przejęcie ryzyka braku płatności od kontrahentów objętych usługą faktoringu. Odpowiedzią na potrzeby firm, które znalazły się w trudnej sytuacji ekonomicznej i wymagają wsparcia w procesie zmian jest **Polityka Nowej Szansy**. Program ratuje przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji ekonomicznej, oferując finansowanie, pomoc na restrukturyzację czy tymczasowe wsparcie restrukturyzacyjne.

Przedsiębiorcy potrzebujący wsparcia na zakup specjalistycznego sprzętu niezbędnego do dalszego rozwoju firmy mogą skorzystać z **leasingu maszyn i urządzeń oferowanego przez ARP Leasing**. Leasing to idealna propozycja dla małych i średnich przedsiębiorstw, poszukujących innowacyjnych rozwiązań finansowych oraz profesjonalnego doradztwa. Jest to alternatywny i elastyczny sposób finansowania,

dzięki czemu może odegrać istotną rolę w budowaniu przewagi konkurencyjnej firmy.

Specjalne Strefy Ekonomiczne

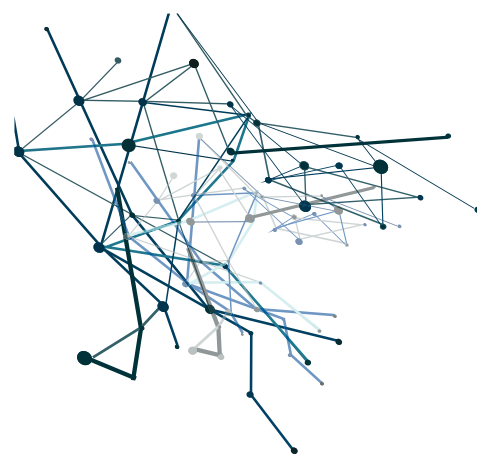
Agencja Rozwoju Przemysłu już od 27 lat rozwija Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE). To dla firm atrakcyjne tereny do inwestycji na preferencyjnych warunkach. ARP S.A. zapewnia zaplecze, walory inwestycyjne oraz rozwój więzi kooperacyjnych w strefie, jej bezpośrednim otoczeniu i w regionie, we współpracy z samorządami lokalnymi. Dziś mamy do czynienia z obejmującą cały kraj Polską Strefą Inwestycji, gdzie SSE pozwoliły odbudować wiele regionów, zahamować wzrost bezrobocia i utworzyć dziesiątki tysięcy nowych miejsc pracy.

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. skutecznie przyciąga polskich i zagranicznych inwestorów do zarządzanych przez siebie Specjalnych Stref Ekonomicznych, na terenach których działają Parki Przemysłowe ARP: EURO-PARK Mielec, EURO-PARK Wiśłosan i EURO-PARK Kobierzyce.

Główną zachętą do inwestowania na terenach Specjalnych Stref Ekonomicznych jest pomoc publiczna w formie zwolnienia z podatku dochodowego na najwyższym poziomie dopuszczalnym w UE. ARP S.A. posiada duże doświadczenie w kompleksowej obsłudze inwestorów. Podstawowe możliwości inwestycyjne oferowane przez ARP S.A. to greenfield – dobrze skomunikowane i uzbrojone tereny pod inwestycje, brownfield – gotowe hale produkcyjno-magazynowe do sprzedaży, wynajmu,

dzierżawy bądź leasingu, build-to-suit – budowa wielkopowierzchniowych obiektów według potrzeb inwestora. ARP S.A. może się pochwalić sporą liczbą wybudowanych obiektów wielkopowierzchniowych dostosowanych do indywidualnych potrzeb przedsiębiorców.

Do 2026 roku Specjalne Strefy Ekonomiczne będą działały równolegle z nowym programem „Polska Strefa Inwestycji”, którego założenia opierają się na ustawie o wspieraniu nowych inwestycji. Polska Strefa Inwestycji to program rządowy, dzięki któremu inwestorzy mogą uzyskać ulgę podatkową w dowolnej lokalizacji na terenie Polski. Na szczególne wsparcie mogą liczyć przedsiębiorstwa, które przyczyniają się do wzrostu innowacyjności polskiej gospodarki.

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

oferuje **POŻYCZKĘ ANTYINFLACYJNĄ**

dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw

z gwarancją Europejskiego Funduszu Gwarancyjnego

ARP S.A.
ul. Nowy Świat 6/12
00-400 Warszawa

www.arp.pl/pl/dla-biznesu/finansowanie

MATERIAL PARTNERSKI 154220TBS-A-K

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

TO INWESTYCJA NIE NA ROK, ALE NA POKOLENIA

Otwarcie kanału przez Mierzeję Wiślaną to historyczny dzień dla Elbląga. Szansa na rozwój miasta i elbląskiego portu. Czy inwestycja warta dwa miliardy złotych będzie miała też wpływ na cały region? O to zapytaliśmy przedstawicieli organizacji przedsiębiorców i turystycznych.

Marcin Burza, prezes Warmińsko-Mazurskiego Klubu Biznesu

— Na tę inwestycję trzeba spojrzeć szerzej. Na pewno przekop zapewni szerszy dostęp do portu w Elblągu, znacznie skróci się tzw. ciągi logistyczne. Droga z Zatoki Gdańskiej na Zalew Wiślany będzie krótsza, poprawi się dostępność do elbląskiego portu – to raz, a dwa – skorzysta też turystyka. Obok szlaku Wielkich

Jeziór Mazurskich pojawią się nowe możliwości żeglugowe, turystyczne. Niewątpliwie powstaną hotele, infrastruktura turystyczna nad Zalewem Wiślanym, która do tej pory była trochę zaniedbana, co spowoduje, że wprost proporcjonalnie wzrośnie PKB naszego regionu, bo też otworzą się nowe firmy. Skorzystają na tym wszyscy. Koszt inwestycji jest duży, ale na tę inwestycję trzeba patrzeć w perspektywie pokoleń, a nie roku czy dziesięciu lat. Kanał będzie miał wpływ na wzrost gospodarczy naszego regionu przez dziesiątki lat. Nas już nie będzie na świecie, a kanał będzie stymulował rozwój gospodarki. Jest jeszcze kwestia obronności. Podejrzewam, że tu też można się spodziewać inwestycji wojskowych, które także mają pozytywny wpływ na gospodarkę, co widać choćby w Orzyszu. Naprawdę nie widzę żadnych minusów, jeśli chodzi o tę inwestycję – będzie wyłącznie pozytywnie oddziaływała na rozwój gospodarczy naszego regionu.

Wiesław Łubiński, prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców Warmii i Mazur

— Każda inwestycja jest cenna, tym bardziej kiedy dotyczy naszego regionu. Atak przecież będzie w przypadku przekopu przez Mierzę Wiślaną, bo przecież

po pogłębieniu toru wodnego przez Zalew Wiślany do portu w Elblągu mają zawiązać dużo większe statki. Trudno powiedzieć, jak przełoży się to na lokalną gospodarkę, bo w obecnych czasach prognozy szybko mogą się zdezaktualizować, ale ewentualne korzyści, choćby turystyczne, nie pojawiają się jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki. To wymaga promocji, odpowiedniej oferty i infrastruktury. To przyszłość, a dziś przedsiębiorcy z dużym niepokojem patrzą w przyszłość, bo sytuacja na rynku jest bardzo trudna. Wiele firm w związku z drastycznymi podwyżkami cen energii wręcz walczy o przeżycie, a niektóre już zwalniają pracowników.

Jednak na tę inwestycję, na przekop, trzeba też spojrzeć pod kątem politycznym, bo otwarcie kanału umożliwi swobodną żeglugę z Zatoki Gdańskiej na Zalew Wiślany. Do tej pory żegluga odbywała się przez Cieśninę Pilawską, którą kontrolują Rosjanie.

Krzysztof Kamiński, prezes Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości na Warmii, Mazurach i Powiślu INCEPTUM

— Przede wszystkim jest to uruchomienie potencjału i gospodarczego i turystycznego Zalewu Wiślanego, który prak-

tycznie dzisiaj jest martwym akwenem, gdy idzie o jakieś szersze aktywności społeczno-gospodarcze. Tu oczywiście głównie chodzi o turystykę, ale pojawia się możliwość uruchomienia nowych kanałów transportowych przez Elbląg. Uważam, że inicjatywa jest bardzo dobra, pozytywnie przełoży się na gospodarkę w północnej części naszego województwa. Bo przecież nie będzie miała bezpośredniego wpływu na Elk, ale to szansa, żeby takie ośrodki jak Frombork czy Braniewo nabrały wiatru w żagle. Na tę inwestycję trzeba patrzeć też w perspektywie wielu, wielu lat. Przyniesie efekty za 20, 30, czy nawet 100 lat, nie wspominając już o kwestiach militarnych i naszej niezależności od Rosji, jaką daje przekop przez Mierzę Wiślaną – ale to jest chyba dla wszystkich oczywiste.

Fot. Zbigniew Woźniak

Jarosław Klimczak, prezes Warmińsko-Mazurskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej w Olsztynie

— Wszystko jest przed nami. A tu wiele zależy od tego, czy pojawią się ciekawe projekty związane z nowymi możliwościami, jakie daje przekop przez Mierzę Wiślaną. Od kilku lat mówi się, że to szansa, że może zyskać na tym turystyka, gospodarka. Niewątpliwie przed niektórymi branżami, jak np. biznes skutniczy, otwierają się nowe

możliwości związane z naprawą, konserwacją łodzi – i to z całego basenu Morza Bałtyckiego. Tym bardziej że mamy duży potencjał w tym obszarze, są choćby zakłady w Ostródzie. Wokół tego mogłyby powstawać jakieś produkty turystyczne. Myślę, że szansa jest, a wszystko będzie zależało od tego, co uda się zrobić w najbliższych 5-6 latach, bo sam przekop Mierzei Wiślanej to dopiero początek. Jeśli ma z tego powstać jakaś korzyść dla regionu, dla turystyki, to teraz trzeba obudować kanał różnymi usługami, ofertami turystycznymi na wzór choćby obszaru Wielkich Jeziór Mazurskich czy Kanału Ostródzko-Elbąskiego. Tu wiele będzie zależało od tego, czy w nowej perspektywie unijnej na lata 2021-2027 uda się zapisać różnego rodzaju projekty, które będą umożliwiały rozwój infrastruktury turystycznej na tamtym obszarze.

ANDRZEJ MIELNICKI

Fot. Patryk Kosmider - stock.adobe.com

FUNDUSZ ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

**Wsparcie finansowe
armatorów śródlądowych**

Kredyt preferencyjny

- oprocentowanie kredytu wynosi 0,4 stopy
redyskonta weksli określonej przez NBP

INFORMACJA O FUNDUSZU ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

Podstawa prawna - ustawa z 31 lipca 2019 r. o wsparciu finansowym armatorów śródlądowych, Funduszu Żeglugi Śródlądowej i Funduszu Rezerwowym (ustawa).

Fundusz Żeglugi Śródlądowej (FŻŚ) ma na celu wsparcie armatorów, którzy wykonują działalność gospodarczą zarejestrowaną w Polsce, polegającą na przewozie ładunków, wykonywaniu prac utrzymaniowo - modernizacyjnych na śródlądowych drogach wodnych lub przewozie pasażerów na statkach przeznaczonych lub używanych do przewozu więcej niż 12 pasażerów. Pomoc ta ma przyczyniać się do poprawy ochrony środowiska i bezpieczeństwa żeglugi na śródlądowych drogach wodnych, a także promować nowoczesny i efektywny śródlądowy transport wodny.

FORMY WSPARCIA DLA ARMATORÓW ZE ŚRODKÓW

Kredyt preferencyjny

**Umorzenie części kredytu
preferencyjnego**

**Refinansowanie
zakupu składnika wyposażenia
statku**

WARUNKI KREDYTU PREFERENCYJNEGO

Podstawowym warunkiem ubiegania się o kredyt preferencyjny jest złożenie wniosku wraz z wymaganymi dokumentami.

Najważniejsze korzyści

- oprocentowanie kredytu wynosi 0,4 stopy redyskonta weksli określonej przez NBP,
- okres kredytowania maksymalnie do 10 lat,
- możliwa karencja w spłacie kapitału - maksymalnie do 6 miesięcy,
- możliwość częściowego umorzenia kredytu preferencyjnego.

WARUNKI UDZIELENIA KREDYTU PREFERENCYJNEGO

- posiadanie zdolności kredytowej
- ustanowienie prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu preferencyjnego
- wniesienie wkładu własnego w finansowanie przedsięwzięcia w wysokości min. 20 proc. wartości kredytowanego przedsięwzięcia

BGK udziela kredytu preferencyjnego po spełnieniu warunków przewidzianych m.in. w ustawie oraz innych aktach prawnych regulujących zasady udzielanego wsparcia.

Jesteś zainteresowany wsparciem ze środków Funduszu Żeglugi Śródlądowej, zadzwoń lub napisz:

BGK Region Warmińsko-Mazurski

ul. Dąbrowszczaków 21, 10-540 Olsztyn

tel. (22) 475 18 00 | fax (22) 475 18 97 | e-mail: olsztyn@bgk.pl

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

JESTEŚ W OKOLICY? ZAJRZYJ TUTAJ!

Okolice Elbląga to cała lista miejsc, które warto odwiedzić. Miłośnicy przyrody, pasjonaci historii i poszukiwacze niezapomnianych wrażeń na pewno nie będą się tutaj nudzić. Nie wiesz, od czego zacząć zwiedzanie? Oto krótki przewodnik.

Pochylnia Buczyniec została ukończona w 1860 roku. Na jej wschodnim brzegu znajduje się Muzeum Kanału Elbląskiego

W drogę Kanałem Elbląskim

To unikat w wymiarze historycznym. Kiedyś przyczynił się do rozwoju gospodarczego całego regionu, dziś stanowi wyjątkową atrakcję turystyczną. Jego koncepcję opracował pruski inżynier Georg Jacob Steenke, który urodził się 30 czerwca 1801 roku w ówczesnym Królewcu. Jego ojciec — autor „Podręcznika pilota albo wskazówek, jak wejść bez pilota do portu w Pilawie w cza-

sie sztormu” — był kapitanem tytułowego portu. Za to dziadek pełnił funkcję pilota morskiego w Królewcu.

Młody Steenke początkowo studiował prawo, kontynuowanie nauki przerwała jednak nagła śmierć ojca, który w 1818 roku utonął, ratując angielskich żeglarzy.

W tym samym roku Steenke rozpoczął naukę w berlińskiej Akademii Budownictwa i zdobył tytuł mistrza budowlanego.

Pięć lat później ukończył budowę Kanału Seckenburgskiego, a następnie — zgodnie ze służbowym poleceniem — przyjechał do Elbląga.

Steenke opracował projekt jezior Pojezierza Iławskiego i budowy Kanału Elbląskiego. Jego rozwiązanie pozwalało statkom pokonać 100-metrową różnicę poziomów wody dzięki pochylniom z suchym grzbietem.

Po przejściu na emeryturę inżynier zamieszkał nad zbudowanym przez siebie kanałem we wsi Czulpa koło Małdyt. Cieszył się honorowym obywatelstwem dwóch miast — Elbląga i Miłomłyn. G. J. Steenke zmarł 22 kwietnia 1884 roku w Elblągu.

Kanał Elbląski to najdłuższy kanał żeglowny w Polsce i jednocześnie jedyny zachowany na świecie obiekt hydrotechniczny tego rodzaju. Na Kanałe od Ostródy do Elbląga jest pięć pochylni

— Buczyniec, Całuny, Jelenie, Kąty i Oleśnica. Na całym Kanaale są cztery śluzy — Miłomłyn, Zielona, Ostróda i Mała Ruś. Rejsy Kanałem Elbląskim cieszą się ogromną popularnością — i wcale nas to nie dziwi!

jego otoczeniu stwierdzono występowanie ponad 230 gatunków ptaków, również tych chronionych. Są to m.in. błotniak stawowy, bielik, żuraw czy dzięcioł czarny. Są też ryby — około 30 gatunków

zwyczajnej, ropuchy szarej i żab zielonych. Można tu czasem spotkać jaszczurkę żyworodną i zaskrońca. Jeżeli zaś chodzi o ssaki zamieszkujące Rezerwat Jeziora Drużno, wyróżnia się wśród nich wydry, gronostaje, dziki i jelenie. Coraz częściej na terenie Rezerwatu widuje się też losie.

Teraz nad Zalew Wiślaną

Okolo 15 km od Elbląga — na obszarze Parku Wysoczyzny Elbląskiej — leży Suchacz — niewielka wieś nad Zalewem Wiślanym. To na jego wodach w 1463 stoczona została bitwa morska między flotą krzyżacką a połączonymi siłami Elbląga i Gdańska. Zwycięstwo nad Zakonem upamiętnia znajdujący się w Suchaczu pomnik. W roku 2004 w Suchaczu ustanowiono przystań morską o charakterze przystani rybackiej i jachtowej. Cumują w niej kutry rybackie i jachty żaglowe — wydzielona przystań żeglarska powstała w 2008 z inicjatywy Sto-

Jezioro Drużno i jego okolice zachwycają spokojem i pięknymi widokami

A po drodze jezioro Drużno

Szlak Kanału Elbląskiego przebiega między innymi przez leżące na południe od Elbląga jezioro Drużno. Jego obszar w XIII wieku był reliktem dawnej zatoki morskiej. Na jeziorze i w

należących do 5 rodzin — węgorzowatych, karpowatych, kozowatych, szczupakowatych i okoniowatych. Obrzeża jeziora to wielkopowierzchniowe płaty bagiennych lasów, brzegowa część Drużna to miejsce rozrodu traszki

Suchacz

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

Fot. Ryszard Biel

Kadyny

warzyszenia Entuzjastów Żeglarstwa na Zalewie Wiślanym. Zabytki, które znajdziemy w Suchaczu to budynek dawnego domu uzdrowiskowego „Zameczek nad Zatoką” z przełomu XIX i XX wieku, w którym dziś działa Niepubliczna Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny im. Kaprów Polskich, oraz zespół budynków iurzędów cegielni z około 1900 roku.

Kolejnym punktem na naszej mapie są Kadyny — według legendy noszące nazwę na cześć pruskiej księżniczki o imieniu Kadyna. Znajduje się tutaj jeden z kamieni Wilhelma II, które znaleźć można w wielu miejscach na Warmii i Mazurach. Cesarz odwiedził Kadyny w 1899

roku i na pamiątkę tego wydarzenia przy drodze w pobliżu Pagórek ustawiono kamienny obelisk z dedykacją, której treść w wolnym tłumaczeniu brzmi „W tym miejscu, Jego Majestat — nasz Najjaśniejszy Pan, po raz pierwszy przybył do Kadyn”. Ta uroczą miejscowość to też siedemnastowieczny pałacyk cesarski, dawny folwark, w którym działa obecnie hotel i dąb Bażyńskiego — jeden z najgrubszych i najstarszych dębów w Polsce. Drzewo nazwane zostało na cześć pierwszego właściciela Kadyn — rycerza Jana Bażyńskiego, którego Krzyżacy zwykli nazywać „kulawym bazyliuszkiem”, bo tak dał im się we znaki.

Jest też Tolkmicko — miasteczko leżące na

obszarze historycznej Pogezanii. Kiedyś na prześmyślową skalę wędzono tu ryby, produkowano też kawior i gotowano jesiotry. Dziś z tolkmickiego portu można wybrać się w rejs do Krynicy Morskiej. Prawdziwą gratką dla poszukiwaczy skarbów będzie odnalezienie Świętego Kamienia Prusów, który porzucony przez lodowiec nieopodal Tolkmicka, tkwi w wodach Zalewu Wiślanego.

Jesteśmy na Warmii

I wreszcie docieramy do Fromborka — miasta, które pokochał Mikołaj Kopernik. To tutaj znajduje się zespół katedralny na wzgórzu złożony z katedry i obwarowań katedralnych, Bazylika Archikatedralna Wniebowzięcia NMP i św. Andrzeja, Wieża Radzie-

Fot. Ryszard Biel

Frombork

jowskiego o najgrubszych murach w Polsce i niesłusznie uważana za dawne obserwatorium wielkiego astronoma — Wieża Kopernika — będąca tak naprawdę jego formalnym mieszkaniem wewnątrz murów obronnych zespołu katedralnego na wypadek wojny. Co roku we Fromborku odbywa się Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej, a od 2015 miasteczko cie-

Fot. Ryszard Biel

Fot. Ryszard Biel

Tolkmicko

Fot. Ryszard Biel

Braniewo

szy się ze statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej i ma szansę zostać kolejną w województwie warmińsko-mazurskim miejscowością uzdrowiskową.

Nie możemy zapomnieć o najstarszym mieście Warmii i jej pierwszej stolicy. Braniewo leży na obu brzegach rzeki Pasłęki, w pobliżu ujścia do Zalewu Wiślanego. Jeżeli chodzi o zabytki, jest ich tutaj mnóstwo, a do najciekawszych należą: bazylika św. Katarzyny, wieża bramna dawnego Zamku Biskupiego, kościół św. Krzyża czy budynek Collegium Hosianum. W 2016 z inicjatywy działaczy społecznych i członków Towarzystwa Miłośników Braniewa w mieście powstało Muzeum Ziemi Braniewskiej. W 2021 w Braniewie oficjalnie otwarte zostało lapidarium miejskie powstałe z inicjatywy Towarzystwa.

KAMILA KORNACKA

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

KANAŁ OKNEM NA ŚWIAT I... NA ZALEW WIŚLANY

Branża turystyczna czeka na nowych gości, którzy zawitają na Zalew Wiślany i do okolicznych miejscowości po otwarciu kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną. Już myślą o tym, jak zapewnić im atrakcyjny pobyt w regionie, który często był dla nich do tej pory nieznany.

Kanał otworzy Zalew Wiślany na świat

— Wszyscy mamy nadzieję, że otwarcie kanału żeglugowego wpłynie na transport morski, na wzmoczenie ruchu turystycznego. Pozwoli na wpływanie na Zalew Wiślany zwłaszcza małych jednostek, wiadomo bowiem, że Zalew jest dość płytki. Ale liczymy na to, że ruch żeglugowy zostanie zaktywizowany. Liczymy także, że rozwinie się zaplecze dla tych mniejszych jednostek, że będzie miejsce na ich cumowanie, czy nawet zimowanie w naszym regionie. Dla wielu wodniaków Zalew Wiślany to obcy akwen, więc zapewne wielu z nich będzie chciało go poznać — mówi dyrektor Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku Mirosław Jonakowski.

Napływ turystów skupiający się głównie wokół mniejszych jednostek pływających, a nie na wielkich wycieczkowcach, przełoży się zapewne na rozwój lokalnego biznesu.

— Hotelarze oczekują

przyjazdu gości, którzy będą w Elblągu nocować, korzystać z restauracji. Jeżeli stworzone zostanie odpowiednie zaplecze, na przykład marina, to goście do nas nie tylko przyjadą, ale i spędzą u nas kilka dni, na czym skorzystają i hotele, i restauracje, i całe miasto. I mówię właśnie o małych jednostkach, nie wycieczkowcach, które zawijają na przykład do Gdyni, podczas gdy samo miasto nie ma z tego za wiele, bo goście wracają zaraz do tych pływających wieżowców, bo wszystko, czego potrzebują, mają na statku. Wodniacy przypływający do nas mniejszymi jednostkami zapewne w Elblągu będą chcieli skorzystać z różnego rodzaju usług — przypuszcza Stefan Kotowski z Hotelu Młyn w Elblągu.

Przedstawiciele branży turystycznej podkreślają, że kanał będzie prowadzić nie tylko na Zalew Wiślany, ale i na Morze Bałtyckie.

— Warto zaznaczyć, że do Elbląga nie będą tylko przypływać wodniacy z Morza Bałtyckiego, z Zatok Gdańskiej, ale przecież Elbląg może stać się miejscem wypadowym w drugim kierunku — na Morze Bałtyckie. To oczywiście wiąże się z przygotowaniem infrastruktury portowej w Elblągu, ale miejmy nadzieję, że za przekopem Mierzei i te inwestycje zostaną zrealizowane — stwierdza Kamil Giermak, dyrektor Hotelu Focus w Elblągu.

Inwestycja atrakcją turystyczną samą w sobie

Pierwszy etap budowy przekopu i prace trwające na Mierzei Wiślanej cieszyły się zainteresowaniem turystów jeszcze na długo przed tym, jak zostały zakończone.

— Sama inwestycja jest wyjątkowa, nie ma podob-

nej konstrukcji w naszym kraju i widzimy, że część osób, które nas odwiedzają, jedzie w kierunku Mierzei, by zobaczyć tę infrastrukturę na własne oczy — przyznaje Kamil Giermak.

Za to Grzegorz Lew, dyrektor spółki Lemax - Wypoczynkowe Ośrodki na Mierzei, dodaje, że jest to bez wątpienia atrakcja turystyczna, sam kanał jest dobrym produktem turystycznym na miarę północnej Polski.

— Nie mam przed sobą badań na ten temat, ale myślę, że od czasu, gdy rozpoczęto inwestycję, ruch na Mierzei Wiślanej zwiększył się przynajmniej dziesięciokrotnie — mówi.

— Rzeczywiście, można zauważyć, że goście są ciekawi tej inwestycji. Goście, którzy do nas przyjeżdżają, mają w planie zobaczenie przekopu. Więc niezaprzecalnie jest to atrakcja turystyczna, i zapewne nie będzie pełniła tylko funkcji, nazwijmy to, przemysłowej, ale również turystycznej — potwierdza Stefan Kotowski.

Dyrektor Jonakowski zauważa, że oprzekopie dużo się mówi, medialnie jest to temat gorący.

— Więc może się tak zdarzyć, że wiele osób przyjdzie, by zobaczyć efekty tej inwestycji. A naszą rolą będzie, by zachęcić te osoby do tego, by zatrzymały się w regionie na dłużej i zwiedziły miejsca takie jak Frombork i muzeum, które są warte odwiedzenia — stwierdza.

Szansa na rozwój żeglugi pasażerskiej

Otwarcie drogi z Zalewu Wiślanego na Bałtyk może także stać się przyczyną rozwoju żeglugi pasażerskiej.

— Trzeba przyznać, że komunikacja do Fromborka jest ograniczona. Nie dociera tu kolej, autobusy jeżdżą rzadko. Jest komunikacja statkiem z Krynicy

Elbląg i okoliczne miejscowości czekają na turystów

Morskiej, ale on też kursuje tylko z konkretną grupą turystów i z powrotem ich zabiera. Otwarcie Zalewu Wiślanego na Bałtyk może spowodować, że zostanie uruchomiona regularna żegluga pasażerska — opisuje dyrektor Muzeum we Fromborku.

— Przekop będzie także atrakcją dla osób, które przypływają od strony lądu, od strony południowej, bo kanał będzie umożliwiał im wypłynięcie na otwarte morze. Myślę także, że być może Żegluga Gdańska zainteresuje się uruchomieniem trasy pasażerskiej od Gdańska, czy nawet od Helu, do Elbląga, bo o to aż się prosi. W przyszłości, jak się poprawi infrastruktura portowa w obrębie Zalewu Wiślanego, to będzie możliwe. Może za dwa, za trzy lata. Trzeba też zwrócić uwagę na to, że przekop umożliwi przypłynięcie na Zalew Wiślany mniej doświadczonym wodniakom, którzy rezygnowali z rejsu przez Cieśninę Piławską — mówi Grzegorz Lew.

Nowa droga morska, nowe możliwości

Branża turystyczna nie tylko czeka na napływ go-

ści. Już teraz szykuje się do tego, by ich nad Zalew Wiślany przyciągnąć i sprawić, by zostali tu na dłużej. A przede wszystkim, by miło spędzili czas odpoczynku.

— Osobiście liczę na to, że wielu żeglarzy zawita do portu we Fromborku. Tutaj warto przypomnieć, że w przyszłym roku będziemy obchodzić wielkie rocznice związane z 550. urodzinami Mikołaja Kopernika. Chciałbym, żeby możliwość wypłynięcia na Zalew Wiślany bezpośrednio z Bałtyku, a także rok Mikołaja Kopernika przyciągnęły do regionu, ale także do naszego muzeum, większą ilość turystów. Połączenie tych dwóch wydarzeń powinno dać wymierny efekt. Myślimy także nad ofertą dla wodniaków. Nasze muzeum jest na przykład związane z astronomią. Zastawiamy się nad uruchomieniem programu czy projektu edukacyjnego, który będzie oparty na astronomii. Mogłoby to połączyć zainteresowania wodniackie, z zainteresowaniem na temat nieba — mówi dyrektor Mirosław Jonakowski.

— Dla nas jest to tury-

stycznie szansa. Otwiera się okienko na nowych gości. Oczekujemy, że po otwarciu kanału wiele osób zechce swoimi łódkami odwiedzać Elbląg. To miasto, z którego jest blisko czy to do Trójmiasta, czy Malborka i Fromborka. Już planujemy przygotowanie specjalnych pakietów na przyszły rok, które, mam nadzieję, będą atrakcyjne dla turystów, dla wodniaków, i zarazem wzmocnią ofertę Elbląga — informuje Kamil Giermak z Hotelu Focus.

Dyrektor Lemaxu nie ukrywa, że na otwarciu kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną skorzystają hotelarze czy restauratorzy.

— To tak jak wyjście na jakiś górski szczyt — idzie się na górę i tego samego dnia wraca. A z pozostałym czasem coś trzeba zrobić, coś zjeść, gdzieś się przespać. A zapewniam, że ośrodki wczasowe, tak jak my, starają się zapewnić swoim gościom szereg dodatkowych atrakcji, które umilą pobyt podczas urlopu. I w tę stronę to będzie zapewne się rozwijało — podsumowuje Grzegorz Lew.

ŁUKASZ RAZOWSKI

FESTYN - 725 lat Pasłęka

Burmistrz Pasłęka zaprasza na imprezę z okazji Jubileuszu 725-lecia praw miejskich Pasłęka

725
lat praw miejskich
Pasłęka

24 WRZEŚNIA 2022 r.

MIEJSCE IMPREZY:

Pasłęk, Parking Staromiejski przy ul. Jagiełły

PROGRAM:

I. CZĘŚĆ OFICJALNA:

- 11.00 – **MSZA ŚWIĘTA** W INTENCJI MIESZKAŃCÓW PASŁĘKA w Kościele św. Bartłomieja (ul. Chrobrego)
- 11.45 – FORMOWANIE **HISTORYCZNEGO PARADNEGO ORSZAKU**
(miejsce zbiórki przy Bramie Kamiennej, ul. Krasickiego)
- 12.00 – **PRZEMARSZ HISTORYCZNEGO PARADNEGO ORSZAKU**, W STROJACH NAWIĄZUJĄCYCH
DO HISTORII PASŁĘKA, **PRZY AKOMPANIAMENCIE ORKIESTRY DĘTEJ**, ulicami: Krasickiego,
Firleja, Podwale, Chrobrego, Kościuszki, na Parking Staromiejski przy ul. Jagiełły

PROGRAM NA SCENIE - Parking Staromiejski przy ul. Jagiełły:

- 12.30 – **OKAZJONALNE PRZEMÓWIENIA:** Burmistrz Pasłęka, Honorowi Goście
- 13.00 – **INSCENIZACJA NADANIA PRAW MIEJSKICH PASŁĘKOWI** Z UDZIAŁEM BURMISTRZA PASŁĘKA
(przygotowana przez Szkołę Podstawową nr 1 w Pasłęku)

II. CZĘŚĆ ARTYSTYCZNA - WYKONAWCY:

- 13.30 – **ORKIESTRA DĘTA** Z ZIELONKI PASŁĘCKIEJ pod batutą Andrzeja Krasieńskiego
- 14.00 – **WYSTĘP DZIECI** Z PASŁĘCKICH PRZEDSZKOLI: Przedszkole nr 1 i Przedszkole nr 2 w Pasłęku
- 14.15 – **ENERGY DANCE CHEERLEADERS** PASŁĘK
- 14.30 – **KABARET OKOLICZNOŚCIOWY** w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 w Pasłęku
- 14.50 – **TAŃCE HISTORYCZNE** w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Pasłęku
- 15.10 – **POKAZ ARTYSTYCZNO – HISTORYCZNY** w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół w Pasłęku
- 15.30 – **ZESPÓŁ FOLKLORYSTYCZNY PASŁĘCZANIE**
- 16.00 – **KAPELA SZTAMA**
- 16.20 – **PRÓBA ZESPOŁU THE POSTMAN**
- 16.45 – **KONCERT ZESPOŁU THE POSTMAN** (POLSCY BEATLES COVER BAND)
- 18.15 – **INSCENIZACJA HISTORYCZNA** - Z DZIEJÓW PASŁĘKA (przygotowana przez ZSEiT w Pasłęku)
- 18.30 – **PRÓBA ZESPOŁU „ENEJ” PRZED KONCERTEM**

19.00 – GWIAZDA WIECZORU – KONCERT ZESPOŁU ENEJ

- 21.00 – **MUZYCZNY WIECZÓR JUBILEUSZOWY – DJ**
- 23.00 – **ZAMKNIĘCIE IMPREZY**

Inne atrakcje:

- punkty gastronomiczne
- stoiska z wyrobami regionalnymi
- stoiska tematyczne np. myśliwskie, pszczelarskie itp.
- urządzenia zabawowe dla dzieci

W ramach FESTYNU także:

Konkurs stoisk tematycznych sołectw gminy Pasłęk

Organizatorzy serdecznie zapraszają na Festyn w strojach nawiązujących do historii Pasłęka

Organizatorzy: Burmistrz Pasłęka, Urząd Miejski w Pasłęku, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Pasłęku, Pasłęcki Ośrodek Kultury, Pasłęckie Placówki Oświatowe, Sponsorzy

LASY NA MIERZEI WIŚLANEJ: PRZESZŁOŚĆ I TERAŹNIEJSZOŚĆ

Mierzeja jeszcze na przełomie XIII i XIV w. składała się z szeregu wydłużonych wysepek i pocięta była licznymi ujściami delty Wisły. Ten piaszczysty wał wydmy zaczął się formować około 6-7 tysięcy lat temu wskutek postglacjalnego wzrostu poziomu morza (przy jego poziomie około 30 m poniżej obecnego poziomu) oraz procesów formowania przez fale i prądy brzegowej bariery piaszczystej, obecnej Mierzei Wiślanej. Materiał na budowę mierzei pochodził z abradowanych klifów Sambii oraz dostarczany był przez Wisłę. W miarę wzrostu poziomu morza następowało narastanie mierzei i przemieszczanie jej w całości ku lądowi, powodując wkraczanie piaszczystych serii na muliste osady laguny. Działalność wiatrów na piaski nagromadzone na plażach skutkowałą formowaniem wałów wydmy na zapleczu brzegu.

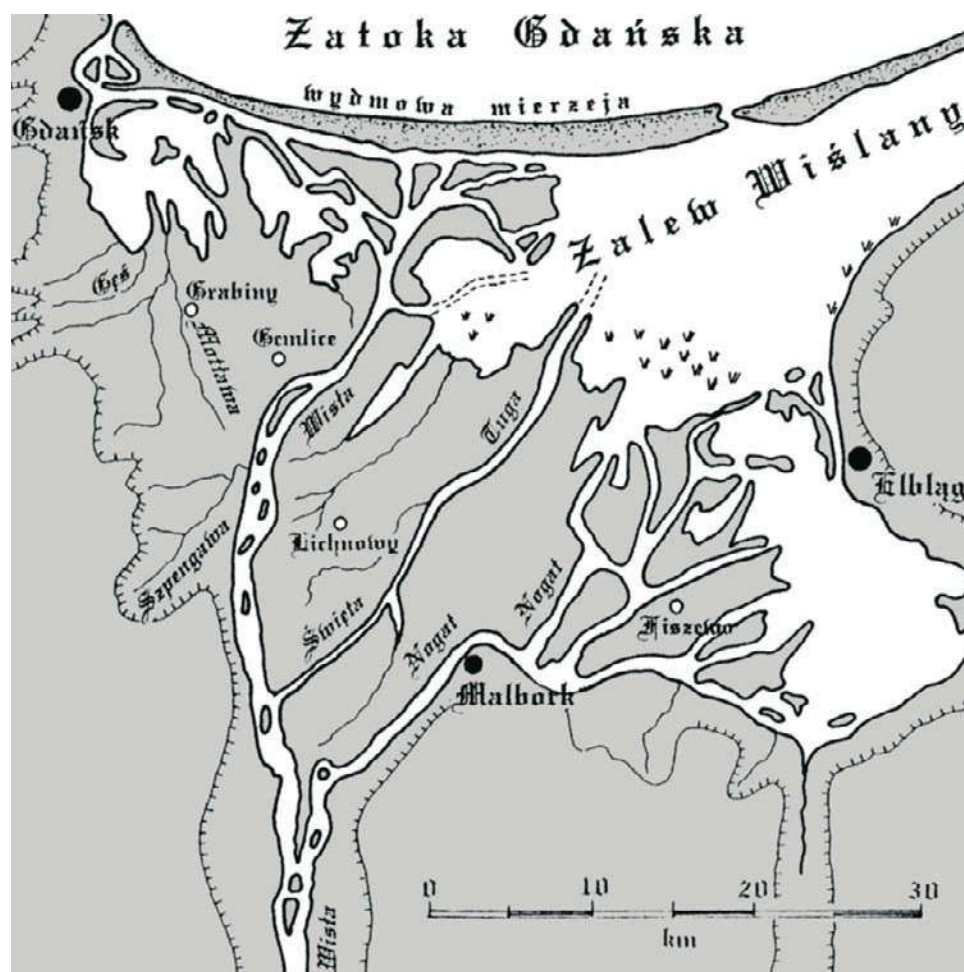
Pod koniec epoki kamiennej Mierzeję Wiślaną porastał las mieszany z dębem oraz występującymi pojedynczo lipami, wiązami, brzozą i leszczyną. Diagramy pyłkowe wskazują, że pod koniec epoki brązu malał udział składników lasu dębowego. Ich miejsce zajął grab oraz buk najbardziej rozpowszechniony w okolicach Przebrna. Stosunkowo mały udział sosny w zapisie kopalnym dowodzi, że ówczesnie odgrywała ona stosunkowo niewielką rolę przestrzenną. Stanowiła zapewne domieszkę w lasach dębowych oraz dominujący składnik borów występujących na najuboższych siedliskach wydmy (bory nadmorskie) oraz w części wilgotnych zagłębień terenu (bory bagienne). Jeszcze w XVI w. udział tego gatunku był stosunkowo mały, a drzewostany iglaste (bory sosnowe) zajmowały tylko niewielką część Mierzei (głównie wokolicy Stegny i Sztutowa).

Jeżeli chodzi o lasy „Mierzei i Szkarpały”, bo takiej terminologii używano w okresie nowożytnym, to weszły one w połowie XV w. w skład dóbr Gdańska. Na ówczesnych mapach określane były jako Dantzyce Walt bis

an Stuthof lub Nerhunge Heyde. „Trwałemu karczunkowi” podległy tylko drzewostany położone już na żyznych glebach między północnymi brzegami Leniwki i Szkarpały a pasem wydmy.

Spore spustoszenia przyniosły też działające tam huty i potażarnie. Patrząc na mapy z XVII i XVIII w. i porównując je z mapami z atlasu Schroettera z końca tego stulecia, widzimy, że duży kompleks leśny leżał bezpośrednio na północ od Gdańska, na wydmych na wschód od ujścia Wisły, dalej na wschód, ulegając przereźnieniu. W rejonie wsi Sobieszewo i Mikoszewo dawny las był całkowicie wykarczowany i dopiero od wsi Jantar znów na wydmych występowały drzewostany porastające, choć niejednolicie, także całą Mierzeję Wiślaną.

Każdy z tych trzech obszarów był zarządzany przez inną administrację: Urząd Wyżyny, Urząd Mierzei i Szkarpały oraz tzw. panów żuławskich – burmistrza wraz z dwoma wyznaczonymi rajcami. W XVIII w. nad całością spraw leśnych w tym rejonie czuwał Urząd Leśny w Warczu. Nad lasami wszystkich dóbr Gdańska czuwało przynajmniej kilkunastu Waldknechtów. Niestety Försterordnung

Mapa przedstawiająca deltę Wisły oraz zarys Mierzei Wiślanej z roku około 1300

wydany dla Wyżyny nie zachował się w archiwum gdańskim. Wiemy jednak, że owi strażnicy leśni mieli stosunkowo duże uprawnienia. Nie dość tego, liczyć mogli na wsparcie sprawnej administracji bogatego miasta. W tym kontekście nie dziwi informacja, że leśny z Pruszcza

miał w 1647 r. przydzielonych do pomocy czterech żołnierzy miejskich. Na terenie Szkarpały spotykamy się nawet (choć tylko raz) z określeniem całej służby leśnej (Holz- und Waldknechte) nazwą Bolneknechte – „straż dyłowa”. Obok niej funkcjonowali jeszcze Wolfjägerzy, których w drugiej połowie XVII w. było na „Mierzei i Szkarpały” około dziesięciu. Byli to myśliwi, odpowiednicy strzelców znanych nam z lasów Grodzieńszczyzny, obciążeni powinnościami wobec władz miasta, w tym do pilnowania posiadłości miejskich przed wilkami. Jednak można przypuszczać, że pełnili także służbę strażniczą w przydzielonych sobie rewirach łowieckich. Liczyć mogli także na pomoc sołtysów, którzy poza obowiązkami dotyczącymi zwożenia drzewa byli zobowiązani do pomocy w polowaniach.

W okresie późniejszym dalsza wycinka lasów i pożary spowodowały znaczne odlesienia i uruchomienie podłoża wydmy. W XVII w. procesy eoliczne były już tak nasilone, że odnotowywano zasypanie osiedli ludzkich we wschodniej części Mierzei. Proces ten trwał jeszcze do XIX w., zwłaszcza na wschód od Krynicy Morskiej, gdzie odlesienia były największe. Procesy eoliczne zapoczątkowane odlesieniem spowodowały także zmiany w istniejących jeszcze lasach, co istotne było zwłaszcza na siedliskach wilgotnych, gdzie organiczne często podłoże przysypywane było warstwą piasku.

Uruchomione wydmy zaczęto umacniać w XVIII w., a szczególnie intensywnie w wieku XIX, najczęściej poprzez obsadzanie niestabilnego podłoża trawami wydmy oraz zalesianie drzewami igła-

Wielbłądzi Garb na przełomie XIX i XX w.

Widok na lasy Mierzei Wiślanej z latarni w Krynicy Morskiej

stymi (sosną). Dzięki tym działaniom procesy wydmotwórcze zostały opóźnione – na początku XX wieku na Mierzei Wiślanej nie istniały już praktycznie niezalesione wydmy.

Monokultury drzew iglastych zakładano zarówno na nielicznych siedliskach borowych, jak i dominujących w skali Mierzei Wiślanej siedliskach lasowych. Istotny wpływ na niektóre zbiorowiska leśne Mierzei Wiślanej miały także odwodnienia, które prowadzono tu głównie w XIX i XX w. w ramach niemieckiej gospodarki leśnej. Objęły one, występujące dość licznie w zagłębieniach międzywydmowych, niewielkie zbiorniki wodne i towarzyszące im często torfowiska. Istotnym ich skutkiem było przesuszenie praktycznie wszystkich zbiorowisk leśnych zajmujących siedliska wilgotne

oraz zmniejszenie ich zasięgu.

W okresie II wojny światowej były to tereny raczej wolne od działań militarnych. Dopiero ofensywa Armii Czerwonej w styczniu 1945 r. przyniosła duże spustoszenia i zniszczenia w drzewostanie. Lasy zostały zdewastowane, często wycięte na dużych powierzchniach, postrzelane. Drewno służyło do budowy bunkrów i zasieków. Gleba i runo leśne niszczone były przez liczne okopy i leje po wybuchach.

Po zakończeniu działań wojennych w 1945 roku zostało tu utworzone Nadleśnictwo Stegna. W skład Nadleśnictwa weszły głównie lasy byłego Wolnego Miasta Gdańsk. Pierwszy powojenny prowizoryczny plan urządzenia gospodarstwa leśnego został opracowany na okres od 01.01.1952 do

31.12.1961. Ciekawostką jest, iż w pierwszych latach obowiązywania tego planu w Nadleśnictwie Stegna tytułem próby stosowano kierunek cięć z południa na północ. Doprowadziło to do powstania dużych szkód podczas silnych sztormowych wiatrów wiejących od strony morza. Dopiero w roku 1955 przywrócono kierunek cięć ze wschodu na zachód. Sposób zagospodarowania w tym czasie na ogół był zgodny z ówczesnymi Zasadami Hodowli Lasu. W części drzewostanów Nadleśnictwa Stegna wstrzymano użytkowanie rębne zrębami zupełnymi z uwagi na znaczny wzrost ruchu turystycznego. Podjęto również próbę wykorzystania odnowień naturalnych sosny na uboższych siedliskach. Odnowienia na powierzchniach otwartych wykonywano poprzez sadzenie sosną, rzadziej świerkiem, dębem, bukiem, brzozą. Z końcem grudnia 1973 r. leśnictwo Sobieszewo zostało przekazane do Nadleśnictwa Oliwa. W tym samym roku z dotychczasowych Nadleśnictw Elbląg, Kadyny i Stegna utworzono Nadleśnictwo Elbląg.

W 1991 r. uchwalona została Ustawa o lasach, nowatorska w podejściu do funkcjonowania Lasów Państwowych. Wprowadzała ona zasady trwałego zrównoważonej gospodarki leśnej oraz ochrony zasobów przyrodniczych na całym obszarze Lasów

Państwowych. Trwałe i zrównoważone zagospodarowanie lasów oznacza takie postępowanie hodowlane i ochronne oraz stosowanie takich metod urządzenia i użytkowania lasu, które respektują równoczesny rozwój i korzystanie z trzech wartości lasu: ekonomicznej, przyrodniczej i społecznej. W rzeczywistości jest to złożony i planowy cykl hodowli i ochrony lasu. Cykl bardzo długotrwały i odporny na gwałtowne zmiany gospodarcze oraz polityczne. Choć lasy Mierzei Wiślanej są w dużej mierze zniekształcone, a wiele z nich ma drzewostan niezgodny z siedliskiem (budowany głównie przez jednowiekową sosnę), to obecna gospodarka leśna dąży do zgodności nowych nasadzeń ze składem potencjalnej roślinności zgodnie z aktualnymi opracowaniami fytosocjologicznymi. Efektem takiego działania mają być trwałe drzewostany, biologicznie odporne, różnorodnie i dopasowywane do warunków siedliska. Prowadzone w nich cięcia pielęgnacyjne i związane z przemianą pokoleń starych lasów dostarczają niezbędnego człowiekowi odnawialnego i niezastąpionego surowca – drewna. Przede wszystkim jednak zapewniają trwanie wielofunkcyjnego lasu. Duży popyt na drewno powoduje potrzebę produkcji tego surowca. Najważniejszą zasadą w procesie pozyskania drewna w drze-

wostanach rębnych jest wykonanie tej czynności w taki sposób, aby możliwe było utworzenie jak najlepszych warunków odnowienia lasu, a więc wzrostu młodych drzewostanów. W procesie odnawiania drzewostanu dąży się do jak największego wykorzystania sił natury poprzez wspieranie naturalnego odnowienia lasu na odsłoniętych powierzchniach gruntu.

Całość procesów gospodarowania lasami Nadleśnictwa Elbląg podlega kontroli niezależnych firm certyfikujących. Certyfikacja daje zapewnienie, że nasze lasy są zarządzane zgodnie z wymaganiami środowiskowymi, społecznymi i ekonomicznymi – równoważąc potrzeby ludzi, przyrody i ekonomii.

oraz powierzchnie referencyjne.

Od grudnia 2011 r. na terenie Nadleśnictwa Elbląg funkcjonuje Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Elbląsko-Żuławskie” powołany w celu „prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej i monitorowania wpływu tej gospodarki na populację ptasie oraz tworzenie sprzyjających warunków dla zachowania bogactwa świata roślin i zwierząt, a zwłaszcza występującej na terenie LKP awifauny”. LKP funkcjonuje na podstawie specjalnie opracowanego dla tego obszaru Jednolitego Programu Gospodarczo Ochronnego ukierunkowanego w dużym stopniu na turystyczne udostępnienie lasu. W celu jego realizacji opracowano w 2015 r. „Koncepcję zagospodarowania rekreacyjno-

Bór sosnowy na wydmie

O wysokich walorach przyrodniczych Mierzei świadczy ustanowienie na tym terenie różnorodnych form ochrony przyrody, takich jak:

- rezerwaty: „Mewia Łacha”, „Kąty Rybackie”, „Buki Mierzei Wiślanej”, Park Krajobrazowy Mierzei Wiślanej, Obszary siedliskowe Natura 2000: „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” oraz „Ostoja w Ujściu Wisły”, Obszary ptasie Natura 2000: „Zalew Wiślany” oraz „Ujście Wisły”, strefy ochrony ostoi gatunków chronionych, pomniki przyrody

- turystycznego LKP Lasy Elbląsko-Żuławskie” – dokument ten w dużej mierze zakłada rozwój turystyki tego regionu na realizacji inwestycji budowy kanału żeglugowego na Mierzei Wiślanej. W przyszłości turystyka powinna przynieść regionowi wymierne efekty społeczne i ekonomiczne, przede wszystkim dla społeczności lokalnych. Turystyka będzie generować zwiększone przychody budżetów samorządowych, zwłaszcza gminnych, a także zyski podmiotów gospodarki turystycznej i dochody miejscowej ludności.

MATERIAŁ PARTNERSKI 45220TBA-E-K

Rezerwat „Buki Mierzei Wiślanej”

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

CO TRZEBA WIEDZIEĆ O ELBLĄGU?

Chcesz być szczęśliwy? Koniecznie odwiedź elbląskiego Piekarczyka. Nie bez powodu nos legendarnego bohatera jest taki lśniący — chętnie pocierają go bowiem i turyści, i mieszkańcy — niby to tylko przesąd, ale będąc w Elblągu, warto sprawdzić, czy pocieranie piekarczykowego nosa faktycznie przynosi szczęście.

A jak sam Piekarczyk wylądował na elbląskiej Starówce?

Według legendy w 1521 roku Krzyżacy postanowili napisać na Elbląg. A kiedy chcieli wdrzeć się na teren miasta, dzielny Piekarczyk przeciął swoją piekarską łopatą grube sznury, sprawiając, że dębowa krata znajdująca się w bramie osunęła się w dół, uniemożliwiając Krzyżakom wejście na teren miasta.

Piekarczyk do dziś jest symbolem Elbląga, a jego

podobizna stała tuż obok zabytkowej Bramy Targowej 30 września 2006 roku. Autorem mierzącego 160 centymetrów pomnika, jak i ustawionej obok niego w 2009 tablicy-tarczy, jest Waldemar Grabowiecki z Gdańska.

Ale Elbląg — jedno z najstarszych miast w Polsce — to przecież nie tylko Piekarczyk. Tutejsza Starówka została niemal doszczętnie zniszczona w trakcie wojny. Później zapadły decyzje o jej rozbiorze, co można uznać za szczęście w nieszczęściu — dziś Elbląg jest jednym z kilku tak dokładnie przebadanych archeologicznie miast europejskich.

Wśród najważniejszych elbląskich zabytków wyróżnia się między innymi:

- Kościół pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny — jego początki sięgają połowy XIII wieku, budowa rozpoczęła się po roku 1246. W 1504 kościół został zniszczony na skutek pożaru, do jego odbudowy przystąpiono niemal natychmiast. Kształt budynku uzyskany podczas odbudowy przetrwał do dziś. Do 1945 kościół pełnił rolę głównej świątyni protestanckiej. W trakcie oblężenia miasta przez wojska radzieckie budynek został poważnie uszkodzony, ocalały: prezbiterium, zakrystia i krużganek wraz z dachami. Kościół ponownie odbudowano po 1959

Brama Targowa — to tutaj spotkamy legendarnego Piekarczyka, we wnętrzu Bramy znajduje się odcisk jego łopaty

roku. Od 1961 do dziś działa w nim Centrum Sztuki Galeria EL.

- Kościół Dobrego Pasterza — mieści się na elbląskiej Wyspie Spichrzów, wybudowany został w 1890 roku jako kościół mennonicki, pod względem architektonicznym reprezentuje styl neogotycki.
- Muzeum Archeologiczno-Historyczne — powstało w 1954 na terenie podzamcza dawnego Zamku Krzyżackiego. To tutaj zobaczyć można m.in. wystawę „Elbląg Reconditus” — prezentującą najciekawsze eksponaty, na które natrafili archeolodzy — co ciekawe, większość z nich odkryto w latrynach, czyli

dawnych toaletach. Jest też oczywiście „Truso — legenda Bałtyku”, czyli spotkanie z wikingami spod Elbląga i „Miasto nowych ludzi” obrazujące życie w Elblągu w pierwszej powojennej dekadzie 1945-1955.

- Katedra św. Mikołaja — to chyba najbardziej rozpoznawalny z Elbląskich zabytków. Początki kościoła sięgają połowy XIII wieku, w roku 1777 dzisiejszą katedrę zniszczył pożar, ale ołtarz główny został zrekonstruowany już w 1790. Kościół został ponownie zniszczony na początku roku 1945, podczas zdobywania Elbląga przez Armię Czerwoną.

25 lipca 1948 rozpoczęto odgruzowywanie świątyni, a za zakończenie odbudowy kościoła można uznać rok 1965. Katedra św. Mikołaja jest jedną z najstarszych świątyń w Polsce. Na wysokości około 67 metrów zlokalizowany jest taras, z którego podziwiać można całe miasto i jego okolice. Ale uwaga, aby cieszyć się pięknymi widokami, trzeba pokonać aż 365 schodów!

- Brama Targowa — to kolejny symbol elbląskiej Starówki, to jej do dziś broni legendarny Piekarczyk. Brama Targowa wybudowana została w XIV wieku, ale i ona ucierpiała w wyniku działań wojen-

nych. Zabytek odbudowano w 1948, a w 2006 Brama Targowa przeszła gruntowny remont. Pod nią, czyli tam, gdzie kiedyś przejeżdżał tramwaj, symbolicznie ułożono fragmenty torów. Na jednym z najwyższych pięter budowli znajduje się za to taras widokowy, z którego można podziwiać panoramę Starego Miasta.

- Pałac Augusta Abbega — pałac znajdujący się przy ul. Marymonckiej pełni dziś funkcję siedziby Nadleśnictwa Elbląg. Powstał w latach 1810-1811 na zlecenie radcy handlowego i byłego konsula królewskiego Augusta Abbega.

Muzeum Archeologiczno-Historyczne powstało w 1954 na terenie podzamcza dawnego Zamku Krzyżackiego

Katedra św. Mikołaja jest jedną z najstarszych świątyń w Polsce

Od 1961 do dziś w zabytkowym budynku kościoła działa Centrum Sztuki Galeria EL

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

Fot. Marek Lewandowski

Mieszczący się nieopodal Bażantarni pałac Augusta Abbega, który przeszedł kilka lat temu gruntowny remont, został uznany w ogólnopolskim konkursie za najlepszą modernizację roku 2019. Budynek stanowi siedzibę Nadleśnictwa Elbląg

czątku XVIII wieku, kiedy nazywana była jeszcze Vogelsang — z niemieckiego: „ptasi śpiew”. Swoją dzisiejszą nazwę zawdzięcza bażantom, które nowi, przeprowadzający się do Elbląga po II wojnie mieszkańcy, często widywali na terenie parku. Bażanty można było spotkać w Bażantarni jeszcze w latach 90. Dziś elbląski park leśny zamieszkują m.in. dziki, jelenie, sarny, lisy, borsuki, słowiki, jastrzębie, sowy i dzięcioły. Teren Bażantarni to również miejsce legu dzikich kaczek, które później przenoszą się zwykle na jezioro Drużno. Park cieszy się ogromną popularnością wśród mieszkańców, a jego charakte-

rystycznymi punktami są niedawno zmodernizowana muszla koncertowa, Góra Chrobrego czy związany z jedną z miejskich legend Diabelski Kamień.

Miasto tętni życiem

W Elblągu co roku organizowane są dwie imprezy, które stały się już tradycją. Mowa o rozpoczynających wakacje Dniach Elbląga i zwieńczeniu lata w postaci odbywającego się pod koniec sierpnia Elbląskiego Święta Chleba. Program obu wydarzeń przepełniony jest koncertami, spektaklami i warsztatami. Jest też wspólne gotowanie i ciekawe zawody sportowe. Od kilkunastu lat Dziennik Elbląski or-

Od kilkunastu lat „Dziennik Elbląski” nagradza najpopularniejszych sportowców z Elbląga i okolic

W tym roku Elbląskie Święto Chleba odbyło się już po raz 16.

ganizuje za to plebiscyt, w którym, dzięki głosom mieszkańców, nagradzani zostają najpopularniejsi sportowcy z Elbląga i okolic. Miasto nieustannie się rozwija — modernizowane są parki, powstają nowe infrastruktury sportowe,

przybywa nowoczesnych budynków, a kolejni działacze i propagatorzy kultury dbają o to, by Elbląg tętnił życiem.

KAMILA KORNACKA

Rzeźba Artura Brunsza dawniej i dziś

Kilkadziesiąt dzieł sztuki na ulicach

Są jedyne w swoim rodzaju i od lat stanowią wyjątkową wizytówkę Elbląga. Pomysłodawcą Biennale Form Przestrzennych, cyklicznej imprezy kulturalnej odbywającej się w latach 1965-1973 w Elblągu, był Gerard Kwiatkowski, twórca Galerii EL. Głównym celem wydarzenia sponsorowanego przez Zakłady Mechaniczne Zamech była współpraca artystów i robotników oraz realizacja idei współpracy

międzyklasowej. Tak powstały metalowe rzeźby rozmieszczone w różnych częściach miasta, które towarzyszą jego mieszkańcom do dziś. Elblążanie zapewne przywykli już do ich widoku, ale turyści oraz zarówno polscy, jak i zagraniczni artyści nadal dostrzegają ich wyjątkowość.

Zabytkowy park leśny

Bażantarnia leży na skraju Wysoczyzny Elbląskiej, urokliwy park stanowił miejsce wypoczynku dla mieszkańców już od po-

Od lat na scenie muszli koncertowej organizowana jest cykliczna impreza Letni Salon Muzyczny Bażantarnia

Forma przestrzenna stworzona przez Zbigniewa Książkiewicz

Elbląg został założony w roku 1237. Cieszy się prawami miejskimi od roku 1246. Powierzchnia Elbląga liczy 79,82 km kw. Nazwa miasta pochodzi od rzeki opisanej w 890 roku przez podróżnika Wulfstana jako Ilfing. W trakcie odbudowy średniowiecznych zabudowań miasta, trwającej od lat 80. do dziś, archeolodzy odnaleźli ponad 800 tysięcy przedmiotów, w tym kilka unikatów, a wśród nich m.in. piętnastowieczne okulary w rogowej oprawie — najstarsze zachowane w Europie i średniowieczną giterę — jedną z trzech zachowanych w Europie.

PARTNER GŁÓWNY

Lasy Państwowe

PARTNERZY WYDANIA

17 września 2022 r. OTWARCIE KANAŁU ŻEGLUGOWEGO PRZEZ MIERZEJĘ WIŚLANĄ

Oficjalna inauguracja działalności Kanału Żeglugowego przez Mierzę Wiślaną, zbudowanego jako pierwszy etap nowej drogi wodnej łączącej Zalew Wiślaną z Zatoką Gdańską, nastąpi 17 września 2022 roku.

Z uwagi na charakter uroczystości towarzyszących otwarciu nowej przeprawy, ogólnodostępne śluzowanie jednostek w Porcie Nowy Świat możliwe będzie od 18 września 2022 roku.

W dniu uroczystości otwarcia kanału żeglugowego przez Mierzę Wiślaną zapewniony będzie bezpłatny transport autobusowy z częstotliwością co 10 minut w godzinach:
od 11.00 (wyjazd pierwszych autobusów z dworców w Stegnie i Krynicy Morskiej) do 23.59 (wyjazd ostatnich autobusów z Portu Nowy Świat do dworców w Krynicy Morskiej i Stegnie)

Kursy odbywać się będą niezależnie na dwóch trasach (pętle):

1. Stegna dworzec autobusowy – Sztutowo – Port Nowy Świat
2. Krynica Morska dworzec autobusowy – Port Nowy Świat

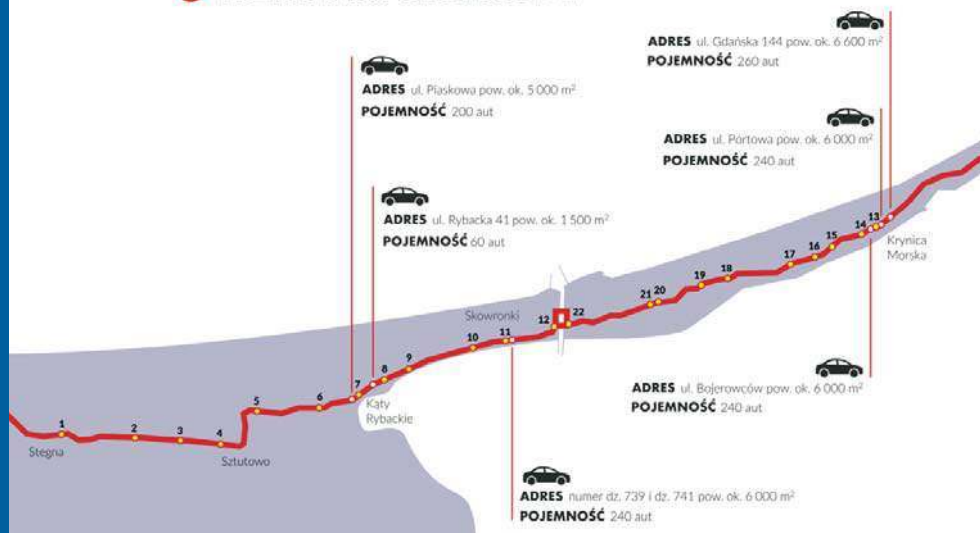
Lista przystanków:

1. Stegna Dworzec
2. Stegna Mierzeja
3. Sztutowo Muzeum
4. Sztutowo
5. Sztutowo Skrzyżowanie
6. Kąty Rybackie Brzozowa
7. Kąty Rybackie
8. Kąty Rybackie Port
9. Kąty Rybackie Górnik
10. Kąty Rybackie Panorama
11. Kąty Rybackie Skowronki
12. Przystanek Tymczasowy Kanał Żeglugowy od strony zachodniej
13. Krynica Morska Dworzec
14. Krynica Morska Straż Pożarna
15. Krynica Morska Stacja Paliw
16. Krynica Morska Przedmieście
17. Krynica Morska Oczyszczalnia
18. Krynica Morska Siekierki
19. Krynica Morska Przebrno/Kolonia
20. Krynica Morska Przebrno
21. Krynica Morska Przebrno Leśniczówka
22. Przystanek Tymczasowy Kanał Żeglugowy od strony wschodniej

PLAN PARKINGÓW DOSTĘPNYCH
DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH

PRZYSTANKI AUTOBUSOWE

16:00 OTWARCIE STREFY RODZINNEJ

18:00 KONCERT SZANTOWY
CZTERY REFY

19:00 DJ BRAVE

20:00 SOUND 'N' GRACE

21:00 Cleo

22:00 POKAZ DRONÓW
DRONE SHOW

WSTĘP BEZPŁATNY

